

PROTOKÓŁ Nr IV/2019

z przebiegu IV sesji Rady Gminy Drzycim VIII kadencji odbytej w dniu 29 marca 2019 roku

otwartej o godz. 14⁰⁰
zamkniętej o godz. 17⁰⁰.

W sesji udział wzięło 15 radnych, na skład ustawowy – 15.

Spoza Rady w sesji uczestniczyły następujące osoby:

1. p. Marian Krywald – Wójt Gminy,
  2. p. Anna Maćkowska – Sekretarz Gminy,
  3. p. Joanna Riesop – Skarbnik Gminy,
  4. p. Józef Gawrych - Radny Rady Powiatu,
  5. p. Józef Szeligowski – Kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej w Drzycimiu
  6. p. Krzysztof Nowiński – Zastępca Kierownika Referatu Infrastruktury i Rozwoju Gospodarczego w Urzędzie Gminy,
  7. p. Malwina Sadowska – Podinspektor ds. mienia komunalnego i planowania przestrzennego
  8. p. Monika Gajewska – Młodszy Referent ds. oświaty i plac oświaty
  9. p. Jolanta Szczepańska – Pracownik Socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- sołtysi z terenu gminy,
  - mieszkańcy gminy.

Obrodam przewodniczyła: Przewodnicząca Rady Gminy – p. Elżbieta Babińska.

Protokolant obrad: Inspektor ds. Obsługi Rady Bożena Szajerka.

Porządek obrad IV sesji Rady Gminy:

1. Otwarcie sesji.
2. Stwierdzenie quorum.
3. Złożenie ślubowania przez radnego wybranego w wyborach uzupełniających do Rady Gminy Drzycim, które odbyły się 3 lutego 2019 roku w okręgu nr 7 w Gródku.
4. Przyjęcie porządku obrad.
5. Informacja Wójta Gminy z działalności między sesjami (z zakresu wydanych zarządzeń, realizacji zadań bieżących i inwestycji oraz pozyskiwania funduszy zewnętrznych).
6. Składanie interpelacji.
7. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r.
8. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Drzycim na 2019 rok.
9. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr X/56/2007 Rady Gminy z dnia 30 października 2007 r. w sprawie przystąpienia Gminy Drzycim do tworzonego stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania pn. „Gminy Powiatu Świeckiego” i udzielenia pełnomocnictwa do pełnego reprezentowania Gminy w Stowarzyszeniu.
10. Podjęcie uchwały w sprawie zasad zbywania nieruchomości komunalnych stanowiących własność Gminy Drzycim.
11. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie na rzecz gminy nieruchomości, stanowiących własność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.
12. Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim.
13. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2018.
14. Podjęcie uchwały w sprawie poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa, określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso.
15. Podjęcie uchwały zmieniającej Uchwałę Nr X/63/2015 z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie opłaty targowej i opłaty od posiadania psów.
16. Podjęcie uchwały zmieniającej Uchwałę Nr III/16/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Drzycim na rok 2019.

17. Podjęcie uchwały zmieniającej Uchwałę Nr III/17/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Drzycim na lata 2019 – 2029.
18. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia i zabezpieczenia kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na zadanie pn.: „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Drzycim.”
19. Sprawy organizacyjne Rady Gminy:
  - a) podjęcie uchwały w sprawie rocznego planu pracy Rady Gminy,
  - b) akceptacja planów pracy Komisji Rady Gminy na rok 2019,
  - c) podjęcie uchwały w sprawie odwołania członka ze składu Komisji Skarg Wniosków i Petycji,
  - d) podjęcie uchwały w sprawie powołania komisji doraźnej,
  - e) podjęcie uchwały w sprawie uzupełniania składów osobowych komisji Rady Gminy.
20. Odpowiedzi na interpelacje.
21. Sprawy bieżące.
22. Wolne wnioski i zapytania.
23. Zamknięcie obrad.

Ad. 1.

Otwarcia IV, zwyczajnej sesji dokonała Przewodnicząca Rady Gminy Pani Elżbieta Babińska. Powitała zgromadzoną Radę, Pana Wójta, sołtysów, pracowników Urzędu Gminy i mieszkańców gminy.

Ad. 2.

W oparciu o listę obecności stwierdziła, że w sesji uczestniczy 15 radnych, na skład ustawowy 15. Lista obecności członków Rady stanowi załącznik nr 1 do protokołu. Lista obecności sołtysów stanowi załącznik nr 2.

Ad. 3.

Przewodnicząca Rady poprosiła obecnych o powstanie, po czym nastąpiło ślubowanie radnego wybranego w wyborach uzupełniających do Rady Gminy Drzycim, które odbyły się 3 lutego 2019 roku w okręgu nr 7 w Gródku. Ślubowanie złożył Pan Zygmunt Noga.

Ad. 4.

Pani Przewodnicząca podkreśliła, że z porządku obrad obecnej sesji wypadł punkt „Przyjęcie protokołu z obrad poprzedniej sesji.”

„Zanim zatem przejdziemy do kolejnego punktu obrad dokonamy przyjęcia protokołu z przebiegu poprzedniej sesji, która odbyła się 19 grudnia ubiegłego roku. Zarzuty ustne do protokołu wniósł radny p. Emil Nowakowski. Stwierdził, że jedna z uchwał nie została przez Radę podjęta. Nie potwierdziła tego przeprowadzona z wszystkimi radnymi konfrontacja, notatki z przebiegu sesji oraz materiały dotyczące przeprowadzonych głosowań nad uchwałami. Faktem jest tylko ubytek części obrad w czasie trwania transmisji z przebiegu sesji, co nie ma i nie będzie nigdy miało żadnego wpływu na rzeczywisty przebieg obrad i sporządzony z przebiegu sesji protokół.”

W wyniku przeprowadzonego głosowania, protokół z obrad poprzedniej sesji został przez Radę przyjęty przy jednym głosie wstrzymującym się.

Ad. 5.

Porządek obrad przewidziany na IV sesję Rady, z dodaniem punktu „Przyjęcie protokołu z obrad poprzedniej sesji” został przyjęty przez Radę jednogłośnie. Przesunięcie kolejnych punktów obrad nastąpiło o jeden.

Ad. 6.

Pan Wójt Gminy przedstawił informację z działalności między sesjami z zakresu wydanych zarządzeń, realizacji zadań bieżących i inwestycji oraz pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Informację stanowi komplet materiałów, jako załącznik nr 3 do protokołu.

Głos zabrał również Kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej – p. Józef Szeligowski przedstawiając informację z zakresu zaopatrzenia gminy w wodę. Informacja stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Ad. 7.

Interpelacji nikt nie złożył.

Ad. 8.

Przewodnicząca Rady udzieliła głosu p. Monice Gajewskiej, która omówiła projekt uchwały w zakresie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r. Radni zostali również poinformowani, że projekt uchwały uzyskał pozytywną opinię związków zawodowych nauczycieli oraz Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Opinię pozytywną do omówionego projektu uchwały przedstawił Pan Sławomir Moczyński – Przewodniczący Komisji Oświaty i Spraw Społecznych.

W otwartej dyskusji nikt nie zabrał głosu.

Za poddaną pod głosowanie **Uchwałą Nr IV/18/2019** w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r. opowiedziało się 14 radnych, jeden wstrzymał się od głosu, co przedstawia poniższa tabela. Podjęta uchwała stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kulickowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt			x
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 9.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Drzycim na 2019 rok omówił Pan Krzysztof Nowiński – Zastępca Kierownika Referatu Infrastruktury

i Rozwoju Gospodarczego w Urzędzie Gminy. Dodał, że projekt uchwały uzyskał pozytywną opinię Powiatowego Lekarza Weterynarii.

Opinię pozytywną do omówionego projektu uchwały przedstawił Pan Marek Perlik – Przewodniczący Komisji Gospodarki i Ochrony Środowiska.

W otwartej dyskusji nie dyskutowano.

Poddana pod głosowanie **Uchwała Nr IV/19/2019** w sprawie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Drzycim na 2019 rok została podjęta przez Radę Gminy jednogłośnie i stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziątkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 10.

Kolejny projekt uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr X/56/2007 Rady Gminy z dnia 30 października 2007 r. w sprawie przystąpienia Gminy Drzycim do tworzonego stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania pn. „Gminy Powiatu Świeckiego” i udzielenia pełnomocnictwa do pełnego reprezentowania Gminy w Stowarzyszeniu omówił również Pan Krzysztof Nowiński – Zastępca Kierownika Referatu Infrastruktury i Rozwoju Gospodarczego w Urzędzie Gminy.

Opinię pozytywną do omówionego projektu uchwały przedstawił Pan Marek Perlik – Przewodniczący Komisji Gospodarki i Ochrony Środowiska.

W otwartej dyskusji głosów nie było.

Uchwała Nr IV/20/2019 w sprawie zmiany Uchwały Nr X/56/2007 Rady Gminy z dnia 30 października 2007 r. w sprawie przystąpienia Gminy Drzycim do tworzonego stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania pn. „Gminy Powiatu Świeckiego” i udzielenia pełnomocnictwa do pełnego reprezentowania Gminy w Stowarzyszeniu została podjęta przez Radę Gminy jednogłośnie i stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 11.

Projekt uchwały w sprawie zasad zbywania nieruchomości komunalnych stanowiących własność Gminy Drzycim omówiła Pani Malwina Sadowska - Podinspektor ds. mienia komunalnego i planowania przestrzennego. Podkreśliła, że w projekcie naniesiona jest zmiana w treści § 5 – zgłoszona przez Komisję Gospodarki i Ochrony Środowiska.

„§ 5. Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają lokale:

- 1) socjalne;
- 2) położone w obiektach przeznaczonych do rozbiórki;
- 3) wynajęte na czas określony;

- 4) położone w budynkach stanowiących własność Gminy Drzycim, wskazane w zarządzeniu Wójta Gminy Drzycim z gminnego zasobu, jako zasób niezbywalny.”

Pozytywną opinię do omówionego projektu uchwały, w imieniu Komisji Gospodarki i Ochrony Środowiska, z uwzględnieniem zmiany omówionej przez Panią Sadowską, przedstawił Pan Marek Perlik.

W otwartej dyskusji głosów nie było.

Poddana pod głosowanie **Uchwała Nr IV/21/2019** w sprawie zasad zbywania nieruchomości komunalnych stanowiących własność Gminy Drzycim została podjęta przez Radę Gminy jednogłośnie i stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziątkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 12.

Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie na rzecz gminy nieruchomości, stanowiących własność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa omówiła również Pani Malwina Sadowska: „Działka nr 1/4 położona w Gródku stanowi jedyny dojazd do bloku znajdującego się przy ul. Laskowickiej. Sołtys Gródka złożył wniosek, aby przejąć powyższą nieruchomość od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Działka nr 9/74 położona w obrębie ewidencyjnym Jastrzębie stanowi dojazd do Mogiły Zbiorowej w Jastrzębiu. Przejęcie powyższych działek pozwoli Gminie Drzycim

przeprowadzać na nich prace remontowe służące poprawie bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.”

Opinię pozytywną do projektu uchwały przedstawił Pan Marek Perlik – w imieniu Komisji Gospodarki i Ochrony Środowiska.

W otwartej dyskusji głosów nie było.

Za poddaną pod głosowanie **Uchwałą Nr IV/22/2019** w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie na rzecz gminy nieruchomości, stanowiących własność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa opowiedziała się cała Rada pozytywnie. Podjęta uchwała stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziątkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 13.

Krótkiego wprowadzenia w temat zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim dokonał Pan Rafał Łucki – projektant.

Opinię pozytywną przedstawił Pan Marek Perlik – Przewodniczący Komisji gospodarki i Ochrony Środowiska.

W dyskusji głosów i zapytań nie było.

Pan projektant wyjaśnił, że „Uwaga” złożona podczas wyłożenia projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim do publicznego wglądu, nie została uwzględniona, ponieważ przedmiotowe działki wskazane we wniosku, zgodnie ze stanem faktycznym i oświadczeniami właścicieli nieruchomości są przeznaczone pod funkcje produkcyjno-usługowe i użytkowane zgodnie z taką funkcją. Studium potwierdza jedynie stan faktyczny przychylając się do wniosków właścicieli nieruchomości i ustalając kierunek zagospodarowania przestrzennego zgodny z istniejącymi uwarunkowaniami i polityką przestrzenną gminy w tym zakresie. Ponadto w nieobowiązującym miejscowym planie ogólnym, który utracił moc wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z 2019 r. poz. 60, 235), cały przedmiotowy teren był określony jako tereny rzemiosła usługowego – istniejące i projektowane warsztaty rzemiosła uciążliwego z budynkami mieszkalnymi. Kończąc wypowiedź podkreślił, że w związku z tym, że jest nieuwzględniona „uwaga” – stanowiąca załącznik nr 4 do uchwały w sprawie zmiany studium musi ona zostać podjęta przez Radę odrębnie, przed podjęciem uchwały.

Przewodnicząca Rady po krótkiej przerwie w obradach przystąpiła do głosowania imiennego załącznika nr 4 do projektu omawianej uchwały.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kulickowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Przedmiotowy załącznik zawierający wyjaśnienia do nieuwzględnionej uwagi został podjęty przez Radę jednogłośnie i stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego. Jest dokumentem, w którym Gmina określa zasady rozwoju przestrzennego, a ustalenia w nim zawarte są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. 6 września 2011 r. Rada Gminy Drzycim podjęła Uchwałę Nr IX/32/2011 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim przyjętego Uchwałą Nr XVIII/137/2001 Rady Gminy Drzycim z dnia 24 kwietnia 2001 roku. Zasadniczymi powodami zmiany studium jest znaczne zdezaktualizowanie treści w nim zawartych, a także innych funkcji wynikających ze złożonych wniosków. Kompleksowej zmiany wymagał sposób zapisu tekstowego i graficznego "Studium". Od czasu przyjęcia obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uległy zmianie wszystkie najważniejsze akty prawne mające wpływ na zakres i sposób zapisu tego dokumentu. Tym samym z racji ucytelnienia dokumentu Studium dokonano kompleksowej jego zmiany zarówno w części graficznej jak i tekstowej.

Poddana pod głosowanie **Uchwała Nr IV/23/2019** w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim została podjęta przez Radę Gminy jednogłośnie i stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziątkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 14.

Krótkiego wprowadzenia w temat dotyczący realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2018 dokonała p. Jolanta Szczepańska – pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Opinię pozytywną, w imieniu Komisji Oświaty i Spraw Socjalnych, która zajmowała się tym tematem, przedstawił jej Przewodniczący – Pan Sławomir Moczyński.

W otwartej przez Przewodniczącą Rady dyskusji, nie dyskutowano.

W wyniku głosowania, sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2018, uzyskało jednogłośnie aprobatę Rady Gminy. Omówiony materiał stanowi załącznik nr 12 do niniejszego protokołu.

Ad. 15.

Projekt uchwały w sprawie poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa, określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso omówiła Pani Skarbnik Gminy – Joanna Riesop. Wyjaśniła, że zgodnie z zaleceniami Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, już od poprzedniej kadencji uchwała odnośnie inkaso określa imiennie inkasentów. W związku z tym, że są nimi na terenie naszej gminy sołtysi i zmieniło się ich pięciu po ostatnich wyborach sołtysów, podjęcie nowej uchwały w tym zakresie jest niezbędne.

Pozytywną opinię do projektu uchwały przedstawił Pan Zygmunt Wycinek – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów.

Głosów w otwartej dyskusji nie było.

Po odczytaniu treści uchwały, Pani Przewodnicząca wyjaśniła, że z głosowania zostanie wyłączona radna Pani Barbara Kruczyńska, która jest jednocześnie sołtysiem i inkasentem wyszczególnionym w treści uchwały.

Za podjęciem **Uchwały Nr IV/24/2019** w sprawie poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa, określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso głosowało zatem 14 radnych. Głosy 14 radnych były pozytywne. Podjęta uchwała stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	█	█	█
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 16.

„Projekt uchwały zmieniającej Uchwałę Nr X/63/2015 z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie opłaty targowej i opłaty od posiadania psów, a dokładnie znoszącej opłatę targową na terenie gminy Drzycim, jest następstwem ustaleń z posiedzeń Komisji Rady” – wyjaśniła Pani Skarbnik Gminy. Zniesienie opłaty targowej ma odnieść pozytywny skutek w rozwoju targowiska. Spodziewane jest pozyskanie osób handlujących na nasz teren.

Dyskusja:

Radny p. Ryszard Dembek – Opłata przy święcie kościelnym powinna być zachowana. Zniesiona powinna być opłata na targowisku. Dochód z opłaty przeznaczyć na schronisko dla zwierząt.

Pan Wójt – Poprzez zniesienie opłaty chciałbym zachęcić handlujących.

Radny p. Ryszard Popielas - Znieść opłatę od poniedziałku do piątku i już będzie rozwiązanie.

Sekretarz Gminy – p. Anna Maćkowska – Takie rozwiązanie zarzuci nam Regionalna Izba Obrachunkowa.

Radny p. Sławomir Moczyński – Znieśmy opłatę, zrobmy pierwszy krok.

Sekretarz Gminy – Zawsze można do uchwały wrócić.

Uchwała Nr IV/25/2019 zmieniająca Uchwałę Nr X/63/2015 z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie opłaty targowej i opłaty od posiadania psów

została podjęta przez Radę Gminy jednogłośnie i stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 17.

Projekt uchwały zmieniającej Uchwałę Nr III/16/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Drzycim na rok 2019 został omówiony przez Panią Skarbnik Gminy. Przedstawiła zaproponowane zmiany w budżecie zgodnie z uzasadnieniem do uchwały.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów przedstawił pozytywną opinię do zaproponowanych zmian w budżecie.

W otwartej dyskusji nie dyskutowano.

Uchwała Nr IV/26/2019 zmieniająca Uchwałę Nr III/16/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Drzycim na rok 2019 została podjęta przez Radę Gminy jednogłośnie i stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		

Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 18.

Projekt uchwały zmieniającej Uchwałę Nr III/17/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Drzycim na lata 2019 – 2029 omówiła również Pani Skarbnik Gminy.

Pan Zygmunt Wycinek – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów poinformował obecnych, że zmiany naniesione w Wieloletniej Prognozie Finansowej zostały przez Komisję zaopiniowane pozytywnie.

W otwartej przez Przewodniczącą Rady dyskusji nie dyskutowano.

Poddana pod głosowanie **Uchwała Nr IV/27/2019** zmieniająca Uchwałę Nr III/17/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Drzycim na lata 2019 – 2029 została podjęta przez Radę Gminy jednogłośnie. Uchwała stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		

Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziątkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 19.

Pani Skarbnik omówiła kolejny już projekt uchwały, dotyczący zaciągnięcia i zabezpieczenia kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na zadanie pn.: „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Drzycim.” Przypomniała, że zaplanowany kredyt w kwocie 1.360.000,- złotych ujęty został w deficycie budżetowym na rok bieżący.

Pozytywną opinię Komisji Budżetu i Finansów przedstawił Pan Zygmunt Wycinek.

W dyskusji głosów nie było.

Poddana pod głosowanie **Uchwała Nr IV/28/2019** w sprawie zaciągnięcia i zabezpieczenia kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na zadanie pn.: „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Drzycim” została podjęta przez Radę jednogłośnie i stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziątkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 20. ad. a)

Projekt planu pracy Rady Gminy na 2019 rok, z podziałem na kwartały, został odczytany przez Panią Przewodniczącą Rady.

Propozycji i uwag do projektu nie wniesiono.

Uchwała **Nr IV/29/2019** w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Gminy na 2019 rok została podjęta przez Radę jednogłośnie i stanowi załącznik nr 18 do niniejszego protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

ad. b)

Plany pracy poszczególnych stałych Komisji Rady Gminy na rok 2019 zostały zaakceptowane przez Radę Gminy jednogłośnie i stanowią odpowiednio następujące załączniki:

- załącznik nr 19 - plan pracy Komisji Rewizyjnej,
- załącznik nr 20 – plan pracy Komisji Budżetu i Finansów
- załącznik nr 21 – plan pracy Komisji Oświaty i Spraw Społecznych,
- załącznik nr 22 – plan pracy Komisji Gospodarki i Ochrony Środowiska.

ad. c)

Projekt uchwały w sprawie odwołania członka ze składu Komisji Skarg Wniosków i Petycji omówiła Pani Przewodnicząca: „W roku ubiegłym dokonaliśmy ustaleń odnośnie składów Komisji Rady. Musimy jednak dokonać zmiany w składzie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, gdyż mój kolega, Pan Ryszard Popielas jest Wiceprzewodniczącym i z racji pełnionej funkcji nie może wchodzić zarówno w skład Komisji Rewizyjnej, jak i Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Stąd konieczność podjęcia uchwały, której projekt Państwo otrzymaliście.”

W otwartej dyskusji nie dyskutowano.

Uchwała Nr IV/30/2019 w sprawie odwołania członka ze składu Komisji Skarg Wniosków i Petycji została podjęta przez Radę 14 głosami „za” przy 1 wstrzymującym się. Podjęta uchwała stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard			x
Wycinek Zygmunt	x		
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

ad. d)

Przewodnicząca Rady wyjaśniła, że „Zmiana ustawy o samorządzie gminnym niesie za sobą sporo obowiązków, w tym konieczną zmianę Statutu Gminy. W związku z tym należy powołać Komisję doraźną, która zajmie się

opracowaniem projektu nowego statutu i przedstawi go Radzie Gminy do uchwalenia. Kogo Państwo proponujecie do składu tej Komisji?”

Z obecnych zgłoszono następujące osoby:

Panią Annę Maćkowską – Sekretarza Gminy (wyraziła zgodę).

Następnie zaproponowano, aby w skład Komisji weszli przewodniczący stałych Komisji Rady.

Przewodniczący Komisji:

- Pani Ewa Ancuta - wyraziła zgodę,
- Pan Zygmunt Wycinek - wyraził zgodę,
- Pan Sławomir Moczyński – wyraził zgodę,
- Pan Marek Perlik – wyraził zgodę,
- Pani Marlena Ziątkowska – wyraziła zgodę.

Zgłoszona Pani Przewodnicząca Rady - Elżbieta Babińska – również wyraziła zgodę.

Za poddaną pod głosowanie **Uchwałą Nr IV/31/2019** w sprawie powołania komisji doraźnej, Rada Gminy opowiedziała się jednogłośnie. Podjęta uchwała stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kuliczkowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziątkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

ad. e)

Radny Pan Zygmunt Noga zadeklarował pracę w Komisji Gospodarki i Ochrony Środowiska.

Zgłosił się także Pan Wiceprzewodniczący Rady, że chciałby pracować również w tejże Komisji, bo pracował w niej w poprzedniej kadencji.

Uchwała Nr IV/32/2019 w sprawie uzupełnienia składu osobowego komisji została podjęta przez Radę Gminy jednogłośnie i stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Nazwisko i imię	Głosy oddane „za”	Głosy przeciwne	Głosy wstrzymujące się
Ancuta Ewa	x		
Babińska Elżbieta	x		
Czerwińska Anna	x		
Dembek Ryszard	x		
Krauze Korneliusz	x		
Kruczyńska Barbara	x		
Kulickowski Kamil	x		
Moczyński Sławomir	x		
Noga Zygmunt	x		
Nowakowski Emil	x		
Perlik Marek	x		
Popielas Ryszard	x		
Wycinek Zygmunt	x		
Ziátkowska Marlena	x		
Żbikowska Sylwia	x		

Ad. 21.

Interpelacji w siódmym punkcie obrad nie składano.

Ad. 22.

W ramach spraw bieżących głos zabrał Pan Wójt informując, że 5 kwietnia o godz. 14-tej odbędzie się spotkanie z sołtysami, a 12 kwietnia o godz. 13-tej, odbędzie się szkolenie członków Rady.

Ad. 23.

Pani Przewodnicząca Rady przywitała przybyłego w trakcie obrad Radnego Rady Powiatu Pana Józefa Gawrycha.

Pan Józef Gawrych po krótko przedstawił najbliższe plany przewidywane na szczeblu Powiatu dotyczące naszej gminy i tak: budżet na drogi powiatowe w roku 2019 – 40 mln zł., opracowanie planu ochrony środowiska na najbliższe lata, droga Dąbrówka-Biechówko-Biechowo – 2021 rok, droga przy cmentarzu w Drzycimiu 2021 rok.

Radny p. Ryszard Dembek zapytał o chodnik przy ul. Hoffmanna w Gródku.

Pan Wójt wyjaśnił, że w przyszłości będzie ta ulica remontowana. Trzeba jednak najpierw pozatłatwiać sprawy własności gruntu, bo droga nie jest w połowie naszą własnością.

Pan Wójt, nawiązując do podjętej na sesji uchwały o zniesieniu opłaty targowej poinformował obecnych o zmianie dnia targowego w naszej gminie z piątku na wtorek od 16 kwietnia br.

Ad. 24.

Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodnicząca dokonała zamknięcia IV sesji Rady Gminy dziękując jednocześnie wszystkim obecnym za udział w obradach.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

Załączniki:

1. Lista obecności radnych
2. Lista obecności sołtysów
3. Informacja Wójta Gminy z działalności w okresie międzysesyjnym
4. Raport stanu zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Drzycim
5. **Uchwała Nr IV/18/2019** w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r.
6. **Uchwała Nr IV/19/2019** w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Drzycim na 2019 rok
7. **Uchwała Nr IV/20/2019** w sprawie zmiany Uchwały Nr X/56/2007 Rady Gminy z dnia 30 października 2007 r. w sprawie przystąpienia Gminy Drzycim do tworzonego stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania pn. „Gminy Powiatu Świeckiego” i udzielenia pełnomocnictwa do pełnego reprezentowania Gminy w Stowarzyszeniu
8. **Uchwała Nr IV/21/2019** w sprawie zasad zbywania nieruchomości komunalnych stanowiących własność Gminy Drzycim
9. **Uchwała Nr IV/22/2019** w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie na rzecz gminy nieruchomości, stanowiących własność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
10. **Załącznik nr 4** studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim

11. **Uchwała Nr IV/23/2019** w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim
12. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2018
13. **Uchwała Nr IV/24/2019** w sprawie poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa, określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso
14. **Uchwała Nr IV/25/2019** zmieniająca Uchwałę Nr X/63/2015 z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie opłaty targowej i opłaty od posiadania psów
15. **Uchwała Nr IV/26/2019** zmieniająca Uchwałę Nr III/16/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Drzycim na rok 2019
16. **Uchwała Nr IV/27/2019** zmieniająca Uchwałę Nr III/17/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Drzycim na lata 2019 – 2029
17. **Uchwała Nr IV/28/2019** w sprawie zaciągnięcia i zabezpieczenia kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na zadanie pn.: „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Drzycim”
18. **Uchwała Nr IV/29/2019** w sprawie rocznego planu pracy Rady Gminy
19. Plan pracy Komisji Rewizyjnej na 2019 rok
20. Plan pracy Komisji Budżetu i Finansów na 2019 rok
21. Plan pracy Komisji Oświaty i Spraw Społecznych na 2019 rok
22. Plan pracy Komisji Gospodarki i Ochrony Środowiska na 2019 rok
23. **Uchwała Nr IV/30/2019** w sprawie odwołania członka ze składu Komisji Skarg Wniosków i Petycji
24. **Uchwała Nr IV/31/2019** w sprawie powołania komisji doraźnej
25. **Uchwała Nr IV/32/2019** w sprawie uzupełniania składu osobowego komisji Rady Gminy

73
 a. Solihlu
 Ceniha Am
 Dombot R. 2025
 Kuanze
 Kucunolep
 Kulickanti Kunt
 Jucunob
 Jucunob
 Emek Kuntali
 Pehi Moch
~~by~~
 Shigunsta

LISTA OBECNOŚCI SOŁTYSÓW
na IV sesji Rady Gminy w Drzycimiu,

odbytej w dniu 29 marca 2019 r.

1. Elżbieta Chrościńska

Chrościńska

2. Adam Czerwiński

_____

3. Ryszard Dembek

Dembek Ryszard

4. Zenon Janiec

Janiec

5. Barbara Kruczyńska

Kruczyńska

6. Żanetta Kruczyńska

_____

7. Marian Lahutta

_____

8. Monika Lubińska

_____

9. Piotr Madeja

_____

10. Grzegorz Pecka

Pecka

11. Wanda Wyłupska

_____

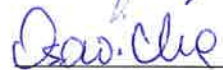
LISTA OBECNOŚCI nowo wybranych SOŁTYSÓW
na IV sesji Rady Gminy w Drzycimiu,

odbytej w dniu 29 marca 2019 r.

1. Dariusz Podlejski

2. Paulina Osowicka

3. Roman Krywald

4. Anna Dziedziech

_____

5. Ilona Nawrocka

Drzycim 28.03.2019r.

INFORMACJA

dotycząca realizacji zadań przez Referat Infrastruktury i Rozwoju Gospodarczego w okresie od dnia 19.12.2018r. do dnia 28.03.2019r.

I. Remonty, drogi, fundusz sołecki

1. W dniu 12 marca podpisano umowę z firmą RE Solar Energy Power Sp. z o.o na realizację zadania „Budowa oświetlenia z lamp solarnych na terenie gminy Drzycim”, za kwotę 29.534,07 zł brutto. Prace odebrano w dniu 25 marca. 3 lampy zrealizowano z budżetu gminy Drzycim, 1 lampę z funduszu sołeckiego Gródek.
2. W dniu 19 marca podpisano umowę na realizację zadania pn.: „Modernizacja dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Biechówku” przez firmę DEK-TRANS-BUD z Bydgoszczy, na kwotę 52.250,63 zł brutto, z terminem wykonania do 30 kwietnia. Prace w trakcie realizacji.
3. Zakupiono 20 sztuk krzeseł do świetlicy w Dąbrówce - 1296,91 zł.
4. Zakupiono materiały remontowe i wyposażenie do świetlicy w Gródku (naczynia, kuchenka gazowa)- 6.598,89 zł.
5. Zakupiono 2 sztuki rowerów wodnych (Gródek) - 6980,00 zł.
6. Zakupiono kruszywo oraz żużel na drogi gminne, za kwotę 9993,75 zł brutto, materiał przywieziony do miejscowości Sierosław oraz Gacki
7. Wykonano równanie drogi ul. Szkolnej w Drzycimiu, za kwotę 1230,00 zł brutto
8. Zakupiono kruszywo oraz żwir na chodnik przy ul. Hoffmana w Gródku, za kwotę 2143,69 zł brutto
9. Wykonano w ramach realizacji funduszu sołeckiego Mały Dólsk pod nazwą Równanie drogi, za kwotę 2460,00 zł brutto

II. Realizacja zamówień publicznych

W okresie od dnia 19.12.2018r. do dnia 28.03.2019r. nie przeprowadzono procedury udzielenia zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego.

Pozostałe zakupy, usługi oraz roboty budowlane zostały zrealizowane na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych jako zamówienia, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 30 tys. euro, a do których zapisów ustawy nie stosuje się.

III. Realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa

1. Dofinansowanie do przydomowych oczyszczalni ścieków - Podpisano 4 umowy z 15 w tym odebrano 1 przydomową oczyszczalnię ścieków.

2. Na zadanie „Demontaż, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest” Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu ogłosił nabór wniosków dopiero od 2 maja do 31. Dofinansowanie jest w formie dotacji 50% kosztów. Do dnia 28 lutego do Urzędu Gminy wpłynęły 23 wnioski od mieszkańców na łączną ilość do utylizacji azbestu 37,477 ton.

IV. Informacja o dofinansowaniu inwestycji.

1. W dniu 31 stycznia 2019 r. gmina podpisała umowę na dofinansowanie „Budowy oczyszczalni ścieków w Drzycimiu” w ramach Osi priorytetowej 4. Region przyjazny środowisku 4.3. Rozwój infrastruktury wodno – ściekowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko Pomorskiego na lata 2014-2020 na kwotę 2 499 637,99 zł.
2. W dniu 6 marca 2019 r. podpisała umowę na dofinansowanie na zadanie pn.: „Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 030538C zlokalizowanej na działce nr 86/1 obręb Gacki, gmina Drzycim prowadzącej do świetlicy wiejskiej” w ramach Poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 54 080,00 zł.
3. W dniu 28 marca 2019 r. podpisała umowę na dofinansowanie na zadanie pn.: „Przebudowa ulicy Podgórznej w miejscowości Gródek - 030560C” w ramach podziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 279 280,00 zł.
4. W dniu 22 marca 2019 r. złożono wniosek o dofinansowanie na zadanie pn.: „Remont świetlicy i zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Werach” za pośrednictwem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko - Pomorskiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020 Cel szczegółowy: Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców obszaru LGD, w tym grup defaworyzowanych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do końca 2023 roku Oś Priorytetowa 7 Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność. Wniosek złożony w ramach Programu Rewitalizacji – zadanie wpisane w programie.
5. Modernizacja świetlicy w Jastrzębiu (06.09.2018 r.) Wniosek złożony za pośrednictwem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego” do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na Poddziałanie „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wniosek pozytywnie oceniony przez LGD, w trakcie oceny UM

Dane do informacji podali

1. Katarzyna Wróbel
2. Malwina Sadowska
3. Krzysztof Nowiński
4. Natalia Partyka

Marcin Kujawa

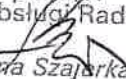
Sporządziła

Kierownik Referatu Infrastruktury
i Rozwoju Gospodarczego
mgr inż. Natalia Partyka

Informacja Wójta Gminy

**z wydanych zarządzeń w okresie międzysesyjnym
(tj. od 20 grudnia 2018 r. do 28 marca 2019 r.)**

1.	20 grudnia 2018 r.	W sprawie przyznania pomocy finansowej z funduszu zdrowotnego dla nauczycieli
2.	21 grudnia 2018 r.	W sprawie ustalenia stawek za wynajem pojazdów stanowiących mienie Gminy Drzycim
3.	27 grudnia 2018 r.	W sprawie zmian w budżecie na 2018 rok
4.	28 grudnia 2018 r.	W sprawie ustalenia cen energii cieplnej dla indywidualnych odbiorców ciepła w budynkach komunalnych
5.	28 grudnia 2018 r.	W sprawie przyjęcia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości Gminy Drzycim na lata 2019-2021
6.	2 stycznia 2019 r.	W sprawie przyjęcia „Regulaminu dofinansowania, demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drzycim na rok 2019”
7.	8 stycznia 2019 r.	W sprawie wyborów do organów samorządu mieszkańców sołectwa na terenie gminy Drzycim
8.	9 stycznia 2019 r.	W sprawie odwołania członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drzycimiu
9.	11 stycznia 2019 r.	W sprawie wprowadzenia planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych dla jednostek organizacyjnych gminy Drzycim na rok 2019
10.	11 stycznia 2019 r.	W sprawie powołania zespołu do spraw organizacji wyborów uzupełniających do Rady Gminy Drzycim zarządzonych na dzień 3 lutego 2019 roku
11.	14 stycznia 2019 r.	W sprawie upoważnienia do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania
12.	16 stycznia 2019 r.	Zmieniające Uchwałę Nr III/16/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na rok 2019
13.	23 stycznia 2019 r.	W sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert nr 1/2019 na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań gminy w zakresie wspierania i upowszechniania sportu na terenie gminy Drzycim

14.	29 stycznia 2019 r.	Zmieniające Uchwałę Nr III/16/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na rok 2019
15.	31 stycznia 2019 r.	W sprawie przekształcenia lokalu komunalnego z mieszkaniowego zasobu Gminy Drzycim na lokal socjalny.
16.	5 lutego 2019 r.	W sprawie ustalenia ceny komunalnej nieruchomości, będącej przedmiotem przetargu ustnego nieograniczonego,
17.	11 lutego 2019 r.	W sprawie upoważnienia dla Sekretarza Gminy Drzycim
18.	28 lutego 2019 r.	W sprawie ustalenia odpłatności za wynajem pomieszczeń w placówkach oświatowych na terenie gminy Drzycim
19.	28 lutego 2019 r.	W sprawie ustalenia regulaminu pracy komisji konkursowej powołanej dla oceny i rozpatrzenia ofert złożonych w wyniku ogłoszonego konkursu ofert na wykonywanie zadań publicznych w 2019 roku
20.	28 lutego 2019 r.	W sprawie powołania komisji konkursowej do oceny i rozpatrzenia ofert złożonych w wyniku otwartego konkursu ofert nr 1/2019 na wykonanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań gminy w zakresie wspierania i upowszechniania sportu na terenie gminy Drzycim
21.	4 marca 2019 r.	W sprawie wyznaczenia miejsc przeznaczonych na bezpłatnie umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów wszystkich komitetów wyborczych w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 26 maja 2019 r.
22.	13 marca 2019 r.	Zmieniające Uchwałę Nr III/16/2018 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na rok 2019
23.	13 marca 2019 r.	W sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie aktualizacji Programu Rewitalizacji Gminy Drzycim na lata 2016-2023.
24.	20 marca 2019 r.	W sprawie zatwierdzenia ceny wywoławczej koparko-spycharki „Białoruś” EO-2621B stanowiącej własność Gminy Drzycim oraz powołania komisji przetargowej.
25.	25 marca 2019 r.	W sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert nr 2/2019 na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań gminy w zakresie wspierania i upowszechniania sportu na terenie gminy Drzycim

Sporządziła:
Inspektor
ds. Obsługi Rady

Bożena Szajarka

Raport Stanu zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Drzycim – marzec 2019 r.

Gmina Drzycim jest zaopatrywana w wodę z dwóch ujęć wód podziemnych, tj. w Drzycimiu i Gródku.

I. Ujęcie wód podziemnych w Drzycimiu.

Ujęcie wód podziemnych w Drzycimiu zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Drzycim, Gacki, Lubocheń Dólsk, Mały Dólsk, Bedlenki, Biechówko, Dąbrówka, Krakówek, Jastrzębie, Sierosław, Sierosławek, Wery, Rowienica.

Pozostały niezwodociągowane następujące miejscowości: Sławie, Leosia, Kaliska oraz pojedyncze gospodarstwa na terenie gminy.

1. Studnie

Na ujęciu pobór wód odbywa się z następujących studni:

- studnia nr 2, rok wykonania: 1969, głębokość: 104,5 m;
- studnia nr 3, rok wykonania: 1978, głębokość: 99,0 m;
- studnia nr 4, rok wykonania: 2007, głębokość: 101,7 m.

Łączna zatwierdzona wydajność studni nr 2, 3 i 4 wynosi 80,0 m³/h.

Po przeprowadzonej rekonstrukcji studni nr 2 i 3 przyjęto po przeprowadzonych pomiarach zasoby eksploatacyjne studni 2+3+4 na poziomie 73 m³/h.

Potwierdzono, iż praca pojedynczej studni bardzo mocno oddziałuje na studnie sąsiednie.

Zważywszy na naturalną obniżoną wydajność rekonstruowanych studni oraz bardzo mocne wzajemne oddziaływanie celowym jest pozyskanie przez Gminę Drzycim terenu pod nową studnię w odległości kilkuset metrów od istniejących studni, co w perspektywie najbliższych kilkudziesięciu lat ma zabezpieczyć mieszkańców Gminy w wodę.

2. Stacja uzdatniania wody w Drzycimiu.

Po likwidacji ujęcia wód w Jastrzębiu stacja uzdatniania wody w Drzycimiu zaopatruje również teren Jastrzębia i Sierosławia w wodę. Co skutkowało znacznym wzrostem poboru i obniżeniem możliwości uzdatniania wody, szczególnie manganu.

Woda ujmowana na ujęciu w Drzycimiu charakteryzuje się ponadnormatywną zawartością manganu i żelaza które powinny być strącane w złożach kwarcowych na stacji uzdatniania wody gdzie po filtracji woda jest magazynowana w dwóch zbiornikach retencyjnych skąd za pomocą zestawu pompowego jest pompowana do sieci.

W wyniku wyeksploatowania w 2018 r. został wymieniony na nowy zestaw pompowy.

W związku z licznymi problemami w utrzymaniu jakości wody w 2013 r. opracowano projekt „Rozbudowy stacji uzdatniania wody w m. Drzycim...” który do dnia dzisiejszego nie został zrealizowany.

W wyniku braku możliwości właściwego strącania manganu w 2013 r. Zakład Gospodarki Komunalnej w Drzycimiu wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świeciu o wydanie odstępstwa dopuszczającego

4. Sieć wodociągowa

Obecnie najstarsze odcinki sieci wodociągowej znajdują się na terenie miejscowości Drzycim. Część rurociągów powstała z rur azbestowo-cementowych tj.: Drzycim (ul. Młyńska, Kościelna, Świecka) i Jastrzębie.

Ponadto do gminnej sieci zostały włączone sieci byłych PGR, które były wykonywane z materiałów dostępnych w sposób gdzie na stan dzisiejszy nie mamy wiarygodnej inwentaryzacji sieci i przyłączy zwłaszcza w rejonach ogródków, tzw.: „chlewików” czy innej podobnej zabudowy. Stwarza to duże problemy z wykrywaniem awarii i ewentualnymi niekontrolowanymi przyłączami.

Z uwagi na starzenie się sieci wodociągowej obserwujemy stały wzrost ilości awarii sieci wodociągowej a zwłaszcza przyłączy. Notujemy zwiększającą się liczbę awarii, zwłaszcza korodujących przyłączy (nawiertki, odcinki rur stalowych). Z uwagi na starzenie się infrastruktury należy liczyć się ze wzrostem liczby tego typu awarii.

W najbliższych latach koniecznym jest wymiana rurociągów azbestowo-cementowych. Z uwagi na planowaną przebudowę drogi powiatowej Świecie – Laskowice-Drzycim-Jastrzębie -Lniano (była droga wojewódzka nr 239) koniecznym byłoby wykonanie na odcinku ul. Młyńskiej wymiany rurociągów azbestowo-cementowych wraz z przyłączami przed pracami prowadzonymi przez Powiatowy Zarząd Dróg.

5. Organizacja pracy

Obecnie z uwagi na konieczność ograniczenia kosztów pracownicy obsługujący sieć wodociągową wykonują również prace obsługi i remonty sieci kanalizacji sanitarnej, oczyszczalni ścieków czy transportu odpadów co powoduje opóźnienia w realizacji wszystkich prac. Z uwagi na możliwe zagrożenie epidemiologiczne, zwłaszcza bakteriami z grupy coli, co spowodowałoby konieczność zamknięcia wodociągu do czasu eliminacji bakterii z wody, celowym byłoby wydzielenie pracowników wykonujących prace związane z utrzymaniem sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody od pozostałych prac.

Zakład nie dysponuje obecnie sprawną koparką. Do wykopów są wynajmowane usługi od okolicznych właścicieli koparek. Zakup niewielkiej koparki pozwoliłby w znacznym stopniu przyspieszyć niektóre prace remontowe.

II. Ujęcie wód podziemnych w Gródku .

Ujęcie wód podziemnych w Gródku zlokalizowane jest na ul. Łąkowej z którego zaopatrywana jest w wodę część wsi do kanału (budynki wokół kanału i na osiedlu zaopatruje w wodę Spółdzielnia Mieszkaniowa Energetyk.

1. Studnie

Na ujęciu w Gródku obecnie znajdują się czynne dwie studnie: nr 3 i 4.

- studnia nr 3, rok wykonania: 1986-87, głębokość: 118,5 m;

- studnia nr 4, rok wykonania: 1987, głębokość: 102,0 m.

Obecnie jest eksploatowana jedynie studnia nr 3.

Obecnie najstarszy problematyczny odcinek sieci z rur azbestowo-cementowych zasila osiedle popegerowskich bloków na ul. Laskowickiej. Ze względu na materiał rur koniecznym jest zaplanowanie w najbliższych latach wymiany tego niewielkiego odcinka wraz z przyłączami co zlikwidowałoby możliwe wycieki i pobór wody poprzez tzw.: ryczałty.

4. Organizacja pracy

Pracownicy obsługujący Ujęcie w Drzycimiu obsługują również ujęcie w Gródku co jest organizacyjnie celowe jednakże niesie za sobą te same zagrożenia.

6. Koncepcja zaopatrzenia Gminy Drzycim w Wodę.

Kilkanaście lat temu była koncepcja polegająca na połączeniu stacji uzdatniania wody w Gródku z wodociągiem biegnącym w kierunku Gacek. Pozwoliłoby to na zaopatrzenie Gródka w wodę w przypadku wyłączenia stacji i odwrotnie. W przypadku problemów stacji w Drzycimiu, zasilenie części wodociągu stacji Drzycim.

W późniejszych latach zarzuconą tę koncepcję, nie doprowadzając jej do końca.

III. Działania zakładu zmierzające do ograniczenia strat wody.

Od 2018 roku Zakład wymienia wodomierze mieszkańcom nieodpłatnie. Wymiana jest dokonywana po zgłoszeniu mieszkańców lub inkasenta, czy też kontroli w związku z nietypowymi lub zaniżonymi odczytami. Montowane wodomierze są urządzeniami precyzyjnymi i zgodnie z zapewnieniem dostawcy odpornymi na działanie pola magnetycznego. Sukcesywnie będziemy zwiększać ilość wymienianych wodomierzy szczególnie tych najstarszych.

Obecnie jesteśmy w trakcie plombowania wodomierzy jak też spisywania numerów liczników.

Zamierzamy również w miarę możliwości technicznych wyposażyć tzw. bloki w wodomierze główne.

W najbliższym czasie zamierzamy również prowadzić kontrole posesji gdzie może dochodzić do poboru wody z pominięciem wodomierza.

Podjęte działania spowodowały w 2018 r. ok. 12% spadek poboru wody w stosunku do 2017 r. Prowadzenie powyższych działań powinno w bieżącym roku spowodować dalszy wzrost oszczędności wynikły ze spadku poboru wody.

Jednakże w przypadku braku modernizacji stacji oszczędności wynikłe z likwidacji nielegalnych przyłączy czy wymiany, plombowania wodomierzy będą niwelowane przez zwiększoną konieczność płukania sieci wodociągowej.

KIEROWNIK

mgr inż. Józef Szeligowski

**UCHWAŁA NR IV/18/2019
RADY GMINY DRZYCIM**

z dnia 29 marca 2019 r.

w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994)¹⁾ oraz art. 39 ust. 5 i 5a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996)²⁾, uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwała określa plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim, a także granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim od 1 września 2019 r. Plan stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustala się dla Oddziału Przedszkolnego w Publicznej Szkole Podstawowej im. prof. Alfonsa Hoffmanna w Gródku od 1 września 2019 r. obwód, który obejmuje miejscowości: Bedlenki, Biechowo, Biechówko, Dólsk, Gródek, Kaliska, Leosia, Lubocheń i Mały Dólsk.

§ 3. Ustala się dla dzieci podlegających rocznemu obowiązkowi przedszkolnemu w Przedszkolu w Zespole Placówek Oświatowych im. Janusza Korczaka w Drzycimiu od 1 września 2019 r. obwód, który obejmuje miejscowości: Dąbrówka, Drzycim, Gacki, Jastrzębie, Krakówek, Rówienica, Sierosław, Sierosławek, Spławie i Wery.

§ 4. Ustala się dla pozostałych dzieci (niepodlegających rocznemu obowiązkowi przedszkolnemu) w Przedszkolu w Zespole Placówek Oświatowych im. Janusza Korczaka w Drzycimiu od 1 września 2019 r. obwód, który obejmuje wszystkie miejscowości na terenie Gminy Drzycim.

§ 5. Traci moc § 4 i § 5 Uchwały Nr XX/148/2017 Rady Gminy Drzycim z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą - Prawo oświatowe na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Drzycim.

§ 7. Uchwałę podaje się do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicach informacyjnych publicznych szkół podstawowych, o których mowa w § 1 oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1349, 1432 i 2500.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r., poz. 1000, 1290, 1669 i 2245.

Załącznik do uchwały Nr IV/18/2019
RADY GMINY DRZYCIM
z dnia 29 marca 2019 r.

Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim, a także granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim od dnia 1 września 2019 r.

Lp.	Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły, adresy innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Granice obwodu szkoły od 1 września 2019 r.
1.	Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym im. prof. Alfonsa Hoffmanna w Gródku	Gródek, ul. Szkolna 5	Bedlenki Biechowo Biechówko Dółsk Gródek Kaliska Leosia Lubochień Mały Dółsk
2.	Szkoła Podstawowa w Zespole Placówek Oświatowych im. Janusza Korczaka w Drzycimiu	Drzycim, ul. Broniewskiego 2	Dąbrówka Drzycim Gacki Jastrzębie Krakówek Rówienica Sierosław Sierosławek Splawie Wery

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 210 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe, Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego, na okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r.

Od 1 września 2019 r. postanowienia w w/w uchwale, dotyczące planu sieci szkół oraz obwodów szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim przestaną obowiązywać. Oznacza to konieczność ustalenia sieci publicznych szkół podstawowych od 1 września 2019 r.

Uchwała w sprawie projektu ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Drzycim oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r. podlega zaopiniowaniu przez Związek Nauczycielstwa Polskiego i Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

**UCHWAŁA NR IV/19/2019
RADY GMINY DRZYCIM**

z dnia 29 marca 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności
zwierząt na terenie gminy Drzycim na 2019 rok.**

Na podstawie art. 11a ust. 1, ust. 7 oraz ust. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 122 ze zm.) w związku z art. 41 ust. 1 oraz art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.)¹⁾ uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Drzycim na 2019 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

¹⁾ zmiany: (Dz.U. z 2018 r., poz. 1000); (Dz.U. z 2018 r., poz. 1349); (Dz.U. z 2018 r., poz. 1432); (Dz.U. z 2018 r., poz. 2500)

Załącznik nr 1 do Uchwały NR IV/19/2019

Rady Gminy Drzycim

z dnia 29 marca 2019 r.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Drzycim na 2019 rok.

Bezdomność zwierząt jest problemem - zjawiskiem społecznym posiadającym tendencję wzrostową. Głównymi przyczynami bezdomności zwierząt są niekontrolowane rozmnażanie, porzucanie zwierząt, łatwość pozyskiwania zwierząt, brak edukacji i wiedzy społeczeństwa w przedmiocie zapobiegania bezdomności.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Drzycim ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących oraz zwierząt gospodarskich. Większość działań określonych w Programie dotyczy psów i kotów, z uwagi na to, że skala bezdomności tych zwierząt jest największa.

Sterylizacja i kastracja (pozbawienie możliwości rozmnażania) zwierząt bezdomnych oraz domowych to najskuteczniejsza metoda unikania niekontrolowanej rozrodczości zwierząt i ma na celu ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt. Program zakłada zachęcanie właścicieli zwierząt do ich sterylizacji i kastracji, poprzez prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych oraz obowiązkową seterylizację i kastrację zwierząt przebywających w Schronisku dla Zwierząt w Drzycimiu.

Realizacja zadań określonych w Programie zmierza do ograniczenia liczby bezdomnych zwierząt i zapewni większe bezpieczeństwo i porządek na terenie gminy oraz zapewni właściwą opiekę nad zwierzętami, które jako istoty żyjące, zdolne do odczuwania cierpienia zasługują na poszanowanie, ochronę i opiekę.

Niniejszy program powstał w oparciu o zapisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2019 r. poz. 994 j. t. ze zm.).

Ileokroć w niniejszym programie jest mowa o:

1. ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 994 ze zm.);
2. Programie – należy przez to rozumieć Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Drzycim w 2019 r.;
3. opiekunie społecznym – należy przez to rozumieć osobę, która sprawuje opiekę nad wolnożyjącymi kotami na terenie gminy Drzycim po złożeniu deklaracji wg. wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały.
4. Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Drzycim

Celami Programu są przede wszystkim:

1. Zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi w rozumieniu art. 4 pkt. 16 ustawy o ochronie zwierząt;
2. Zapobieganie bezdomności zwierząt;
3. Zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt.

I. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt:

Gmina Drzycim prowadzi Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt, w którym zapewniono miejsce, wyżywienie oraz opiekę weterynaryjną dla bezpańskich zwierząt.

II. Opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie:

1. Zapewnienie opieki weterynaryjnej na koszt gminy, która obejmuje: niezbędne leczenie weterynaryjne wolno żyjących kotów, w tym przeprowadzanie wszelkich zabiegów mających na celu poprawę zdrowia oraz ochronę życia (np. leczenie urazów kończyn, zatrucia pokarmowego, infekcji, stanów zapalnych);
2. Zapewnienie powrotu kotów wolnożyjących po przeprowadzeniu zabiegów lub niezbędnego leczenia do miejsc, z których zostały wyłapane;
3. Dokarmianie na koszt gminy oraz zapewnienie wody pitnej w miejscach ich przebywania przez opiekuna społecznego;
4. W miarę możliwości finansowych sterylizowanie i kastrowanie wolno żyjących kotów;\

Zabiegi sterylizacji i kastracji kotów wolnożyjących będą wykonywane na następujących zasadach:

- Gmina pokrywa całkowity koszt zaplanowanych zabiegów;
  - Zabiegi wykonywane będą przez Gabinet Weterynaryjny Pani Małgorzaty Kempczyk-Wiśniewskiej „Gowet”, ul. Podgórna 14b, 86-140 Drzycim, na podstawie zawartej umowy;
  - Do korzystania z usług weterynaryjnych są upoważnieni opiekunowie społeczni, na podstawie złożonej deklaracji.
  - Koty do objęcia zabiegami, dostarczane są do Gabinetu Weterynaryjnego przez opiekunów społecznych ich staraniem i na ich koszt,
  - Opiekunowie społeczni potwierdzają wykonanie usługi przez zakład weterynaryjny,
  - Opiekun społeczny odbiera koty po wykonaniu zabiegu i wypuszcza je w miejscu ich wcześniejszego pochwylenia lub w uzasadnionych przypadkach w miejscu uzgodnionym z Gminą,
6. Uspianie ślepych miotów na koszt gminy;
  7. Opieka weterynaryjna nad wolno żyjącymi kotami realizowana będzie przez Gabinet Weterynaryjny Pani Małgorzaty Kempczyk-Wiśniewskiej „Gowet”, ul. Podgórna 14b, 86-140 Drzycim, na podstawie zawartej umowy.

III. Odławianie bezdomnych zwierząt:

Wyłapywaniem objęte zostaną zwierzęta pozostawione bez opieki, w stosunku do których niemożliwe jest ustalenie właściciela lub innej osoby, pod opieką której dotychczas przebywały, a w szczególności chore lub zagrażające życiu, zdrowiu o bezpieczeństwu ludzi.

Odławianie bezdomnych zwierząt będzie się odbywało na interwencję, przez wykwalifikowanych pracowników, przy użyciu specjalistycznego sprzętu, nieistwarzającego zagrożenia dla życia i zdrowia zwierząt oraz niezadającego im cierpienia. Transport bezdomnych zwierząt odbywał się będzie środkiem transportu przystosowanym do bezpiecznego i humanitarnego przewozu zwierząt.

Wyłapywaniem zajmuje się przeszkolony personel Zakładu Gospodarki Komunalnej w Drzycimiu na telefoniczne zlecenie Gminy Drzycim.

IV. Obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt:

Gmina Drzycim realizuje obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku, które są przeprowadzone przez wykwalifikowanego lekarza weterynarii, z którym Gmina podpisała umowę: Gabinet Weterynaryjny „Gowet”, ul. Podgórna 14b, 86-140 Drzycim.

Zabiegom sterylizacji i kastracji podlegają zwierzęta po 14-dniowej kwarantannie schroniskowej z uwagi na możliwość zgłoszenia się właścicieli lub opiekunów.

V. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt:

Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt będzie się odbywało poprzez wywieszanie informacji o możliwości zaadoptowania bezdomnego zwierzęcia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz stronie internetowej www.drzycim.pl, oraz na portalach społecznościowych i platformach ogłoszeniowych. Organizowane będą także akcje reklamowe i propagandowe w celu szybkiej adopcji.

VI. Usypianie ślepych miotów:

Usypianie ślepych miotów może być realizowane wyłącznie przez lekarza weterynarii sprawującego opiekę, z którym Gmina Drzycim ma podpisaną umowę wskazanym w pkt. IV niniejszego Programu. Zwierzę usypiane jest traktowane do ostatniej chwili życia z szacunkiem, by zaoszczędzić mu cierpienia i stresu.

VII. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt:

Zadanie będzie realizowane przy współpracy z gospodarstwem prowadzonym przez Panią Barbarę Szomszor, ul. Podgórna 23, 86-140 Drzycim, która zapewni miejsce dla bezdomnych zwierząt gospodarskich. Umowa zawarta zostanie w przypadku wystąpienia takiej konieczności i dotyczyć będzie indywidualnych przypadków przekazania zwierząt.

Jednocześnie z umieszczeniem zwierząt w gospodarstwie Gmina podejmie działania w zakresie znalezienia nowego właściciela dla tych zwierząt.

VIII. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Zadanie będzie realizowane przy pomocy lekarza weterynarii - Gabinet Weterynaryjny „Gowet”, ul. Podgórna 14b, 86-140 Drzycim.

IX. Elektroniczne znakowanie psów.

Gmina realizuje elektroniczne znakowanie psów, będących podopiecznymi Schroniska dla Zwierząt w Drzycimiu. Oznakowane zwierzęta wpisane są do Gminnej Bazy Psów Zaczipowanych. Po adopcji Gmina wprowadza dane nowego właściciela zwierzęcia.

X. Koszty realizacji zadań określonych w niniejszym Programie ponosi Gmina.

Planowana wysokość środków zaplanowana w budżecie gminy na realizację zadania wynikającego z niniejszego planu wynosi 20 000,00 zł. (10 000,00 zł – usługi związane z wyłapywaniem i utrzymaniem zwierząt w Schronisku wraz z zabiegami weterynaryjnymi, 8000,00 zł zakup karmy i wyposażenia, 1000,00 zł na utrzymanie zwierząt gospodarskich, 1000,00 zł – kastracja i sterylizacja wolnożyjących kotów). W razie wystąpienia takiej konieczności, wysokość środków może ulec zwiększeniu.

Środki finansowe wydatkowane są na:

- a) utrzymanie Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Drzycimiu,
- b) nadzór weterynaryjny nad Schroniskiem,
- c) przeprowadzanie sterylizacji i kastracji psich rezydentów Schroniska,
- d) szczepienie przeciwko wściekliznie bezdomnych zwierząt, które ukończyły 3-ci miesiąc życia,
- e) szczepienie szczeniąt, które z uwagi na wiek, nie mogą być uśpione, przeciwko chorobom wirusowym,
- f) elektroniczne znakowanie psów w Schronisku, które ukończyły 3-ci miesiąc życia,
- g) dokarmianie kotów wolno żyjących, w razie potrzeby,
- h) sterylizacja i kastracja kotów wolnożyjących.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr IV/19/2019

RADY GMINY DRZYCIM

z dnia 29 marca 2019 r.

DEKLARACJA OPIEKUNA SPOŁECZNEGO ZWIERZĄT

Imię i nazwisko	
Adres Zamieszkania	
Nr telefonu	
Zwierzęta objęte opieką oraz ich ilość i płeć	
Miejsce przebywania zwierząt	
Forma udzielanej opieki	
Informacje dodatkowe	

Oświadczam, że zapoznałem się z treścią klauzuli informacyjnej dotyczącej ochrony danych osobowych i znam przysługujące mi prawa.

.....

(data i czytelny podpis)

Oświadczam, że mam świadomość odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego, który stanowi: „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”

.....

(data i czytelny podpis)

Uzasadnienie

Rada Gminy wypełniając obowiązek zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie określa, w drodze uchwały, corocznie do 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Niniejszy program został przesłany do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii oraz dzierżawcom lub zarządom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy. W dniu 23.01.2019 r. przedmiotowy program poddano konsultacji organizacjom społecznym, których statusowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy, umieszczając go na stronie internetowej pod adresem www.bip.drzycim.pl. Projekt programu został pozytywnie zaopiniowany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świeciu oraz Zarząd Wojskowego Koła Łowieckiego nr 254 JENOT w Świeciu i Zarząd Koła Łowieckiego nr 58 BRZYZINY. Pozostałe Koła Łowieckie nie wydały opinii.

Niewydanie opinii w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, uznaje się za akceptację przesłanego programu.

Niniejsza uchwała stanowi wypełnienie ustawowego obowiązku nałożonego na organ stanowiący w zakresie wyżej wymienionego programu, w związku z czym podjęcie uchwały jest celowe i niezbędne

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

**UCHWAŁA NR IV/20/2019
RADY GMINY DRZYCIM**

z dnia 29 marca 2019 r.

zmieniająca Uchwałę Nr X/56/2007 Rady Gminy z dnia 30 października 2007 r. w sprawie przystąpienia Gminy Drzycim do tworzonego Stowarzyszenia - Lokalna Grupa Działania pn. "GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO" i udzielenia pełnomocnictwa do pełnego reprezentowania Gminy w Stowarzyszeniu.

Na podstawie art. 15 ust. 1 i art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. oz. 994 t.j. ze zm.)¹⁾ oraz na podstawie Rozporządzenia PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz uchylającego rozporządzenie Rady (we) nr 1083/2006 i ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U z 2018 r. poz 140 t. j. ze zm.)²⁾, uchwala się co następuje:

§ 1. W Uchwale Nr X/56/2007 Rady Gminy z dnia 30 października 2007 r. w sprawie przystąpienia Gminy Drzycim do tworzonego Stowarzyszenia - Lokalna Grupa Działania pn. "GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO" i udzielenia pełnomocnictwa do pełnego reprezentowania Gminy w Stowarzyszeniu zmienia się § 2, który otrzymuje brzmienie:

§ 2. Do reprezentowania gminy w Lokalnej Grupie Działania "GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO" wyznacza się Wójta Gminy.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

¹⁾ zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1349, 1432 i 2500.

²⁾ zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1625

Uzasadnienie

Poprzednia uchwała zawierała imienny zapis do reprezentowania Gminy Drzycim w Lokalnej Grupie Działania - Wójta Waldemara Moczyńskiego. Jednakże z uwagi na zmianę Wójta i dalszą współpracę z Lokalną Grupą Działania należy zmienić zapis uchwały w przedmiotowym zakresie.

Wobec powyższego zasadne staje się podjęcie niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

**UCHWAŁA NR IV/21/2019
RADY GMINY DRZYCIM**

z dnia 29 marca 2019 r.

w sprawie zasad zbywania nieruchomości komunalnych stanowiących własność Gminy Drzycim

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 9 lit. a, art. 40 ust.1, 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506) i art. 34 ust. 1 pkt 3, ust. 6; art. 37 ust. 2 pkt 1, art. 68 ust. 1 pkt 7 i ust. 1b oraz art. 70 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. 2018 r., poz. 2204 ze zm.¹⁾), uchwala się co następuje:

§ 1. Przeznaczyć do sprzedaży w trybie bezprzetargowym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących własność Gminy Drzycim lokatorom, którzy są najemcami, a najem został nawiązany na czas nieokreślony.

§ 2. Sprzedaż lokali mieszkalnych następuje łącznie ze sprzedażą pomieszczeń przynależnych oraz działki lub jej części ułamkowej.

§ 3. Lokalem mieszkalnym w rozumieniu niniejszej uchwały jest również dom jednorodzinny, który składa się z jednego lokalu mieszkalnego.

§ 4. 1. Sprzedaż lokali mieszkalnych następuje na wniosek najemców.

2. Sprzedaży lokalu mieszkalnego dokonuje się w przypadku nie zalegania w zapłacie czynszu i innych opłat określonych postanowieniami umowy najmu na dzień podpisania protokołu uzgodnień.

§ 5. Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają lokale:

- 1) socjalne;
- 2) położone w obiektach przeznaczonych do rozbiórki;
- 3) wynajęte na czas określony;
- 4) położone w budynkach stanowiących własność Gminy Drzycim, wskazane w zarządzeniu Wójta Gminy Drzycim z gminnego zasobu jako zasób niezbywalny

§ 6. Cenę lokalu mieszkalnego ustala na podstawie wartości rynkowej rzeczoznawca majątkowy.

§ 7. Od ceny, o której mowa w § 5 udziela się bonifikaty według następujących zasad:

- 1) W przypadku sprzedaży lokalu mieszkalnego ich najemcom w drodze jednorazowej wpłaty, cenę sprzedaży obniża się o 80% w stosunku do ceny ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego.
- 2) W przypadku sprzedaży lokalu mieszkalnego ich najemcom w ratach, cenę sprzedaży obniża się o 50% w stosunku do ceny ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

§ 8. 1. Na wniosek najemcy lokalu mieszkalnego cena sprzedaży lokalu mieszkalnego może być rozłożona na raty roczne płatne na czas nie dłuższy niż 10 lat.

2. Pierwsza rata wynosząca 10% ceny sprzedaży lokalu z bonifikatą podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność nieruchomości lokalowej.

3. Rozłożona na raty niespłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski.

4. Raty roczne wraz z oprocentowaniem płatne są w terminie do 31 marca każdego roku.

5. Wierzytelności Gminy Drzycim z tytułu rozłożonej na raty ceny sprzedaży lokalu mieszkalnego, podlegają zabezpieczeniu hipotecznemu na koszt nabywcy lokalu.

¹⁾ Dz.U. z 2018 r., poz. 2348; Dz.U. z 2019 r., poz. 270; Dz.U. z 2019 r., poz. 492

6. Zwrot udzielonej bonifikaty następował będzie na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. 2018 r., poz. 2204 ze zm.)

§ 9. Koszty notarialne związane ze sprzedażą lokalu mieszkalnego ponosi nabywca.

§ 10. Sprawy sprzedaży lokali mieszkalnych wszczęte, lecz nie zakończone aktem notarialnym przenoszącym własność przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały - prowadzi się na podstawie jej przepisów.

§ 11. Traci moc Uchwała Rady Gminy w Drzycimiu Nr XXXIII/181/98 z dnia 27 marca 1998 roku w sprawie zasad zbywania nieruchomości komunalnych oraz Uchwała Rady Gminy w Drzycimiu Nr XXV/179/2002 z dnia 5 lipca 2002 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXIII/181/98 Rady Gminy w Drzycimiu z dnia 27 marca 1998 roku dot. zasad zbywania nieruchomości komunalnych.

§ 12. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Drzycim.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

UZASADNIENIE

Obowiązująca od 1998 roku Uchwała Rady Gminy w Drzycimiu w sprawie zasad zbywania nieruchomości komunalnych była aktualizowana w roku 2002. Postanowiono wprowadzić korzystniejsze warunki zakupu lokali mieszkalnych przez ich najemców (wzrost bonifikaty z 50% na 80%). Przedłożenie projektu niniejszej uchwały jest zasadne także w celu ujednolicenia jej zapisów.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

**UCHWAŁA NR IV/22/2019
RADY GMINY DRZYCIM**

z dnia 29 marca 2019 r.

**w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie na rzecz gminy nieruchomości, stanowiących
własność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506ze zm.) uchwała się co następuje :

§ 1. Wyraża się zgodę na nieodpłatne nabycie na rzecz gminy, nieruchomości stanowiących drogi, oznaczonych jako:

- działka nr 9/74, o powierzchni 0,1826 ha położona w obrębie ewidencyjnym Jastrzębie, stanowiąca własność Skarbu Państwa, a wykonawcą prawa własności jest Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Dla powyższej działki Sąd Rejonowy w Świeciu prowadzi księgę wieczystą BY1S/00032553/7.
- działka nr 1/4, o powierzchni 0,0335 ha położona w obrębie ewidencyjnym Gródek, stanowiąca własność Skarbu Państwa, a wykonawcą prawa własności jest Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

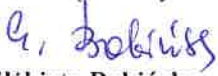
Elżbieta Babińska

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisem art. 24 ust. 5c z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 91 ze zm.¹⁾) nieruchomości wchodzące w skład zasobu, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa ma możliwość, nieodpłatnie przekazać na własność jednostce samorządu terytorialnego, na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych między innymi pod drogi.

Podjęcie uchwały o nieodpłatnym przejęciu do zasobów mienia komunalnego działek nr 9/74 położonej w obrębie ewidencyjnym Jastrzębie oraz działki nr 1/4 położonej w obrębie ewidencyjnym Gródek jest zasadne, gdyż przedmiotowe działki stanowią drogi i Gmina Drzycim będzie mogła przeprowadzać prace remontowe służące poprawie bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

---

¹⁾Dz.U. z 2018 r., poz. 1162

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr IV/23/2019

RADY GMINY DRZYCIM

z dnia 29 marca 2019 r.

Rozstrzygnięcie**o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim.**

W dniach od 31 sierpnia 2018 r. do dnia 1 października 2018 r. wyłożono do publicznego wglądu projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do przedmiotowego projektu.

Zgodnie z art. 11 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z 2019 r. poz. 60, 235) osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 października 2018 r. wносиły uwagi do projektu zmiany projektu studium.

Wykaz uwag złożonych podczas wyłożenia projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim do publicznego wglądu:

Uwaga nr 1:

Treść uwagi: błędnie określono funkcję istniejącej zabudowy na działkach nr 367/3, 367/5, 367/6 przy ul. Świeckiej w Drzycimiu.

Uzasadnienie: Przedmiotowe działki zgodnie ze stanem faktycznym i oświadczeniami właścicieli nieruchomości są przeznaczone pod funkcje produkcyjno-usługowe i użytkowane zgodnie z taką funkcją. Studium potwierdza jedynie stan faktyczny przychylając się do wniosków właścicieli nieruchomości i ustalając kierunek zagospodarowania przestrzennego zgodny z istniejącymi uwarunkowaniami i polityką przestrzenną gminy w tym zakresie. Ponadto w nieobowiązującym miejscowym planie ogólnym, który utracił moc wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z 2019 r. poz. 60, 235), cały przedmiotowy teren był określony jako obszar wielofunkcyjny (O2) i był on przeznaczony m.in. pod rozwój zabudowy mieszkaniowo-usługowej i produkcyjno-usługowej.

Rozstrzygnięcie: uwaga nieuwzględniona.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
E. Babińska
Elżbieta Babińska

**UCHWAŁA NR IV/23/2019
RADY GMINY DRZYCIM**

z dnia 29 marca 2019 r.

w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) w związku z art. 11 pkt 9 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.¹⁾), w związku z uchwałą nr IX/32/2011 Rady Gminy Drzycim z dnia 6 września 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim

Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim.

§ 2. Załącznikami do uchwały są:

1. Załącznik nr 1 – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim, część tekstowa.
2. Załącznik nr 1A – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim, rysunek zmiany studium.
3. Załącznik nr 2 – kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim, część tekstowa.
4. Załącznik nr 2A – kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim, rysunek zmiany studium.
5. Załącznik nr 3 – uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu zmiany studium.
6. Załącznik nr 4 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium.

§ 3. Traci moc Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim przyjęte uchwałą nr XVIII/137/2001 Rady Gminy Drzycim z dnia 24 kwietnia 2001 r.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Drzycim.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

¹⁾ Dz.U. z 2019 r., poz. 60

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DRZYCIM

ZAŁĄCZNIK NR 1 UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DRZYCIM

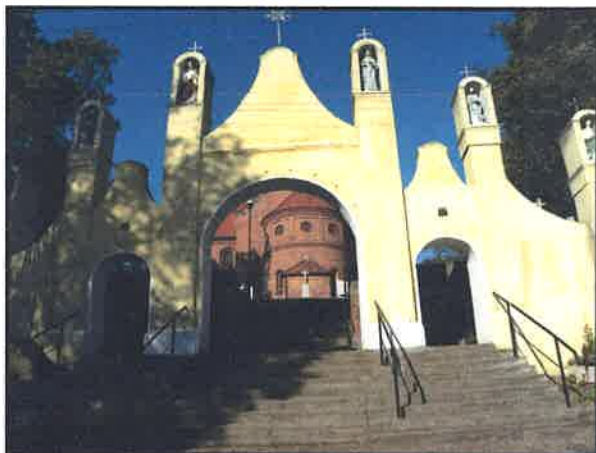
- TEKST UJEDNOLICONY -

DRZYCIM 2019 ROK

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR IV/23/2019

RADY GMINY DRZYCIM

Z DNIA 29 MARCA 2019 R.

Spis treści

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE	5
PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE	5
ZESPÓŁ AUTORSKI	6
CEL, ZAKRES I METODYKA OPRACOWANIA	8
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU	10
1.1. Ogólna charakterystyka gminy	10
1.2. Struktura użytkowania i przeznaczenie terenów	13
1.3. Charakterystyka poszczególnych miejscowości i sołectw w gminie	15
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	21
2.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	21
2.2. Decyzje o warunkach zabudowy	21
2.3. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	22
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	23
3.1. Położenie fizyczno – geograficzne	23
3.2. Rzeźba terenu	24
3.3. Budowa geologiczna	24
3.4. Hydrologia	27
3.4.1. Wody powierzchniowe	27
3.4.2. Wody podziemne	28
3.5. Złoże i tereny górnictwa	29
3.6. Klimat	29
3.7. Gleby	31
3.8. Fauna i flora	34
3.9. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	37
3.9.1. Rolnictwo	37
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	46
4.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych	47
4.2. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków	48
4.2.1. Obiekty architektury i budownictwa	48
4.2.2. Zespoły dworsko – parkowe, pałacowo – parkowe	50
4.2.3. Obiekty sakralne	56
4.2.4. Nieruchome zabytki archeologiczne	57
4.3. Charakterystyka układów przestrzennych wsi	65
4.4. Zagrożenia dla środowiska kulturowego	66
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSEK ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	68
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	68
6.1. Potencjał demograficzny	68
6.2. Ruch migracyjny	73
6.3. Struktura wieku i płci	74
	2

6.4. Rynek pracy	75
6.5. Gospodarka mieszkaniowa	77
6.6. Infrastruktura społeczna.....	80
6.6.1. Oświata.....	80
6.6.2. Ochrona zdrowia	81
6.6.3. Opieka społeczna.....	81
6.6.4. Stan bezpieczeństwa	81
6.6.5. Kultura.....	81
6.7. Działalność gospodarcza	82
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	85
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	87
8.1. Analiza ekonomiczna	87
8.2. Analiza środowiskowa.....	91
8.3. Analiza społeczna.....	95
8.4. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego.....	99
8.5. Chłonność położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej.....	101
8.6. Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych.....	111
8.7. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę	112
8.8. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	115
8.9. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy	116
8.10. Analiza SWOT	120
Mocne strony	120
Słabe strony	121
Szanse	121
Zagrożenia.....	121
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	123
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	124
10.1. Obszary i obiekty chronione prawem.....	124
10.1.1. Wdecki Park Krajobrazowy	124
10.1.2. Obszar Specjalnej Ochrony Bory Tucholskie PLB220009.....	126
10.1.3. Świecki Obszar Chronionego Krajobrazu	128
10.1.4. Pomniki przyrody.....	129
10.1.5. Użytki ekologiczne	133
10.1.6. Korytarze ekologiczne.....	134
10.2. Gleby pochodzenia organicznego.....	136
10.3. Strefy ochronne wokół ujęć wód podziemnych	136
10.4. Strefa ochronna wód powierzchniowych	136
10.5. Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych.....	136
10.6. Pasy technologiczne linii elektroenergetycznych.....	137
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	138

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ŹŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	141
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	142
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	142
14.1. Komunikacja i transport	142
14.1.1. Komunikacja drogowa	142
14.1.2. Komunikacja kolejowa	143
14.1.3. Komunikacja pasażerska	143
14.1.4. Urządzenia komunikacyjne	144
14.2. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków i ich oczyszczanie	144
14.2.1. Zaopatrzenie w wodę	144
14.2.2. Odprowadzanie ścieków	145
14.3. Energetyka	146
14.3.1. Źródło zasilania, sieć najwyższych i wysokich napięć	146
14.3.2. Sieć średniego napięcia	147
14.3.3. Stacje transformatorowe	147
14.3.4. Elektrownia wodna	147
14.4. Gazownictwo	148
14.5. Ciepłownictwo	148
14.6. Telekomunikacja	148
14.7. Gospodarka odpadami	149
14.8. Urządzenia melioracji wodnych	149
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	151
15.1. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla krajowego i wojewódzkiego	151
15.1.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (2003)	151
15.1.2. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego	154
15.1.3. Odpady komunalne na terenie województwa kujawsko – pomorskiego: Koncepcja Gospodarowania	155
15.1.4. Krajowy Program Zwiększania Lesistości	155
15.2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla powiatowego i lokalnego	156
15.2.1. Strategia Rozwoju Lokalnego Powiatu Świeckiego na lata 2014 – 2020	156
15.2.2. Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Drzycim	156
16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	157
SPIS WYKRESÓW	161
SPIS FOTOGRAFII	163

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

Dnia 24 kwietnia 2001 r., uchwałą Nr XVIII/137/2001 Rada Gminy Drzycim przyjęła pierwsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Nieustannie zmieniająca się sytuacja społeczna i gospodarcza gminy, stwarza potrzebę wyznaczenia nowych kierunków jej rozwoju. W tym celu 6 września 2011 r. Rada Gminy Drzycim podjęła uchwałę Nr IX/32/2011 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim.

Niniejsza zmiana studium swym zakresem obejmuje dane zawarte w aktualnie obowiązującym Studium wzbogacone o nowe, uaktualnione informacje dotyczące m. in. uwarunkowań społecznych, przyrodniczych oraz gospodarczych, które z biegiem lat ulegają ciągłym przeobrażeniom.

Ocenę zmian badanych zjawisk przeprowadzono w oparciu o obowiązujący stan prawny, co w rezultacie pozwoliło na ich trafne dokonanie.

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE

Podstawę prawną opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim, stanowi:

- art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349, 1432, 2500);
- art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z 2019 r. poz. 60, 235);
- uchwała nr IX/32/2011 Rady Gminy Drzycim z dnia 6 września 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Studium – opracowane przez:

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku, Oddział w Bydgoszczy:

- generalny projektant:
  - Zofia Banach – nr uprawnień urbanistycznych 1544/2000;
- zagadnienia społeczne i demografia:
  - mgr Iwona Stańczyk,
  - mgr Adam Stańczyk;
- środowisko przyrodnicze:
  - mgr Joanna Burnicka;
- środowisko kulturowe:
  - mgr Zofia Banach;
- turystyka i wypoczynek:
  - mgr Zofia Banach;
- rolnictwo i leśnictwo:
  - inż. Maria Skinder;
- komunikacja:
  - mgr inż. Aleksander Skibiński;
- gospodarka wodno-ściekowa:
  - inż. Danuta Szolc;
- energetyka:
  - inż. Zofia Olechnowicz;
- opracowanie graficzne:
  - tech. Urszula Macherzyńska;
- opracowanie techniczne:
  - tech. Stefan Chłociński;
- skład komputerowy:
  - Danuta Kobus;
- Dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego:
  - mgr inż. arch. Bogusław Stroszejn;
- Zastępca Dyrektora:

- mgr Julian Ziemkowski.

Zmiana studium – opracowana przez:

METROPOLIA – SATINI Sp. z o.o.
ul. Chelmińska 1, 86-300 Grudziądz
tel./ fax +48 56 681 25 14

Zespół w składzie:

- główny projektant:
  - mgr Rafał Łucki;
- asystenci głównego projektanta:
  - mgr Agata Piszewska,
  - mgr inż. Paweł Góra;
- specjaliści ds. spraw ochrony środowiska:
  - mgr Hanna Ollik,
  - mgr inż. Joanna Klimek.

CEL, ZAKRES I METODYKA OPRACOWANIA

Podstawowy cel opracowania niniejszej zmiany Studium stanowi konieczność aktualizacji uwarunkowań oraz potrzeba wyznaczenia nowych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drzycim. Mając na uwadze fakt, iż obowiązujące „Studium” przyjęto w roku 2001, mając świadomość tego iż na przestrzeni lat zmianie uległa zarówno sytuacja społeczna jak i gospodarcza gminy, ponadto zmieniła się jej struktura przestrzenna, niezbędne jest stworzenie opracowania, które przystawałoby do panujących uwarunkowań.

Zakres przestrzenny zmiany Studium obejmuje cały obszar gminy Drzycim w jej granicach administracyjnych. Aktualizacja i określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego polega na ustaleniu lokalnych zasad organizacji struktury przestrzennej gminy przy równoczesnym uwzględnieniu wymagań dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, rozmieszczeniu infrastruktury technicznej i społecznej oraz uwzględnieniu podstawowych elementów sieci osadniczej. Ustalenia zmiany Studium winny być rozumiane jako świadome działanie władz gminy, zmierzające do optymalnego wykorzystania uwarunkowań przestrzennych, w celu osiągnięcia wyznaczonych kierunków jej rozwoju. Generalną zasadą kształtowania i zagospodarowania przestrzeni gminy winny być reguły określające jej zrównoważony rozwój. Pojęcie to określa rozwój przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturowy, który harmonizuje się z uwarunkowaniami przyrodniczymi, ograniczając przy tym degradację przyrody oraz nie naruszając możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń.

Przystępując do sporządzenia zmiany Studium dokonano inwentaryzacji charakteryzowanego obszaru, biorąc pod uwagę wszelkie zachodzące zjawiska przestrzenne. Przede wszystkim w zakresie zastanych uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, kulturowych, poprzez dokonanie analizy sytuacji społeczno-demograficznej gminy, jej aktualnego zagospodarowania, nie pozostawiając bez rozpatrzenia także stanu infrastruktury technicznej. Także możliwość składania wniosków i uwag do Studium, wpłynęła w sposób istotny na kształt niniejszego opracowania, podkreślając przy tym jak ważną rolę odgrywa czynnik społeczny przy tworzeniu dokumentu jakim jest Studium.

W przedmiotowym Studium uwzględniono również kluczowe dokumenty programowe szczebla krajowego (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju), szczebla wojewódzkiego (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Plan Gospodarki Odpadami), szczebla powiatowego (Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Świeckiego), jak również szczebla gminnego (Strategia Rozwoju Gminy Drzycim, Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Drzycim), które odegrały niezmiernie ważną rolę przy jego tworzeniu.

Po dokonaniu dogłębnej analizy uwarunkowań wyznaczono kierunki rozwoju przestrzennego Gminy Drzycim.

Na zmianę studium składają się:

- tekst zmiany studium:
  - Załącznik nr 1 - uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim,
  - Załącznik nr 2 - kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim;
- Załącznik nr 3 - uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu zmiany studium;
- Załącznik nr 4 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium.
- rysunek zmiany studium:
  - Załącznik nr 1A - uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim,
  - Załącznik nr 2A - kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim;

Uchwaleniu nie podlegają:

- opracowanie ekofizjograficzne;
- prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany Studium;
- część formalno-prawna, dokumentująca tryb sporządzania i uchwalenia zmiany studium.

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

1.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Drzycim położona jest w północnej części województwa kujawsko – pomorskiego w powiecie świeckim; granicząc na południowym zachodzie z gminą Bukowiec (województwo kujawsko – pomorskie, powiat świecki), od południowego wschodu z gminą Świecie (województwo kujawsko – pomorskie, powiat świecki), na wschodzie z gminą Jeżewo (województwo kujawsko – pomorskie, powiat świecki), na północy z gminą Osie (województwo kujawsko – pomorskie, powiat świecki) oraz na zachodzie z gminą Lniano (województwo kujawsko – pomorskie, powiat świecki).

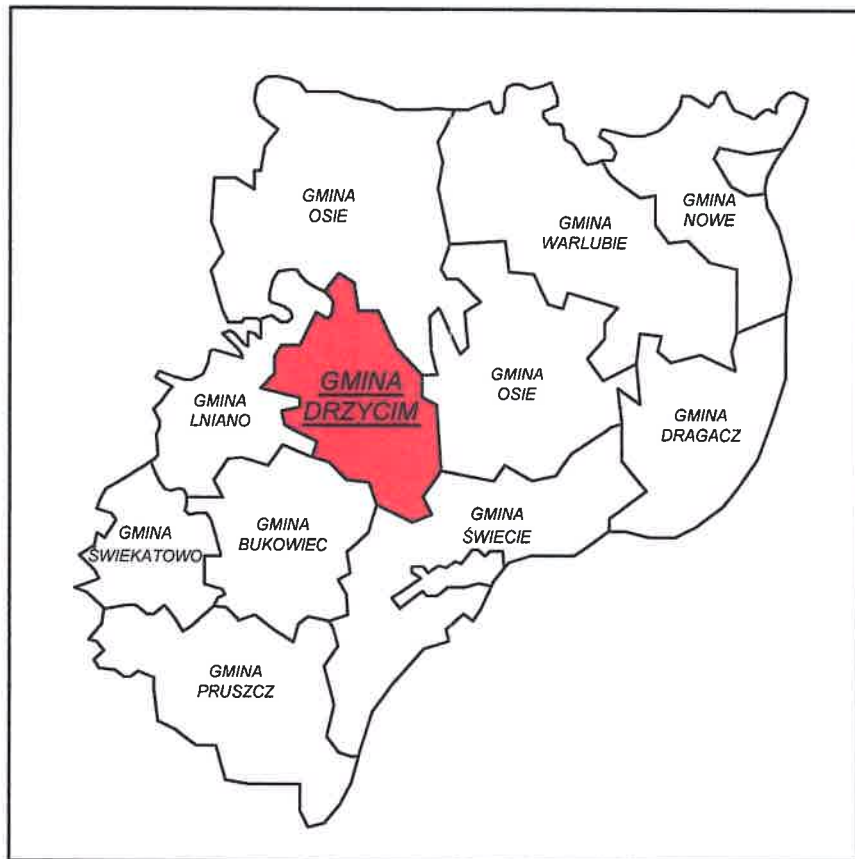
Rysunek 1. Mapa województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Źródło: opracowanie własne.

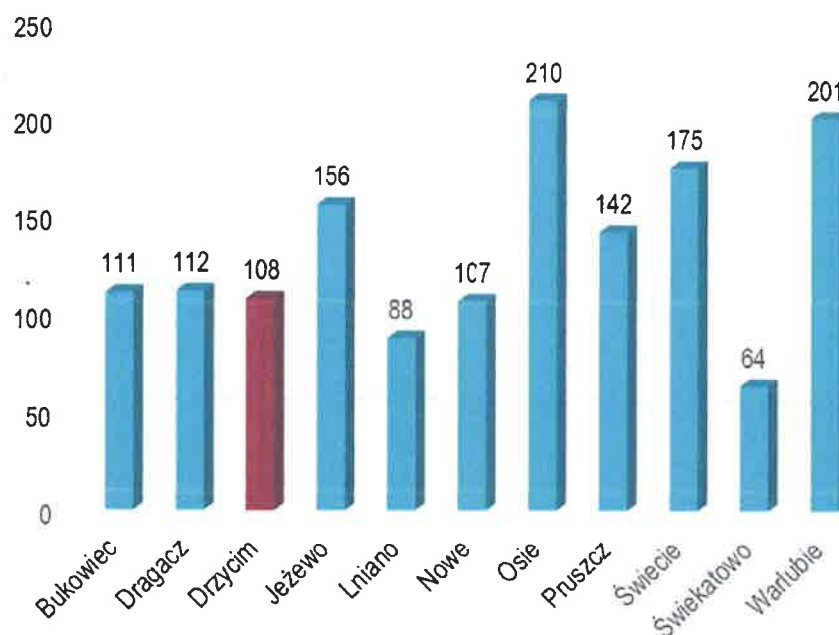
Rysunek 2. Mapa powiatu świeckiego.

Źródło: opracowanie własne.

Poniższe wykresy przedstawiają analizę porównawczą gminy Drzycim na tle gmin powiatu świeckiego. Wyznacznik pozycji gminy w powiecie, w dokonanej analizie, stanowią mierniki wielkości wyrażone przez liczbę ludności gminy oraz jej powierzchnię.

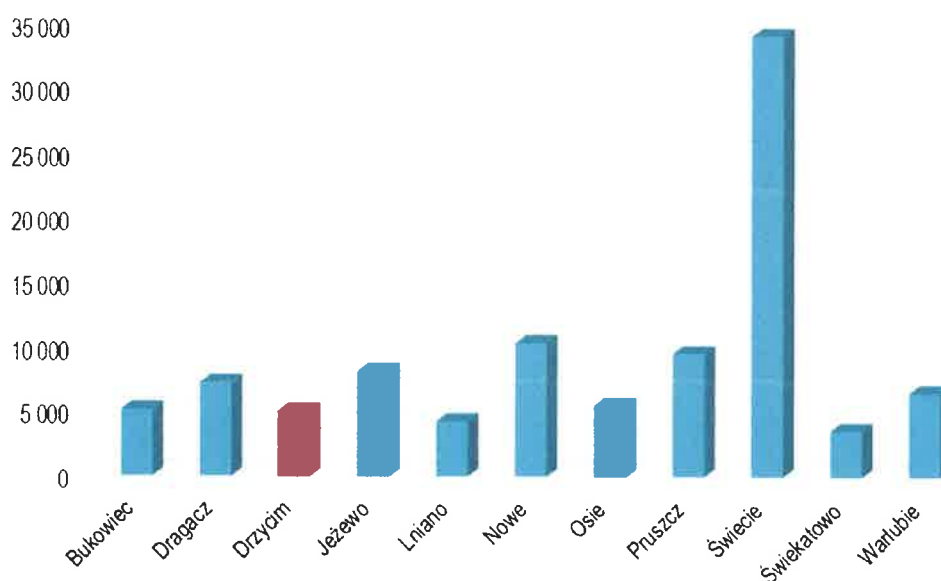
Wykres 1. Powierzchnia gmin powiatu świeckiego w km².

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.XII.2017.

Gmina Drzycim zajmuje powierzchnię 108 km², co lokuje ją na ósmej pozycji wśród gmin powiatu świeckiego. Największą powierzchnię w powiecie świeckim zajmuje gmina Osie tj. 210 km², najmniejszą zaś gmina Świątkowo – około 64 km². Gmina Drzycim jest niemalże dwukrotnie mniejsza od największej z gmin powiatu świeckiego, stanowiąc około 52 % jej powierzchni.

Wykres 2. Liczba ludności w gminach powiatu świeckiego.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.XII.2017

Wśród gmin powiatu świeckiego, według stanu na koniec 2017 r., gmina Drzycim zajmowała dziewiąte miejsce pod względem liczby ludności. Liczba ludności gminy Drzycim wynosiła 5 021 osób.

Najliczniejszą jednostką administracyjną powiatu świeckiego jest gmina miejsko-wiejska Świecie. Liczba ludności tej gminy wynosi 34 111 osób, co stanowi około 34 % liczby ludności całego powiatu.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha
użytki rolne	6 342
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	3 709
pozostałe grunty	790
RAZEM	10 841

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na 31.XII.2014.

W strukturze użytkowania gruntów największą grupę stanowią użytki rolne, zajmujące powierzchnię 6 342 ha tj. 58,50% powierzchni wszystkich użytków. Pozostałe grunty (w tym: grunty zabudowane, grunty pod wodami, użytki ekologiczne, nieużytki czy tereny różne) stanowią jedynie 7,29% powierzchni wszystkich użytków.

Wykres 3. Struktura użytkowania gruntów w gminie Drzycim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

1.2. Struktura użytkowania i przeznaczenie terenów

Według danych Starostwa Powiatowego w Świeciu, gmina Drzycim zajmuje obszar 10 810 ha (powierzchnia ewidencyjna). Natomiast powierzchnia geodezyjna gminy wynosi 10 841 ha.

Szczegółowe zestawienie dotyczące powierzchni użytkowania gruntów według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Powierzchnia ewidencyjna i geodezyjna gruntów w gminie Drzycim.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia ewidencyjna w ha	Powierzchnia geodezyjna w ha
Użytki rolne, w tym:	6332	6 351
- grunty orne	5 676	5 693
- sady	44	44
- łąki i pastwiska	490	492
- grunty rolne zabudowane	100	100
- grunty pod rowami	22	22
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, w tym:	3 702	3 712
- lasy	3 655	3 665
- grunty zadrzewione i zakrzewione	47	47
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	319	320
- tereny mieszkaniowe	63	63
- tereny przemysłowe	10	10
- inne tereny zabudowane	2	2
- tereny rekreacji i wypoczynku	7	7
- drogi	189	190
- tereny kolejowe	44	44
Grunty pod wodami, w tym:	187	187
- wody powierzchniowe płynące	172	172
- wody powierzchniowe stojące	15	15
Użytki ekologiczne	31	31
Nieużytki	186	187
Tereny różne	53	53
Razem	10 810	10 841

Źródło: Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Świeciu.

Udział procentowy poszczególnych rodzajów gruntów według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej przedstawia się następująco:

- Użytki rolne według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej stanowią 58,58%;
- Grunty leśne według powierzchni ewidencyjnej stanowią 34,35, zaś według powierzchni geodezyjnej stanowią 34,24%;

- Grunty pod wodami według powierzchni ewidencyjnej stanowią 1,73%, zaś według powierzchni geodezyjnej 1,72%;
- Grunty zabudowane i zurbanizowane według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej stanowią 2,95%;
- Nieużytki według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej stanowią 1,72%;
- Użytki ekologiczne według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej stanowią 0,29%;
- Tereny różne według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej stanowią 0,49%.

1.3.Charakterystyka poszczególnych miejscowości i sołectw w gminie

W gminie znajduje się 19 miejscowości, wchodzących w skład 11 sołectw:

Biechówko

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 478 osób. W skład sołectwa wchodzi trzy miejscowości:

- Biechówko (221 mieszkańców);
- Biechowo (110 mieszkańców);
- Lubocheń (147 mieszkańców).

Rysunek 3. Fragment sołectwa Biechówko.

Źródło: Materiały własne.

Dąbrówka

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 132 osoby. W skład sołectwa wchodzi tylko jedna miejscowość.

Rysunek 4. Fragment sołectwa Dąbrówka.

Źródło: Materiały własne.

Dólsk

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 255 osób. W skład sołectwa wchodzi dwie miejscowości:

- Dólsk (223 mieszkańców);
- Bedlenki (32 mieszkańców).

Rysunek 5. Fragment sołectwa Dólsk.

Źródło: Materiały własne.

Drzycim

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 1261 osób. W skład sołectwa wchodzi miejscowość Drzycim, stanowiąca główny ośrodek administracyjny w gminie.

Rysunek 6. Fragment sołectwa Drzycim.

Źródło: Materiały własne.

Gacki

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 276 osób. W skład sołectwa wchodzi miejscowość – Gacki.

Rysunek 7. Fragment sołectwa Gacki.

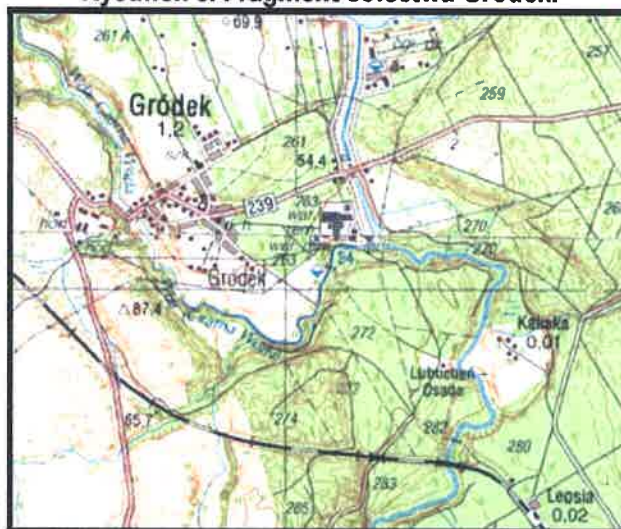
Źródło: Materiały własne.

Gródek

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 1198 osób. W skład sołectwa wchodzi trzy miejscowości:

- Gródek (1175 mieszkańców);
- Kaliska (11 mieszkańców);
- Leosia (12 mieszkańców).

Rysunek 8. Fragment sołectwa Gródek.

Źródło: Materiały własne.

Jastrzębie

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 482 osób. W skład sołectwa wchodzi miejscowość Jastrzębie.

Rysunek 9. Fragment sołectwa Jastrzębie.

Źródło: Materiały własne.

Krakówek

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 116 osób. W skład sołectwa wchodzi miejscowość Krakówek.

Rysunek 10. Fragment sołectwa Krakówek.

Źródło: Materiały własne.

Mały Dółsk

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 34 osoby. W skład sołectwa wchodzi miejscowość Mały Dółsk.

Rysunek 11. Fragment sołectwa Mały Dółsk.

Źródło: Materiały własne.

Sierosław

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 491 osób. W skład sołectwa wchodzi tylko miejscowość Sierosław.

Rysunek 12. Fragment sołectwa Sierosław.

Źródło: Materiały własne.

Wery

Szacunkowa ilość mieszkańców sołectwa to 361 osób. W skład sołectwa wchodzi cztery miejscowości:

- Wery (177 mieszkańców);
- Rówienica (77 mieszkańców);
- Sierosławek (72 mieszkańców);
- Sławie (35 mieszkańców).

Rysunek 13. Fragment sołectwa Wery.

Źródło: Materiały własne.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

2.1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy Drzycim obowiązują cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podstawie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 roku. Na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uchwalono dotychczas dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Gródek – zatwierdzony uchwałą Nr X/38/2011 Rady Gminy Drzycim z dnia 8 listopada 2011 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Gródek – z przeznaczeniem głównie pod zabudowę mieszkaniową,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Krakówek w gminie Drzycim – zatwierdzony uchwałą nr XI/55/2011 Rady Gminy Drzycim z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Krakówek w gminie Drzycim.

2.2. Decyzje o warunkach zabudowy

Na przestrzeni lat 2009 - 2016 w gminie Drzycim wydano 258 decyzji o warunkach zabudowy. Największą ilość decyzji o warunkach zabudowy wydano w 2009 roku, zaś w 2013 roku wydano najmniejszą liczbę decyzji.

Tabela 3. Decyzje o ustalenie warunków zabudowy w gminie Drzycim w latach 2009-2016.

L.p.	Rok	Liczba wydanych decyzji
1	2009	40
2	2010	33
3	2011	37
4	2012	35
5	2013	23
6	2014	28
7	2015	34
8	2016	28
ogółem		258

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

2.3. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Tabela 4. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego gminie Drzycim w latach 2009 – 2016.

L.p.	Rok	Liczba wydanych decyzji
1	2009	10
2	2010	2
3	2011	2
4	2012	3
5	2013	9
6	2014	4
7	2015	2
8	2016	4
Ogółem		36

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W latach 2009-2016 w gminie Drzycim, wydano 36 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Ilość wydawanych decyzji nie utrzymywała zrównoważonego poziomu na przestrzeni badanych lat. Największą liczbę decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wydano w roku 2009 – 10 decyzji, najmniejszą natomiast w roku 2010, 2011 i 2015 tj. po 2 decyzje.

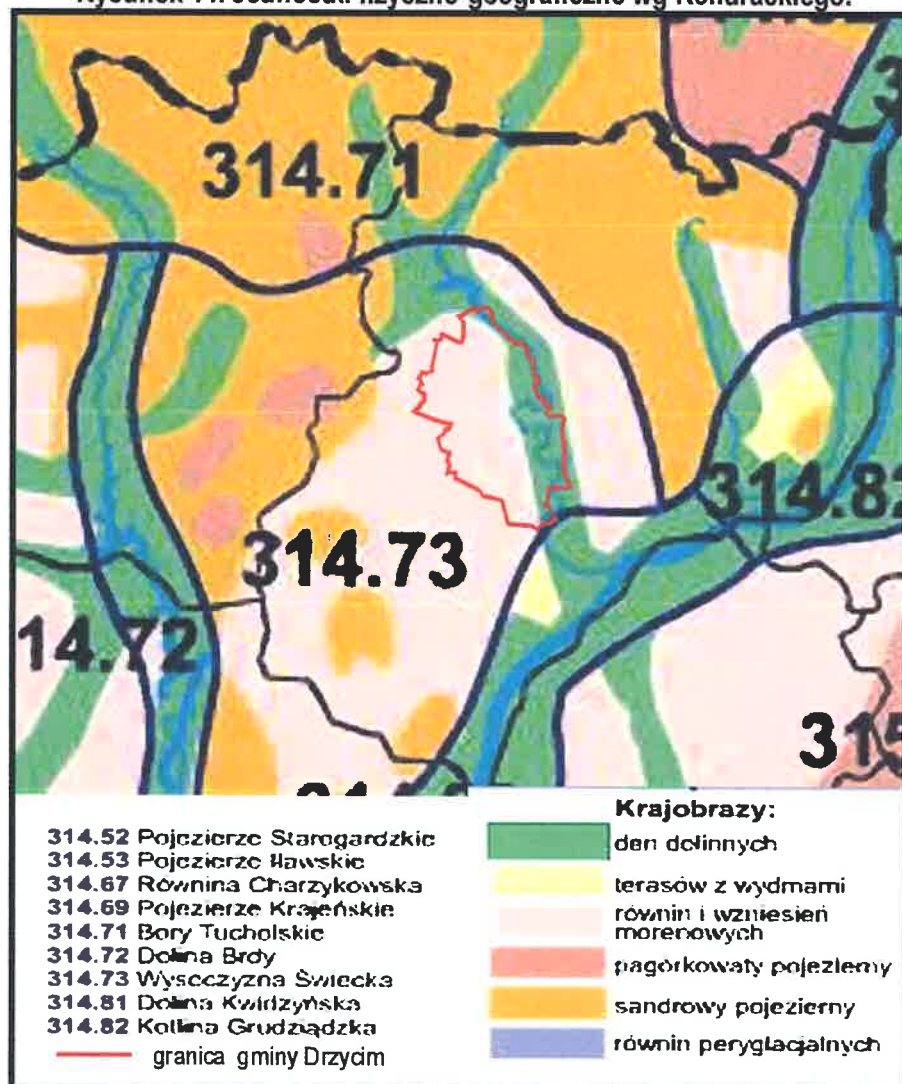

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Położenie fizyczno – geograficzne

Gmina Drzycim leży w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego, w centralnej części powiatu świeckiego, na północ od siedziby powiatu - Świecia. Pod względem fizycznogeograficznego podziału Polski (Kondracki, 2009) obszar gminy Drzycim leży w obrębie makroregionu Pojezierze Północnopolskie 314-316, mezoregionie Wysoczyzna Świecka 314.73.

Rysunek 14. Jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego.

Źródło: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy 2009.

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym, gmina Drzycim położona jest na obszarze Pojezierza Południowobałtyckiego, natomiast pod względem etnograficznym znajduje się w regionie Kociewia. Powierzchnia geodezyjna gminy wynosi 108,10 km² i jest zamieszkiwana przez 5021 osób (stat.gov.pl dane na 2017). W skład gminy wchodzi 11 sołectw (Biechówko, Dąbrówka, Dólsk, Drzycim, Gacki, Gródek, Jastrzębie, Krakówek, Mały Dólsk, Sierosław i Wery), w których skupionych jest 19 miejscowości.

Przez teren gminy, poza drogami powiatowymi i gminnymi, przebiega droga wojewódzka nr 239, relacji Błądzim - Lniano - Drzycim - Świecie o łącznej długości 11,4 km (na terenie gminy Drzycim), oraz linia kolejowa relacji Chojnice – Działdowo.

Użytki rolne stanowią 50% powierzchni gminy, ponad 33% zajmują lasy i prawie 17% pozostałe grunty.

Według podziału na regiony fizjogeograficzne S. Pietkiewicza (1947), gmina Drzycim leży w Pasie Wielkich Dolin (IV), Wysoczyzn Jeziornych IVB, Równinie Tucholskiej IVB8 (Kondracki, 2009). Gmina w całości położona jest w dorzeczu Wisły, w zlewni rzeki Wdy.

3.2.Rzeźba terenu

Rzeźba terenu została ukształtowana przez lądolód i holoceniską działalność eoliczno-akumulacyjną. Na północy i północnym wschodzie gminy rozciąga się równina sandrowa, większość obszaru zajmuje wysoczyzna morenowa falista, na której w niektórych miejscach potworzyły się wydmy (na południowy zachód od Sierosławia i na zachód od Drzycimia). W dolinie płynącej na wschodzie gminy Wdy potworzyły się tarasy erozyjno-akumulacyjne. Mniej więcej od okolic Rówienicy w środkowo-wschodniej części opracowania po rejon Wyrwy u południowych granic gminy rozciąga się wyraźna w krajobrazie strefa krawędziowa oddzielająca wysoczyznę morenową od doliny Wdy. Na obszarze objętym opracowaniem występują rynny subglacjalne, wykorzystywane przez pomniejsze ciek wodne: rynna Jastrzębie Pomorskie- Drzycim- Gródek, Sierosławek- Wery- Rówienica- Gródek i rynna pomiędzy Sierosławiem a Zalesiem Szlacheckim. Są one wypełnione torfami i namułami.

Najwyżej położony punkt obszaru objętego opracowaniem znajduje się na wysokości 115,2 m n.p.m. w okolicach Sierosławia, a położony najniżej (37 m n.p.m.) w pobliżu Gródka. Deniwelacja terenu sięga 80 m.

3.3.Budowa geologiczna

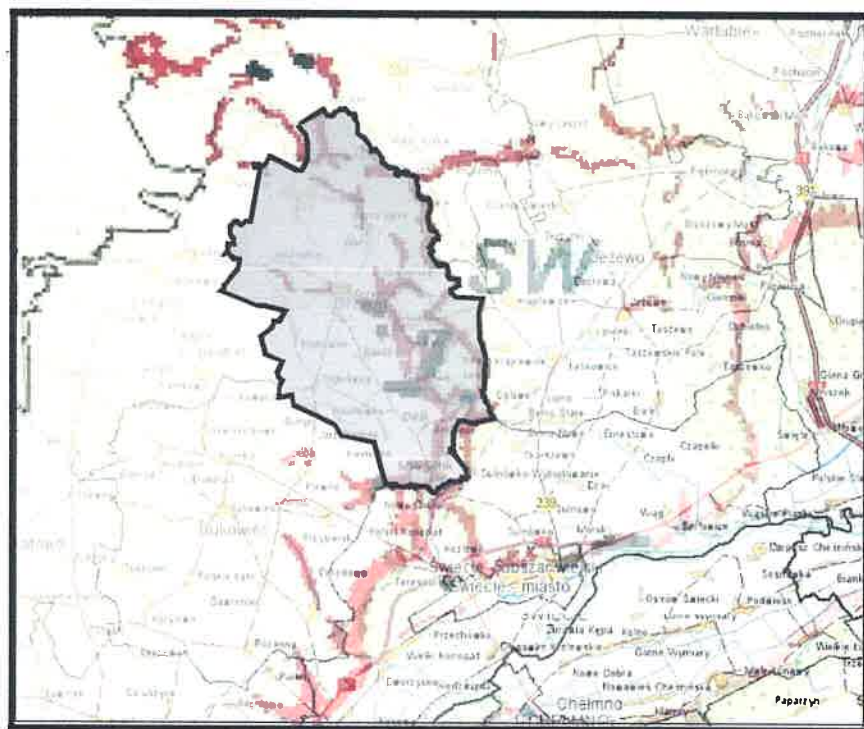
Obszar gminy położony jest na obszarze niecki pomorskiej, wchodzącej w skład większej jednostki geologicznej zwanej nieką brzezną. Starsze podłoże niecki zbudowane jest ze skał prekambryjskich, składających się z różnych odmian granitoidów oraz z osadów starszego paleozoiku,

złożonych z mułowców i piaskowców ordowiku oraz dewońskich piaskowców, mułowców, wapieni i margli. Perm reprezentują utwory salinarne. Najstarsze utwory mezozoiczne są reprezentowane przez mułowce i ilowce. Z okresu jury zachowały się piaski, mułowce, ilowce, piaskowce, dolomity i wapienie piaszczyste. Kredę budują piaskowce, mułowce piaszczyste i ilaste, ilowce, margle, wapienie oraz piaski. Na terenie gminy największą miąższość mają osady kredowe, najmniejszą zaś triasowe. Gezy, margle, opoki, wapienie i wapienie piaszczyste są morskimi utworami dolnego paleocenu. Oligocen stanowią: bezwapienne osady mułowcowe, mułowcowo-piaszczyste, piaski i ilowce. Górny miocen tworzą piaski zawierające okruchy węgla brunatnego, w których obrębie spotykane są wkładki węgla brunatnych, ily i mulki. Utwory miocenu odsłaniają się w okolicach Gródka. Na utworach trzeciorzędowych występują w postaci izolowanych płyt osady zlodowaceń środkowopolskich w postaci mulków warstwowych, piasków i piasków ze żwirami oraz glin zwałowych. W interglacjale eemskim powstały utwory rzeczne: piaski i piaski ze żwirami, występujące w kopalnych dolinach. Z okresu stadiału sandomierskiego pochodzą piaski i piaski ze żwirami oraz dwa poziomy ilów warstwowych rozdzielone glinami zwałowymi. Najmłodsze osady zlodowaceń północnopolskich reprezentowane są przez piaski rzeczne, piaski ze żwirami tarasów nadzalewowych, piaski, muły i ily jeziorne. Osady okresu przejściowego między plejstocenem, a holocenem budują utwory eoliczne i deluwialne: eluvia piaszczyste glin zwałowych, wydmy, piaski, gliny oraz piaski stożków napływowych. Holocen stanowią piaski rzeczne tarasów zalewowych, martwica wapienna, namuły, ily i mulki domieszkami piasków oraz gytie i torfy, występujące na tarasach zalewowych Wdy.

Na terenie gminy zlokalizowane są obszary predysponowane do występowania ruchów masowych, znajdujące się na zboczach dolin rzek Wdy i Wyrwy oraz mniejszego cieku wodnego (z bagien na północnym zachodzie gminy do zalewu Żurskiego) i na stokach rynien Sierosławek- Wery- Równica- Gródek i Jastrzębie Pomorskie- Drzycim- Gródek. Ich rozmieszczenie na terenie gminy ilustruje rysunek 15.

Podczas przeprowadzonej inwentaryzacji gminy Drzycim, w latach 2003-2005, w miejscowości Lubocheń zlokalizowano 5 aktywnych osuwisk o numerach ewidencyjnych N-34-85-D-a/1, N-34-85-D-a/2, N-34-85-D-a/3, N-34-85-D-a/4 i N-34-85-D-a/5. Przyczyn ich powstania należy doszukiwać się w powstałych podcięciach erozyjnych, infiltracji wód opadowych oraz wypływie wód gruntowych, znajdujących się na zboczu potoku. W rejonach osuwisk zalegają gliny zwałowe, piaski i żwiry. Osuwające się grunty (pochodzenia czwartorzędowego) spowodowały zniszczenia wielu upraw leśnych. Intensywny rozwój osuwiska nr ew. N-34-85-D-a/3 w czasie dużych i długotrwałych opadów jak i w okresach topnienia śniegu, może stwarzać zagrożenie dla gruntów rolnych.

Rysunek 15. Tereny predysponowane do występowania ruchów masowych (kolor czerwony), czarną linią zaznaczono granice gminy, wg PIG.

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

W celu zabezpieczenia zboczy przed dalszym osuwaniem się gruntu, należy:

- obsadzić pozbawione roślinności połacie drzewami i krzewami,
- wykonać odpowiednie odprowadzenie wód opadowych z pól rozpościerających się powyżej niszy osuwiska nr ew. N-34-85-D-a/3.

3.4. Hydrologia

3.4.1 Wody powierzchniowe

Według podziału na regiony fizjogeograficzne S. Pietkiewicza (1947) gmina Drzycim leży w Pasie Wielkich Dolin (IV), Wysoczyzn Jeziornych IVB, Równie Tucholskiej IVB8 (Kondracki, 2009). Gmina w całości położona jest w dorzeczu Wisły, w zlewni rzeki Wdy.

Wda wije się z północy na południe, stanowiąc w głównej mierze naturalną wschodnią granicę opracowania. Wda wcina się głęboko w podłoże tworząc liczne zakola, otoczone lasami. Ze względu na znaczny spadek rzeki wybudowano dwie elektrownie wodne w Gródku i Żurze. Zapory spowodowały spiętrzenie wody i powstanie zalewów na odcinkach powyżej. W rejonie Gródka znajduje się stare koryto rzeki, tzw. starorzecze. Zlewnia Wdy jest zlewnią chronioną.

Struga Wyrwa jest największym dopływem Wdy na terenie gminy, płynącym tylko na nieznacznym odcinku w jej skrajnie południowej części. Obszar jest odwadniany jeszcze przez kilka mniejszych cieków i rowów. Na północ od zlewni Strugi Wyrwy znajduje się zlewnia rowu melioracji szczegółowych R-S zwanego Strugą Drzycimską, biegnącego przez Jastrzębie i Drzycim i uchodzącego do Wdy powyżej Gródka.

Obszar gminy charakteryzuje się występowaniem licznych zagłębień powypotiskowych, z których duża część wypełnia się wodą jedynie w wilgotnych porach roku. Brakuje większych jezior. Tylko jedno jezioro o nazwie Sierosławek posiada powierzchnię równą 10 ha. Ogólna powierzchnia jezior w gminie wynosi 112 ha, jeziorność wynosi 1 %.

Jezioro Sierosławek leży również w strefie ciszy, co oznacza, że obowiązuje zakaz używania łodzi motorowych i uprawiania sportów motorowych zgodnie z Rozporządzeniem Nr 97/2000 Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 24 maja 2000r. Wprowadzono w nim zakaz zakłócania ciszy na wodach powierzchniowych zalew w Gródku oraz Wdzie (oraz innych zbiornikach w województwie). Używaniu silników spalinowych na jednostkach pływających. Zakłócaniu ciszy na brzegach jezior i obszarach przyległych o szerokości 200 m w głąb łądu poprzez ruch pojazdów o napędzie spalinowym powodującym hałas, którego głośność przewyższa 45 decybeli w porze dziennej i 40 decybeli w porze nocnej oraz używania poza pomieszczeniami zamkniętymi megafonów, nagłaśniających urządzeń muzycznych i innych źródeł hałasu przewyższających 45 decybeli w porze dziennej i 40 decybeli w porze nocnej. Ponadto na wymienionych wodach zabrania się używania łodzi motorowych i uprawiania sportów motorowych. Jak wynika z ustaleń zawartych w powyższym zarządzeniu się to z ograniczeniem organizacji na tych terenach imprez masowych.

Zagrożenia dla wód powierzchniowych

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa. Na terenie gminy stopień zwodociągowania jest bardzo wysoki (ok. 95,5%). Jednakże z kanalizacji korzysta zaledwie 44% mieszkańców mimo iż gmina posiada 4 oczyszczalnie ścieków (dwie komunalne i dwie przyzakładowe).

Należy zaznaczyć, że w ostatnich latach stopień skanalizowania znacznie się poprawił. Dużym problemem są ścieki z produkcji zwierzęcej, które często są gromadzone w nieuszczelnionych gnojownikach stwarzając istotne zagrożenie dla wód podziemnych, dlatego też należy propagować powstawanie oczyszczalni przydomowych. Na terenie gminy prawie wszystkie odpady komunalne są składowane na wysypisku odpadów. Nowe wysypiska odpadów należy zlokalizować po dokładnej analizie terenu. Obszary takie wytypowano w załączniku do niniejszego opracowania. Należy ponadto stosować podczyszczanie wód deszczowych, a także zaostrzyć rygory dotyczące nielegalnego odprowadzania ścieków do rzek i jezior. Zagrożeniem dla wód powierzchniowych są również „dzikie” przystanie. Powoduje to iż niszczone są nie tylko flora, ale również odpadami zanieczyszczone są wody.

Na obszarze opracowania występują niewielkie tereny zalewowe Wdy. Jak podaje Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, przy ujściu Wyrwy prawdopodobieństwo wystąpienia wysokiego – powodziowego przepływu o wartości 45,88 m³/s wynosi 10 %, a przepływu o wartości 51,85 m³/s – 1 %.

3.4.2. Wody podziemne

Podstawowe znaczenie użytkowe ma warstwa wodonośna piętra czwartorzędowego i trzeciorzędowe piaski wodonośne w okolicach Gródka i Drzycimia. Zgodnie z podziałem regionalnym wód podziemnych (B. Paczyński) opisywany obszar w całości należy do regionu V- pomorskiego. Na obszarze gminy wyróżnić można następujące jednostki hydrogeologiczne: na północno-wschodnim krańcu w pobliżu zbiornika zaporowego na Wdzie powyżej Żura 5aQI, w części zachodniej 7abQII/Tr oraz we wschodniej i południowej 8cbTrI. Opisy jednostek sporządzono na podstawie objaśnień do mapy hydrogeologicznej Polski, Arkusz Osie (205) oraz objaśnień do mapy hydrogeologicznej Polski, Arkusz Chełmno (243).

Jednostka 5aQI leży w obszarze o bardzo niekorzystnych warunkach hydrogeologicznych. Główny poziom użytkowy jest związany z piaskami wypełniającymi dolinę Wdy. Zwierciadło wody jest swobodne, położone na głębokości od 5 do 15 m. Miąższość osadów wodonośnych waha się od 5 do 20 m, rosnąc w kierunku południowym. Wydajność potencjalna nie przekracza 10 m³/h. Poziom

wodonośny jest pozbawiony izolacji, przez co ma niską odporność na zanieczyszczenia antropogeniczne.

Główny poziom wodonośny jednostki 7abQII/Tr występuje w utworach czwartorzędowych i tworzy go górna warstwa wodonośna, której miąższość zmienia się od 5 do 15 m w zależności od położenia zwierciadła wody. Zwierciadło wody jest swobodne, miejscami lekko napięte, znajduje się na głębokości 15-25 m w obrębie wysoczyzny i płycej w dolinach rzecznych. Wydajność potencjalna wynosi od poniżej 10 m³/h do około 30 m³/h. Główny poziom wodonośny nie posiada izolacji przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z powierzchni gruntu. Poziom eksploatowany jest oprócz studni indywidualnych użytkowników, przez ujęcie komunalne i przemysłowe w Jastrzębiu.

W jednostce 8cbTrI główny poziom wodonośny jest związany z piaskami trzeciorzędowymi zalegającymi na głębokości od około 30 m w dolinie Wdy do ponad 100 m w okolicy Wer. Miąższość piasków wynosi od 5 do 20 m. Wydajność potencjalna wzrasta z północy na południe od około 5 m³/h do ponad 30 m³/h. Poziom jest dobrze izolowany z wyjątkiem terenów leżących w rejonie doliny Wdy. Poziom jest eksploatowany w ilości około 40 m³/h przez studnie ujęć komunalnych w Drzycimiu i w Gródku, studnie Spółdzielni Mieszkaniowej, Fermy Hodowlanej i Przedsiębiorstwa „Prosiaczek” w Krapiewiczach-Półku.

Zgodnie z Raportem WIOŚ na 2009 r., spośród kontrolowanych w województwie w 2009 roku wód podziemnych, normy ustalone dla wód pitnych spełniały wody w miejscowości Sierosław, pow. świecki, na obszarze 38 JCWPd. Punkt kontrolny znajdował się na terenie nieużytków naturalnych. Wody podziemne na tym obszarze cechował swobodny charakter. Jest to jedyny punkt w którym badano jakość wód w 2009 r. w powiecie świeckim.

3.5.Złóża i tereny górnicze

Na terenie gminy Drzycim brak jest złóż oraz terenów górniczych. Na terenie gminy występują trzy obszary prognostyczne występowania złóż torfu, wszystkie w okolicach miejscowości Sierosław.

3.6.Klimat

Charakterystycznymi cechami klimatu obszaru opracowania są jego przejściowość i zmienność, wyrażające się zmiennymi warunkami temperatury, ciśnienia, opadów, wiatru oraz zachmurzenia. Gmina położona jest w pomorsko-warmińskim regionie klimatycznym. Cechą charakterystyczną dla tego regionu jest niska ilość opadów, do ok. 550 mm na wysoczyźnie i 500 mm w dolinie Wisły. Na terenie gminy ilość opadów maleje ku południu, co obrazuje rysunek poniżej.

Rysunek 16. Izolinie opadów – suma średnia roczna (mm)

Średnia roczna temperatura powietrza zmienia się od 7,0-7,5°C w północnej i północno-wschodniej części województwa do 8,0-8,3°C w południowej i południowo-wschodniej części. Pokrywa śnieżna zalega średnio 40-60 dni. Pod względem agroklimatycznym, teren ten posiada agroklimat umiarkowanie wilgotny, umiarkowanie ciepły i umiarkowanie słoneczny.

W okresie wegetacyjnym, na podstawie pomiarów opadów w latach 1861-2006 w Bydgoszczy, w latach średnich ($p = 50\%$) suma opadów wynosiła 305 mm. W latach suchych uzyskano odpowiednio: dla $p = 20\%$ - 249 mm, $p = 10\%$ - 220 mm, $p = 5\%$ - 198 mm oraz $p = 1\%$ - 161 mm. Np. okres wegetacyjny tak suchy jak w 1989 r. (105 mm) pojawia się z częstotliwością mniejszą niż 1 raz na 100 lat.

Podstawowe wskaźniki klimatyczne w rejonie gminy Drzycim przedstawiają się jak niżej:

a) temperatura:

- średnia roczna + 8,00 C;
- średnia lipca + 18,00 C;
- średnia stycznia – 2,50 C;
- średnia okresu wegetacyjnego + 14,60 C.

b) opady:

- średnioroczne 530 mm;
- średnie okresu wegetacyjnego 198 mm;

c) długość okresu wegetacyjnego: około 180 dni.

d) liczba dni z przymrozkami: ponad 100 dni rocznie.

Przeważają wiatry z kierunków zachodnich i południowych.

3.7. Gleby

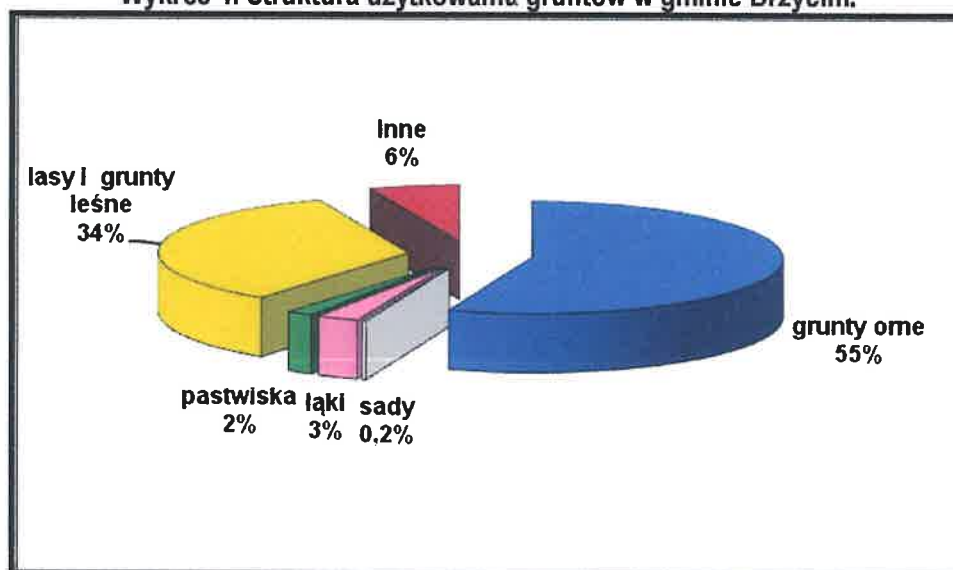
Ogólny wskaźnik jakości produkcyjnej gminy Drzycim wynosi 61,6, co jest wynikiem o ok. 10 pkt niższym, niż dla całego województwa Kujawsko-Pomorskiego i o 5 pkt niż dla kraju.

Tabela 5. Wskaźnik bonitacji w gminie Drzycim.

Jednostka	Wskaźnik bonitacji				Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej
	Jakości i przydatności rolniczej gleb	Agroklimatu	Rzeźby terenu	Warunków wodnych	
Drzycim	47,0	8,8	3,3	2,5	61,6
Woj. Kujawsko-pomorskie	54,4	9,2	4,0	3,4	71,0
Polska	49,5	9,9	3,9	3,3	66,6

Źródło: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.

Wykres 4. Struktura użytkowania gruntów w gminie Drzycim.

Źródło: Program Ochrony Środowiska Gminy Drzycim.

Na terenie gminy przeważają gleby o średniej przydatności rolniczej, należące głównie do kompleksu 6-tego żytniego słabego oraz 5-tego żytniego dobrego.

Gleby należące do kompleksu 2-pszennego dobrego zlokalizowane są jedynie w czterech niewielkich płatach w okolicach Wybudowań Werskich, na północny wschód od Jastrzębia, koło Biechówka i wokół miejscowości Lubocheń. Są to gleby mniej urodzajne aniżeli kompleks pszenny

bardzo dobry, występują głównie na terenach, gdzie poziom wód ulega wahaniom, gleby są okresowo mniej przewietrzone oraz występują nieznaczne niedobory wilgoci. W klasyfikacji bonitacyjnej są to gleby należące do klasy IIIa i IIIb. Tworzą je gleby brunatne wylugowane i kwaśne, wytworzone z glin lekkich, glin lekkich spiaszczonych oraz piasków gliniastych mocnych zalegających na glinach.

Kompleks 3-pszeny wadliwy są to gleby klas IIIb i IVa i IVb, okresowo za suche, w kompleksie tym w suchych latach przedwcześnie „dojrzewają” zboża. Zlokalizowane są wzdłuż północnego brzegu cieków wodnych wypływających spod Lniana, mniej więcej w połowie drogi z Jastrzębia do Drzycimia oraz od połowy drogi z Drzycimia do Gródka do miejscowości Lubocheń. Kompleks ten obejmuje gleby brunatne właściwe, powstałe z glin.

Kompleks 4-żytni bardzo dobry tworzą gleby strukturalne z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym oraz właściwymi stosunkami wodnymi. Zlokalizowane są w południowej części gminy i przy granicy Borów Tucholskich. Występują tu głównie gleby płowe oraz gleby bielcowe i pseudobielcowe, wytworzone z piasków gliniastych mocnych, piasków gliniastych mocnych i lekkich spiaszczonych na podłożu zbudowanym z glin.

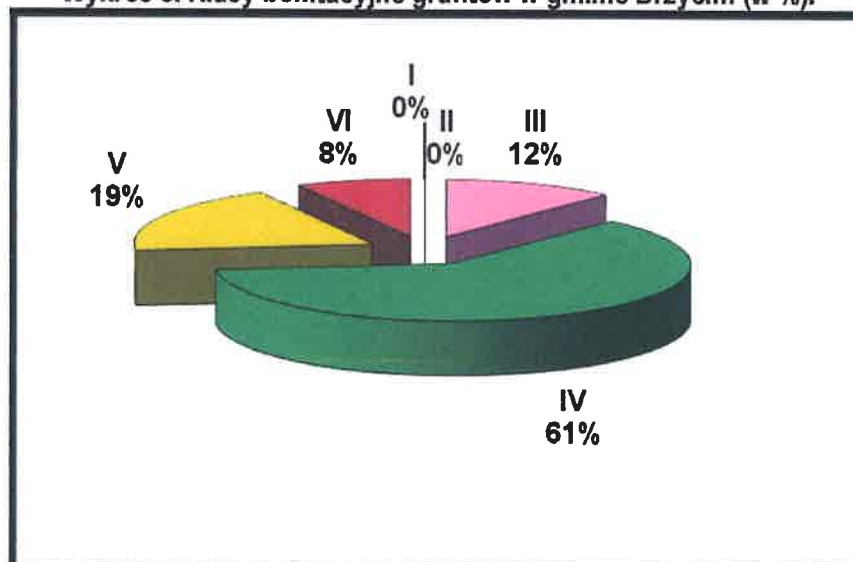
Kompleks 5-żytni dobry obejmuje gleby lżejsze oraz mniej urodzajne. Występują tu gleby wytworzone z piasków gliniastych mocnych pylastych zalegające na glinie. W klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane są do kompleksu IVa i IVb, jest to drugi po 6-żytnim słabym kompleks w gminie. Zajmuje większą część terenów gminy: okolice wsi Sierosław, Jastrzębie, Drzycim, Krakówek, Dąbrówka, Gacki i Dółsk. Tworzą go głównie wylugowane i kwaśne gleby brunatne oraz bielcowe i pseudobielcowe, wytworzone z piasków gliniastych lekkich i piasków gliniastych lekkich spiaszczonych przechodzących na głębokości 50-100 cm w glinę.

Kompleks 6-żytni słaby zajmuje obszary położone pomiędzy lasami i przy ich granicach oraz w okolicy Sierosławia. Występują tam gleby piaszkowe różnych typów genetycznych, wytworzone z piasków słabo gliniastych przechodzących za zwyczaj na głębokości 50-100 cm w glinę. Gleby te występują na terenie gminy znajdującym się w granicach parku krajobrazowego (Brzemienne).

Gleby kompleksu 7-żytniego słabego (żytnio-lubinowego) zlokalizowane są głównie w obrębie niezalesionych fragmentów w granicach kompleksu Borów Tucholskich i w pobliżu miejscowości Wery i Sierosławek. Kompleks ten tworzą gleby piaszkowe różnych typów genetycznych, wytworzone z piasków luźnych.

Najslabszym kompleksem występującym na terenie gminy jest kompleks 9-zbożowo-pastewny słaby, tworzony przez czarne ziemie wytworzone z piasków słabo gliniastych. Kompleks ten zlokalizowany jest tylko w jednym miejscu koło miejscowości Krakówek.

Wykres 5. Klasy bonitacyjne gruntów w gminie Drzycim (w %).

Źródło: Program Ochrony Środowiska gminy Drzycim.

Na terenie gminy scharakteryzowano 2 kompleksy trwałych użytków zielonych. Użytki zielone średnie (gleby mułowo-torfowe, torfowo-mułowe, murszowo-mineralne i murszowa łąka, czarne ziemie) występują wzdłuż brzegu Drzycimskiej Strugi mniej więcej do połowy jego biegu z Jastrzębia do Drzycimia, w rynnie Sierosławek- Rówienica- Gródek, i przy granicach kompleksów leśnych na wschodzie gminy. Kolejnym kompleksem trwałych użytków zielonych zlokalizowanych na terenie gminy są użytki zielone słabe i bardzo słabe, tworzone przez gleby mułowo-torfowe, torfowo-mułowe, torfowe i torfowo-murszowe oraz czarne ziemie. Gleby te występują wzdłuż brzegu Drzycimskiej Strugi mniej więcej od połowy jego biegu z Jastrzębia do Drzycimia, na wschód od Gródka, na północny-wschód od Krakówka, na wschód od wsi Wery, koło Biechowa i w zakolu Wdy na zachód od Lubocheni.

Na terenie gminy występują gleby organiczne - bagienne: mułowo-mineralne, mineralno-mułowe, torfowe i murszowo-mineralne. Są one rozmieszczone głównie w rynnach polodowcowych oraz na wschód od wsi Wery oraz koło Biechowa. Tereny o słabych glebach położone w części Borów Tucholskich są przeznaczone do zalesienia, co pozwoli ograniczyć ich dalszą erozję wietrzną i wodną. W celu ochrony gleb w lasach, powinno się unikać prowadzenia wycinek dużych połaci lasu, a po przeprowadzeniu wyrębu jak najszybciej ponownie obsadzać teren. Rozmieszczenie typów gleb przedstawia mapa glebowo-rolnicza opracowania przez Instytut Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.

Zagrożeniem dla gruntów rolnych na terenie gminy jest silna antropopresja. Do czynników, które wpływają na pogorszenie się składu jakości gleb należą: zabudowa mieszkaniowa wkraczająca na tereny rolnicze, przyczyniająca się do bezpowrotnej utraty warstwy gleby. Do pogorszenia się jakości

gruntów może doprowadzić także niewłaściwa gospodarka rolno- zbyt intensywne użytkowanie gleb oraz niedostosowanie upraw do ich charakteru.

3.8. Fauna i flora

Wg Regionalizacji geobotanicznej Polski teren opracowania położony jest w Dziale E- Dział Mazowiecko-Poleski, Poddziale Mazowieckim, Krainie Chełmińsko- Dobrzyńskiej, Okręgu Wysoczyna Świecka, Podokręgu świeckim. Znaczna ilość obszarów i obiektów chronionych na opisywanym obszarze sprawia, że jest on różnorodny pod względem typów występujących na nim siedlisk i występujących gatunków roślin i zwierząt.

Typy lasów występujących w gminie zostały opisane w rozdziale dotyczącym leśnictwa. Lasy zamieszkują duże ssaki kopytne: sarny, jelenie, danielę, dziki oraz drapieżne: lisy i jenoty. Z mniejszych przedstawicieli tej gromady na terenach leśnych można spotkać zające, gryzonie: wiewiórki i mysz leśną i owadożerne: nornice. Oprócz ptaków opisanych w części dotyczącej Wdeckiego Parku Krajobrazowego, na całym obszarze gminy występują wróblowate, kawki, sroki i wrony, różne gatunki gołębi, a także kosy i sikory. W gminie znajdują się 24 gniazda bocianów, w tym aż 7 w miejscowości Sierosław. Tereny leśne zamieszkują dzięcioły, kowaliki, sójki i kukulki. Na obszarach rolniczych można zaobserwować jaskółki i jeżyki, a w pobliżu zbiorników wodnych kaczki. Podczas wizji terenowej na polu z oziminą zaobserwowano gęś gęgawę, a na Wdzie łabędzie nieme. Na Wdzie i zbiornikach wodnych oprócz łabędzi występują kaczki, perkozy i łyski.

Fotografia 1. Śródpolna kępa drzew

Źródło: Materiały własne.

Fotografia 2. Gęś białoczelna na polu oziminy.

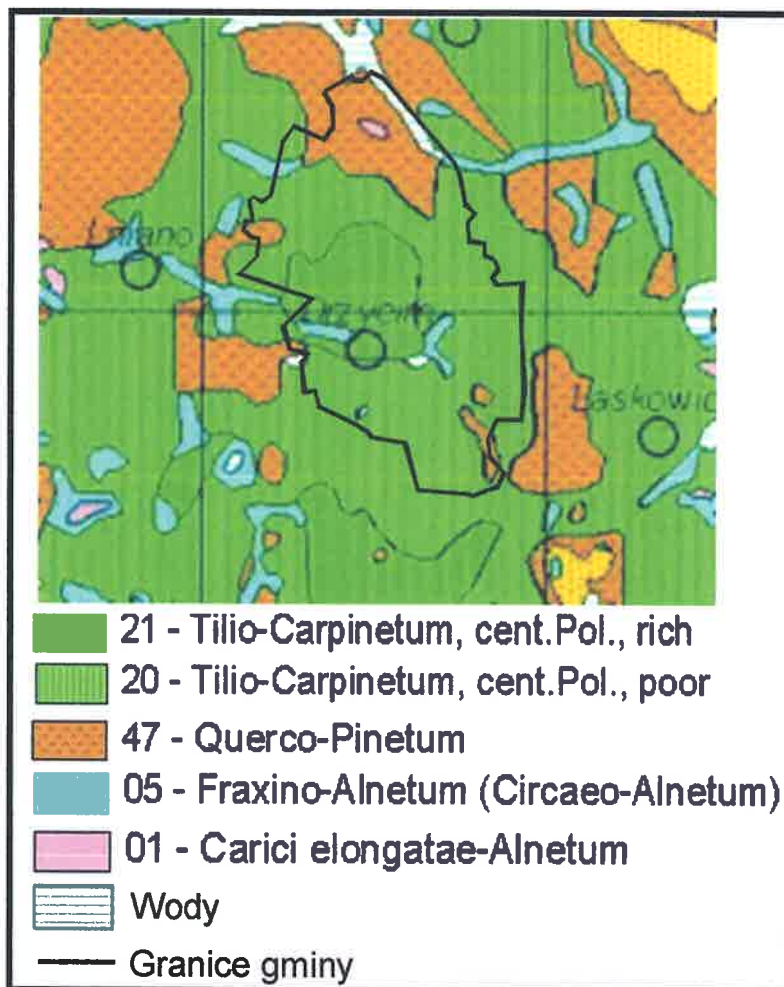

Źródło: Materiały własne.

W gminie Drzycim spotyka się większość gatunków rodzimych płazów i gadów: ropuchę szarą i zieloną, żaby brunatne i zielone, traszki grzebieniastą i zwyczajną, jaszczurki: zwinkę i żyworódkę, padalce, żmiję zygzakowatą oraz zaskrońce.

Rysunek 17. Roślinność potencjalna na terenie gminy Drzycim.

Źródło: Matuszkiewicz, 2008.

W większej części gminy Drzycim panują warunki środowiska, w których naturalnie występowałby grąd subkontynentalny. Gdyby nie przekształcenia roślinności wprowadzone przez człowieka, północną część gminy porastałby bór sosnowy, w niektórych miejscach znajdowałyby się płaty łągów jesionowo-olszowych i płat olsu niedaleko Jeziora Sierosławek.

Wokół zabudowań gospodarskich, prywatnych posesji, instytucji, a także wzdłuż ulic rosną: świerk pospolity i srebrny, żywotniki, cyprysiki, wierzby, topole, bez lilak, kasztanowce zwyczajne, brzozy, klony zwyczajne i jawory, jesiony pospolite, jarzębiny zwyczajne, sumak oraz drzewa owocowe. Spotyka się także złożone z gatunków liściastych zadrzewienia śródpolne, będące siedliskiem dla niewielkich gatunków zwierząt leśnych i ułatwiające migrację większym gatunkom.

Nieużytki, opłotki, pasy i rowy przydrożne porasta roślinność ruderalna, np. perz, mniszek lekarski, komosy, babki, bylice, krwawniki, lopian, pokrzywy, tasznik, wrotycz pospolity, gwiazdnica pospolita, żółtlica drobnokwiatowa, farbownik, czy starzec wiosenny.

Fotografia 3. Roślinność ruderalna - na pierwszym planie uschnięta bylica

Źródło: Materiały własne

W przydomowych ogródkach posadzono rodzime i obce gatunki roślin ozdobnych.

Cennymi przyrodniczo obszarami są zachowane parki przydworskie i parki wiejskie, a także tereny cmentarzy, gdzie zachowało się dużo starych drzew. Ponad to, stanowią one kolejne schronienie wśród zagospodarowanego rolniczo terenu dla ptaków i gryzoni.

W zbiornikach i ciekach wodnych występuje typowa roślinność: trzciny, pałka wodna, moczarka kanadyjska, grążel żółty, rzęsa wodna, żabiściek i rogatek.

3.9. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

3.9.1. Rolnictwo

Dominującą funkcją gospodarczą Gminy Drzycim jest rolnictwo. Korzystne uwarunkowania agroklimatyczne, sprzyjające warunki wodne, odpowiednia rzeźba terenu oraz tradycyjne rolnictwo, powodują brak istotnych alternatyw do rozwoju innych funkcji.

Na terenie gminy Drzycim przeważają gleby c średniej przydatności rolniczej, należące głównie do kompleksu 6-tego żyniego słabego oraz 5-tego żyniego dobrego. Gleby gruntów ornych zostały wytworzone z piasków gliniastych i słabogliniastych oraz glin o różnym stopniu spiaszczenia. Na terenie gminy scharakteryzowano 2 kompleksy trwałych użytków zielonych. Użytki zielone średnie oraz użytki zielone słabe i bardzo słabe (gleby mułowo-torfowe, torfowo-mułowe, murszowo-mineralne i murszowate, czarne ziemie) występują wzdłuż brzegu Drzycimskiej Strugi mniej więcej do połowy jego biegu z Jastrzębia do Drzycimia, w rynnie Sierosławek – Rówienica - Gródek i przy granicach kompleksów leśnych na wschodzie gminy. Gleby organiczne - bagienne: mułowo-mineralne, mineralno-mułowe, torfowe i murszowo-mineralne są rozmieszczone głównie w rynnach polodowcowych oraz na wschód od wsi Wery oraz koło miejscowości Biechowo.

Zagrożeniem dla gruntów rolnych na terenie gminy jest silna antropopresja. Do czynników, które wpływają na pogorszenie się składu jakości gleb należy w dużym stopniu zabudowa mieszkaniowa wkraczająca na tereny rolnicze, przyczyniająca się do bezpowrotnej utraty warstwy gleby.

W ocenie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej szczególne znaczenie mają wskaźniki bonitacji:

- gleb w skali punktowej 1 : 100, wynoszący 47,0;
- agroklimatu 1 :10, wynoszący 8,8;
- warunków wodnych w skali 1:5, wynoszący 2,5;
- rzeźby terenu w skali 1 : 5, wynoszący 3,3;
- łączny wskaźnik dla tych cech tj. wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wynoszący 61,6.

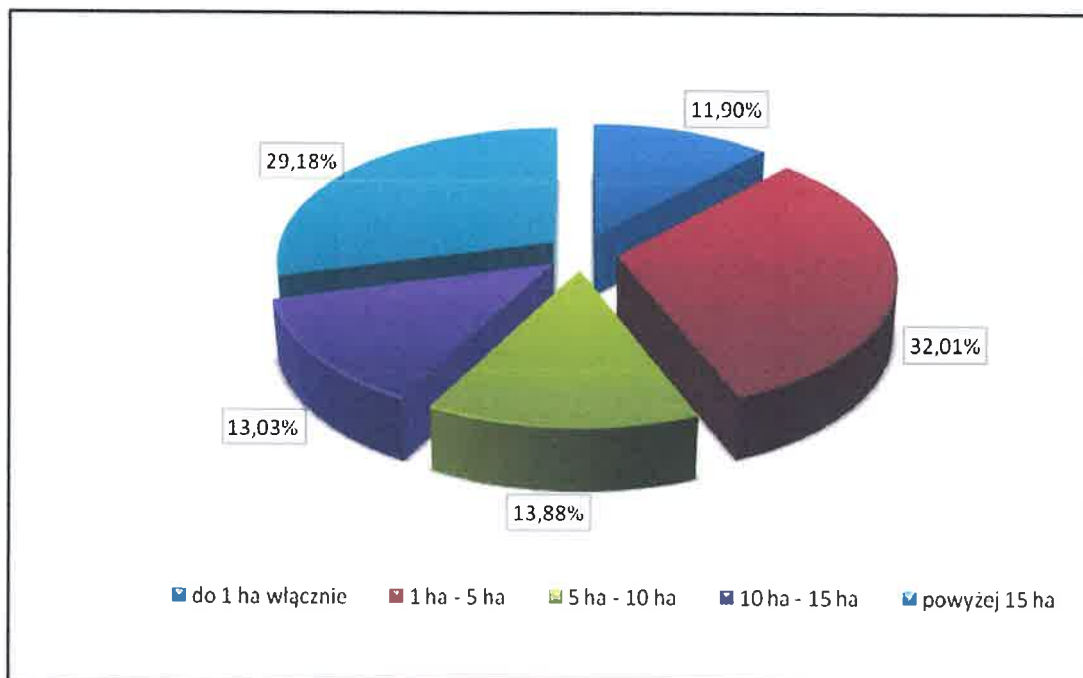
Tabela 6. Gospodarstwa rolne według grup obszarowych użytków rolnych

Wielkość gospodarstw	Liczba gospodarstw
do 1 ha włącznie	42
1 ha – 5 ha	113
5 ha – 10 ha	49
10 ha – 15 ha	46
powyżej 15 ha	103

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku, w gminie Drzycim były ogółem 353 gospodarstwa rolne. Najwięcej było gospodarstw rolnych o powierzchni od 1 ha do 5 ha – 32,01% wszystkich gospodarstw. Spory odsetek stanowiły gospodarstwa o areale powyżej 15 ha – 29,18% gospodarstw w gminie. 42 gospodarstwa mają powierzchnię do 1 ha włącznie i stanowiły najmniejszy odsetek w strukturze wielkościowej gospodarstw rolnych gminy. Udział procentowy poszczególnych gospodarstw według klas wielkościowych przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 6. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r.

Tabela 7. Powierzchnia gospodarstw według klas wielkościowych.

Wielkość gospodarstw	Powierzchnia gospodarstw w ha
do 1 ha włącznie	44,00
1 ha – 5 ha	323,93
5 ha – 10 ha	423,45
10 ha – 15 ha	620,61
powyżej 15 ha	3888,61

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Największą powierzchnię wśród analizowanych gospodarstw zajmują te, które liczą powyżej 15 ha. W dużym stopniu znajduje to odzwierciedlenie w ilości gospodarstw tej grupy. Najmniejszą powierzchnię zajmują gospodarstwa do 1 ha włącznie. Jednakże trzeba zaznaczyć, że sytuacja ta jest odwrotnie proporcjonalna do ilości gospodarstw w tej grupie.

Największą powierzchnię zajmują gospodarstwa liczące powyżej 15 ha. Znajduje to odzwierciedlenie w ilości gospodarstw tej grupy. Najmniejszą powierzchnię zajmują gospodarstwa do 1 ha włącznie.

Tabela 8. Gospodarstwa domowe wg struktury dochodów.

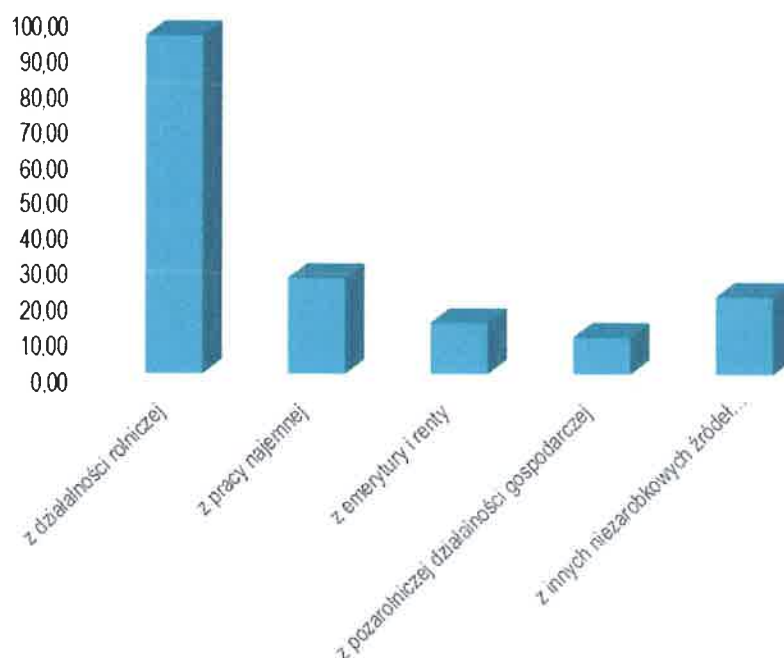
Rodzaj dochodów	Liczba gospodarstw
z działalności rolniczej	334
z pracy najemnej	94
z emerytury i renty	50
z pozarolniczej działalności gospodarczej	36
z innych niezarobkowych źródeł utrzymania	76
Liczba gospodarstw domowych ogółem	353

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

W wyniku analizy struktury dochodów gospodarstw domowych stwierdzono, że prawie wszystkie z nich utrzymywały się z działalności rolniczej – 94,62%. Z pracy najemnej w 2010 roku

utrzymywało się 26,63%, a gospodarstwa, dla których źródłem utrzymania stanowiła emerytura i renta – 14,16%. Najmniejszy odsetek stanowią gospodarstwa deklarujące dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej – 10,20%.

Wykres 7. Gospodarstwa domowe według struktury dochodów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r.

Tabela 9. Kierunki produkcji roślinnej w gminie Drzycim.

Kierunki produkcji roślinnej	Powierzchnia zasiewów w ha
zboża razem	3794,95
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	3564,64
ziemniaki	67,07
uprawy przemysłowe	104,22
rzepak i rzepik razem	103,22
warzywa gruntowe	1,07

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Najpopularniejszą uprawą w gminie Drzycim są zboża, stanowiące 49,70% powierzchni wszystkich zasiewów. Najmniejszą powierzchnię zajmują warzywa gruntowe tj. 0,01% powierzchni wszystkich zasiewów.

Tabela 10. Kierunki produkcji zwierzęcej w gminie.

Kierunki produkcji zwierzęcej	Liczba gospodarstw	Liczba sztuk
Bydło razem	104	1 654
Bydło krowy	86	631
Trzoda chlewna razem	141	14 157
Trzoda chlewna lochy	129	1447
Konie	21	104
Drób ogółem razem	152	75 258
Drób ogółem drób kurzy	148	73 961

Źródło: Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Spośród wszystkich gospodarstw rolnych w gminie, najwięcej trudniło się hodowlą drobiu – 19,46%. Wynik ten znalazł również odzwierciedlenie w liczbie sztuk. Najwięcej sztuk liczył drób. Najmniej gospodarstw zajmowało się hodowlą koni – jedynie 21, co stanowiło 2,69% wszystkich gospodarstw w gminie.

3.9.2 Leśnictwo

Wskaźnik leśistości dla gminy Drzycim wynosi 32,90% (stan na 2016 r.) i jest wyższy od wojewódzkiego (23,5%) oraz zbliżony do powiatowego (35,6%). Ogólna powierzchnia gruntów leśnych w gminie wynosi 3 485,6 ha.

Gmina Drzycim leży na terenie trzech nadleśnictw: Zamrzenica, Trzebciny i Dąbrowa. Na obszarze objętym opracowaniem mają swój zasięg obręby: Laskowice (Nadleśnictwo Dąbrowa), Szarłata (Nadleśnictwo Trzebciny) oraz Wierzchlas (Nadleśnictwo Zamrzenica). Większość lasów rozmieszczona jest wzdłuż zewnętrznych granic gminy.

Nadleśnictwo Zamrzenica

Obecna szata roślinna na obszarze Nadleśnictwa Zamrzenica, jak podaje „Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Zamrzenica”, powstała w wyniku zmian i przeobrażeń powstających na przestrzeni wieków. Znaczącą rolę, przy jej kształtowaniu odegrały zmiany klimatyczne oraz utwory

geologiczne, zaś obecnie znaczący wpływ mają również czynniki antropogeniczne. Największą powierzchnię lasów należących do nadleśnictwa zajmują lasy jednogatunkowe, zwłaszcza monokultury sosny. Znajdują się one głównie w obrębie okręgów Wierchlas i Zamrzenica. Siedliskami zdecydowanie dominującymi na terenie całego nadleśnictwa są: bór świeży (Bśw1) oraz uboższa odmiana boru mieszanego świeżego (BMśw1z,d). Najczęściej występują na nich zespoły *Leucobryo-Pinetum* i *Peucedano-Pinetum*. Granica pomiędzy tymi zespołami jest płynna i bardzo trudna do określenia.

Zespół *Cladonio-Pinetum* zajmuje obszary związane z siedliskiem boru suchego (Bs) oraz boru świeżego zdegradowanego (Bśw1z), natomiast *Molinio-Pinetum* występuje na siedlisku boru wilgotnego (Bw1) oraz okrajowo w wariancie wilgotnym boru świeżego (Bśw2) i borze mieszanym wilgotnym (BMw1). *Vaccinio uliginosi-Pinetum* wiąże się z siedliskami borów bagiennych (Bb1-2) i borów mieszanych bagiennych (BMb2-3). Zespoły brzezin bagiennych *Betuletum pubescentis* występują w większości w formach zastępczych i degeneracyjnych. Mają szerokie spektrum występowania w obrębie osuszonych siedlisk bagiennych (BMb1, LMb1) i siedlisk wilgotnych (BMw, LMw). Dużą rozpiętość siedliskową mają grądy *Stellario-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*, *Galio sylvatici-Carpinetum* i *Aceri-Tilietum* związane, w zależności od wariantu, z siedliskami lasu mieszanego świeżego (LMśw), lasu świeżego (Lśw) oraz lasu wilgotnego (Lw1). Fitocenozy kwaśnych buczyn *Luzulo pilosae-Fagetum*, występują na siedliskach lasów mieszanych (LMśw), zaś żyznych buczyn *Melico-Fagetum* na siedlisku lasu świeżego (Lśw). Zespół lasu dębowo-bukowego *Fago-Quercetum petraeae* łączy się z żyzniejszymi rodzajami siedlisk boru mieszanego świeżego (BMśw) oraz rzadziej lasu mieszanego świeżego (LMśw). Dużą rozpiętość siedliskową ma zbiorowisko łęgu jesionowo-olszowego *Circaeo-Alnetum*, zajmujące głównie siedliska olsu jesionowego (OlJ) i osuszonego olsu typowego (Ol1), ale występujące również na fragmentach lasu wilgotnego (Lw2), lasu mieszanego wilgotnego (LMw2) i niewielkich płatach lasu łęgowego (Ll2-3). Zespół *Ficario-Ulmetum campestris* występuje punktowo w dolinach rzek na siedlisku lasu łęgowego (Ll1-2), mającego minimalny udział w typach siedliskowych lasu nadleśnictwa. Fitocenozy olsu porzeczkowego *Ribo nigri-Alnetum* występują na siedliskach olsów typowych (Ol2-3), zaś olsu torfowcowego (*Sphagno squarrosi-Alnetum*) na siedliskach lasu mieszanego bagiennego (LMb2).

Nadleśnictwo Trzebciny

Aktualny stan ekosystemów leśnych w Nadleśnictwie Trzebciny jest wynikiem dwuset letniej gospodarki leśnej, prowadzonej na tym obszarze. W efekcie dominują zbiorowiska zastępcze, wprowadzone przez człowieka, a roślinność zbliżona do naturalnej występuje jedynie na siedliskach

skrajnie ubogich. Największą powierzchnię, podobnie jak w nadleśnictwie Zamrzenica, zajmują drzewostany jednogatunkowe, a wśród nich sosnowe. Wśród drzewostanów dwu, i więcej gatunkowych przeważa również sosna z udziałem dębu, brzozy, świerka, buka oraz innych liściastych jak klon, jawor, lipa, grab, brzoza. Drzewostany Nadleśnictwa Trzebciny w przeważającej części pochodzą z odnowień sztucznych. Drzewostany odroślowe występują na siedliskach bagiennych i tworzy je olcha czarna. Najbardziej rozpowszechnionym w Nadleśnictwie Trzebciny zbiorowiskiem jest *Leucobryo-Pinetum*. W granicach nadleśnictwa występują fragmentarycznie również takie odmiany boru jak: *Peucedano-Pinetum*, *Cladonio-Pinetum*, *Quercu roboris-Pinetum*, który odgrywał niegdyś znaczną rolę w szacie roślinnej na tym obszarze i bór bagienno – *Vaccinio uliginosi-Pinetum*. Obszary bagienne porasta również miejscami brzezina bagienno – *Betuleum pubescentis*. Dużą rolę powierzchniową odgrywają grądy: *Tilio-Carpinetum* i *Stellario-Carpinetum*, porastają one zbocza dolin cieków wodnych, a czasem także ich szczyty i zagłębienia wytopiskowe. W nadleśnictwie zachowały się nieliczne płyty zdegenerowanej dąbrowy świetlistej (*Potentillo albae-Quercetum*). Nad wszystkimi ciekami opisywanego terenu spotyka się niewielkie fragmenty łągu jesionowo-olszowego (*Circae-Alnetum*). Dość częstym, lecz małopowierzchniowym zbiorowiskiem jest ols porzeczkowy (*Ribo nigri-Alnetum*).

Nadleśnictwo Dąbrowa

W obrębie obszaru objętego opracowaniem na terenie Nadleśnictwa Dąbrowa znajdują się dwa typy siedlisk objętych ochroną: grąd zboczowy (*Aceri-Tilietum*) i grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*), których powierzchnia i umiejscowienie znajdują się w tabeli. Tabela. zawiera zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa Dąbrowa w gminie Drzycim.

Tabela 11. Podlegające ochronie siedliska przyrodnicze w Nadleśnictwie Dąbrowa znajdujące się w gminie Drzycim.

Siedlisko przyrodnicze podlegające ochronie (nazwa)		Położenie	
polska	łacińska	leśnictwo	łączna pow. (ha)
Grąd zboczowy Grąd subkontynentalny	<i>Aceri-Tilietum</i> <i>Tilio-Carpinetum</i>	Bedlenki	27,14

Źródło: Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa Dąbrowa, 2007 r.

Tabela 12. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa Dąbrowa w gminie Drzycim.

Pow. ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa			Lasy współwłasności Skarbu Państwa i osób fizycznych	Ogółem (kol. 7+ 10+11)	Lesistość (kol.12:2)
	w zarządzie LP		pozostałe		razem	własność osób prawnych	własność osób fizycznych	razem			
	urządza nadleśn.	sąsiednie nadleśn.	parki narod.	inne							
	pow. w ha										%
38,14	1522	-	-	2	1524	39	19	58	-	1582	41.5

Źródło: Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa Dąbrowa, 2007 r.

Zagrożenia dla ekosystemów leśnych:

- abiotyczne:
  - przymrozki,
  - susza,
  - obniżenie poziomu wód gruntowych,
  - stagnowanie wody,
  - erozja wietrzna gleb, w miejscach wycinek i najuboższych siedlisk,
  - erozja wodna gleb w dolinach rzecznych,
  - niski poziom opadów atmosferycznych,
  - okiść (obłamywanie gałęzi spowodowane dużym obciążeniem śniegu),
  - silne wiatry.
- biotyczne:
  - szkodliwe owady,
  - patogeniczne grzyby.
- antropogeniczne:
  - penetracja lasów przez zbieraczy runa oraz turystów powodująca niszczenie ściółki i zdeptywanie runa,
  - strefa granicy polno – leśnej może być miejscem kumulacji w glebie związków pochodzących ze środków ochrony roślin i nawozów,
  - zakwaszenie gleby, będące skutkiem kwaśnych deszczy (tzw. mokra depozycja), szczególne narażenie występuje podczas wykonywania prac gospodarczych w lesie,
  - dzikie składowiska odpadów.

Równoczesne działanie wielu czynników stresowych, znacznie osłabia odporność biologiczną poszczególnych ekosystemów powodując wysoką ich podatność na procesy destrukcyjne spowodowane okresowym nasileniem się, choćby jednego z tych czynników lub wystąpieniem następnego (gradacja owadów, susza, pożary).

W celu ochrony bioróżnorodności powinno się:

- dążyć, w miarę możliwości do zachowania w stanie niezmienionym istniejących stosunków wodnych poprzez utrzymanie i konserwację istniejących urządzeń melioracyjnych;
- w ramach dolesiania luk i przerzedzeń zaleca się wprowadzać gatunki biocenotyczne;
- zaleca się pozostawiać śródleśne łąki, polany i nieużytki w stanie nienaruszonym.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ochronie prawnej podlegają zasoby dziedzictwa kulturowego, rozumiane jako trwałe elementy zagospodarowania obszaru bądź struktury przestrzennej, o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych lub artystycznych. Zasoby dziedzictwa kulturowego, stanowią istotny element tożsamości, świadczący o zachowaniu ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

Zabytek - według Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 z późn. zm.) to rzecz (nieruchomość, np. budynek, cmentarz lub krajobraz kulturowy albo rzecz ruchoma, np. dzieło sztuki użytkowej, obraz, rzeźba, znalezisko archeologiczne) bądź zespół rzeczy, które są dziełem człowieka lub są związane z jego działalnością i stanowią świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, a które powinny być zachowane ze względu na swoją wartość artystyczną, naukową i historyczną.

Do zabytków nieruchomych należą krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, układy ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki i kultury materialnej, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zieleni zaprojektowanej. Należą do nich również miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji. Zabytkami nieruchomymi są także stanowiska archeologiczne.

Formami ochrony prawnej zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Obecnie obowiązuje podział na:

- zabytki nieruchome – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości;
- zabytki ruchome – rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych;
- nieruchome zabytki archeologiczne – zabytek będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień

kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;

- wszystkie zabytki łącznie (z dziedziny budownictwa, rzemiosła, sztuki, archeologii i zabytkowej zieleni) stanowią zasoby dziedzictwa kulturowego.

Na terenie gminy Drzycim występuje niewiele zabytków architektury i budownictwa. Duży wpływ na taki stan, ma słabo rozwinięta sieć osadnicza jak również zniszczenie obiektów zabytkowych w 1945 we wschodniej części gminy.

4.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych

Wykaz obiektów uznanych za zabytki można znaleźć w rejestrze zabytków. Wpis do rejestru zabytków jest prawną formą ochrony zabytków w Polsce. Rejestr zabytków dla obiektów z terenu danego województwa prowadzi właściwy Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Wpis do rejestru jest działaniem administracyjnym prowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wniosek strony – właściciela obiektu, lub z urzędu – bez wniosku strony ani też zadeklarowanej jego zgody. Przed dokonaniem wpisu prowadzone jest postępowanie przygotowawcze polegające na gromadzeniu informacji i materiałów dokumentacyjnych, które potwierdzają wartość danego obiektu m.in. w wyniku oględzin obiektu. Postępowanie to zakończone jest wydaniem przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków decyzji, która – o ile strony nie wnoszą sprzeciwu czy uwag – nabiera mocy prawnej i zabytek otrzymuje numer rejestru zgodny z kolejnym zapisem w księdze rejestru zabytków.

Tabela 13. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa kujawsko – pomorskiego:

Miejscowość	Nazwa	Data wpisu	Formy ochrony
Jastrzębie	Założenie pałacowo-parkowe	20.11.1982 r.	A/1451
Lubochęń	Założenie dworsko- parkowe	15.06.1985 r.	A/1191
Gródek	Założenie dworsko-parkowe: - dwór - park	10.06.1987 r.	A/1155

Źródło: Urząd Gminy Drzycim

4.2. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków

4.2.1. Obiekty architektury i budownictwa

Na terenie gminy Drzycim znajdują się następujące obiekty architektury i budownictwa ujęte w gminnej ewidencji zabytków:

BEDLENKI

- Zespół dworski: dwór, stajnia, obora, chlew, park

BIECHÓWKO

- DOM NR 17
- DOM NR 25 z częścią gospodarczą
- BUDYNKI GOSPODARCZE PRZY DOMU NR 26 I 27
- DOM NR 35

DÓLSK

- ZESPÓŁ KOŚCIOŁA Ewangelickiego, obecnie Rzymsko-Katolickiego p.w. Św. Antoniego Padewskiego: kościół i kostnica
- DOM NR 10
- DOM NR 14
- DOM NR 15
- DOM NR 26

DRZYCIM

- ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. MB Pocieszenia: Kościół, kaplica, Kapliczka, ogrodzenie
- KAPLICZKA (ul. Młyńska)
- KAPLICZKA (ul. Podgórna)
- DOM NR 3 ul. Dworcowa
- DOM NR 4 ul. Dworcowa
- DOM NR 22 ul. Dworcowa (piekarnia)
- DOM NR 2 ul. Kościelna
- DOM NR 10 ul. Kościelna
- DOM NR 1 ul. Młyńska
- DOM NR 3 ul. Młyńska
- DOM NR 11 ul. Młyńska
- DOM NR 15 ul. Młyńska (z budynkiem gospodarczym)
- DOM NR 24 ul. Młyńska
- DOM NR 5 ul. Podgórna
- DOM NR 1 ul. Polna
- DOM NR 10 ul. Szkolna
- DOM NR 15 ul. Szkolna
- DOM NR 19 ul. Szkolna

GACKI

- KAPLICZKA Z 1936 R.

- DOM NR 3
- OBORA PRZY DOMU NR 3
- DOM NR 4
- DOM NR 7
- DOM NR 23
- DOM NR 29
- DOM NR 30
- DOM NR 31

GRÓDEK

- KAPLICZKA (ul. Laskowicka)
- KAPLICZKA (Figura Matki Bożej Gwiazdy Morza, na cokole- rekonstrukcja)
- OBORA, obecnie owczarnia w zespole dworskim
- KUŹNIA w zespole dworskim
- ZESPÓŁ ELEKTROWNI
- ul. LASKOWICKA 15A
- ul. LASKOWICKA 20
- ul. LASKOWICKA 24
- ul. LASKOWICKA 26
- ul. LASKOWICKA 28
- ul. SPACEROWA 1

JASTRZĘBIE

- W ZESPOLE PAŁACOWYM: stajnia, 4 obory, gorzelnia, kuźnia- obecnie remiza, spichlerz- obecnie suszarnia zboża)
- DWORZEC KOLEJOWY
- BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE DWORCA KOLEJOWEGO
- DOM NR 10

LEOSIA

- DWORZEC

RÓWIENICA

- ZESPÓŁ DWORSKI: dwór, obora- obecnie owczarnia, spichlerz, budynek gospodarczy przy czworaku, pozostałości parku

SIEROŚLAW

- DIM NR 72
- DOM NR 108
- DOM NR 96
- DOM NR 104
- DOM NR 89
- DOM NR 105
- DOM NR 117

SIEROSŁAWEK

- PARK DWORSKI, DWÓR I MAGAZYN

WERY

- ZESPÓŁ DWORSKI: dwór, spichlerz- obecnie magazyn, gorzelnia i park.

4.2.2. Zespoły dworsko – parkowe, pałacowo – parkowe

Dwór w Gródku

Dwór usytuowany jest w południowo-zachodniej części wsi, nieopodal drogi z Gródka do Drzycimia. Pierwotnie zabudowania folwarczne znajdowały się na zachód od dworku, od południowej i wschodniej strony rozciągał się park, od północnej – sad. Dwór zbudowany został między 1756-1765 r. przez ówczesnych właścicieli na miejscu starszego budynku, po którym najpewniej pozostały fundamenty i sklepienie piwnice. Dwór w Gródku zachował swoją zasadniczą bryłę. Natomiast pierwotny układ wnętrz został gruntownie przekształcony. Można go jednak z dużym prawdopodobieństwem odtworzyć w oparciu o opis z 1765r. oraz analizę struktury architektonicznej. Była to budowla częściowo podpiwniczona, dwutraktowa, z czterema dużymi izbami i dwiema mniejszymi, narożnymi, możliwe że sypialniami (alkierzami). Na osi poprzecznej znajdowały się dwie sienie (prowadzące na dziedziniec i do ogrodu), między którymi usytuowany był duży, murowany komin. W centralnej partii poddasza znajdowały się dwie izby. Otynkowane wnętrza krył nagi strop o profilowanych belkach oraz czółkach zdobionych dekoracją malarską.

Fotografia 4. Dwór w Gródku

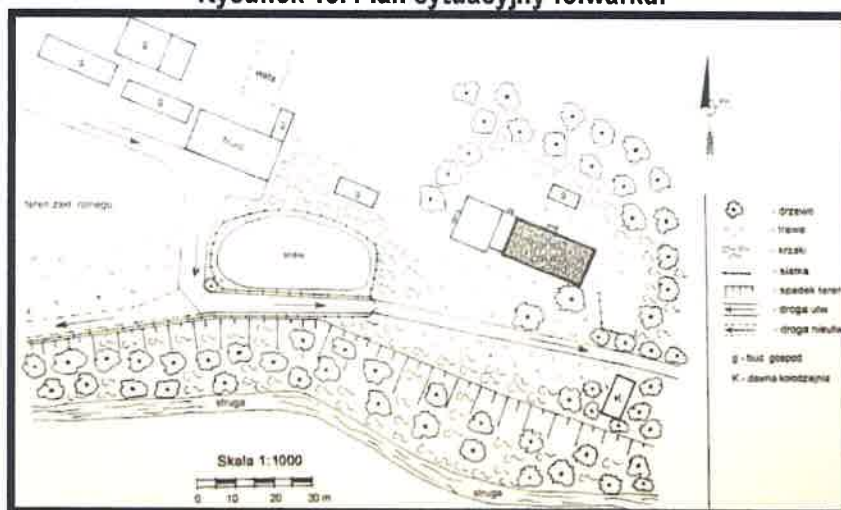

Źródło: <http://www.odznaka.kuj-pom.bydgoszcz.pttk.pl/opisy/1e/grodek.htm>

Zorientowany „na jedenastą godzinę” dwór w czytelnej obecnie strukturze architektonicznej oraz znanych z przekazów źródłowych opisów, wykazuje cechy stylowe, charakterystyczne dla baroku. Z zachowanej do dziś substancji zabytkowej taką klasyfikację stylistyczną potwierdza forma gzymsu

i bryła, a w niej szczególnie typ dachu. Z epoki są również murowane, sklepienie piwnice, zrąb (choć dziś znacząco zniekształcony na skutek zmian otworów architektonicznych), fragment ściany działowej we wsch. części między traktami, tj. oczep, czółka i portal z częścią belek ponad nadprożem, belki stropu, typ konstrukcyjny dachu i część jego elementów.

Rysunek 18. Plan sytuacyjny folwarku.

Źródło: Materiały WKZ w Toruniu.

Zespół pałacowo-parkowy w Jastrzębiu

Założenie folwarczne ma kształt prostokąta wydłużonego na osi północ-południe. Jego granicę południową stanowi linia kolejowa prowadząca z Chojnic przez Tucholę do Laskowic, granicę południową stanowi linia kolejowa prowadząca ze wsi Krakówek, a granicę północną – szosa Lniano – Drzycim. Od strony zachodniej zespół folwarczny graniczy z polami uprawnymi.

Założenia architektoniczne składają się z zespołu pałacowo-parkowego, podwórza gospodarczego z budynkami inwentarskimi, gospodarczymi, mieszkalno-administracyjnymi i gorzelnią oraz z kolonii mieszkaniowej (zachował się tylko jeden, całkowicie przebudowany dom mieszkalny, usytuowany przy drodze gruntowej prowadzącej do wsi Brzeczek).

Dominantę architektoniczną zespołu stanowi pałac, wniesiony w latach 1910-12 w tzw. „stylu krajowym” lansowanym w środowisku pruskich junkrów od schyłku XIX w. Do 1920 r. i stosowanym w realizacyjnych rezydencjach Pomorza i Wielkopolski. W przypadku pałacu w Jastrzębiu „styl krajowy” przejawia się w zastosowaniu elementów historyzujących: wieży orientalnej i barokowej, loggii w stylu włoskim, romańskiego portyku, klasycystycznych otworów okiennych i drzwiowych oraz wykuszu w elewacji ogrodowej. Pierwotnie w parterowej werandzie przy elewacji północnej znajdował się ogród

zimowy – obecnie jest to taras otoczony współczesnymi balustradami z kutego żelaza, osłonięty daszkiem z tworzywa sztucznego na kratownicy metalowej.

Fotografia 5. Pałac w Jastrzębiu

Źródło: Materiały własne

Od strony zachodniej i północnej pałac otoczony jest parkiem, założonym w 2 poł. XIX w., na obszarze pagórkowatym o powierzchni 3,0 ha. W obniżeniu parku, przy północnej elewacji pałacu znajduje się niewielki staw, zarośnięty roślinnością wodną przez, który przepływa strumień.

Fotografia 6. Park przy pałacu w Jastrzębiu

Źródło: <http://janem.flog.pl/wpis/3795793/palac-w-jastrzebiugmdrzycim>

Zespół dworsko-parkowy Lubocheń

Wieś Lubocheń położona jest na południowym skraju Borów Tucholskich, w odległości 1 km na zachód od rzeki Wdy. Do folwarku prowadzi droga dojazdowa z miejscowości Gródek. Lubocheń leży w odległości 3 km na południu od Gródka i 18 km na północny-zachód od Świecia.

Zachodnią granicę założenia folwarcznego stanowi droga polna prowadząca do wsi Gródek, granicę południową – droga prowadząca do miejscowości Lubocheń, z pozostałych stron zaś graniczy z polami uprawnymi.

Założenie architektoniczne składa się z zespołu pałacowo-parkowego i podwórza gospodarczego z budynkami inwentarskimi i gospodarczymi. Dominantę architektoniczną zespołu stanowi pałac wzniesiony w pocz. XX w. na osi wschód – zachód na północnym krańcu parku krajobrazowego. Pałac jest budynkiem bezstylowym, dwubryłowym. Składa się z 2-kondygnacyjnego korpusu głównego i 1 kondygnacyjnego skrzydła zachodniego.

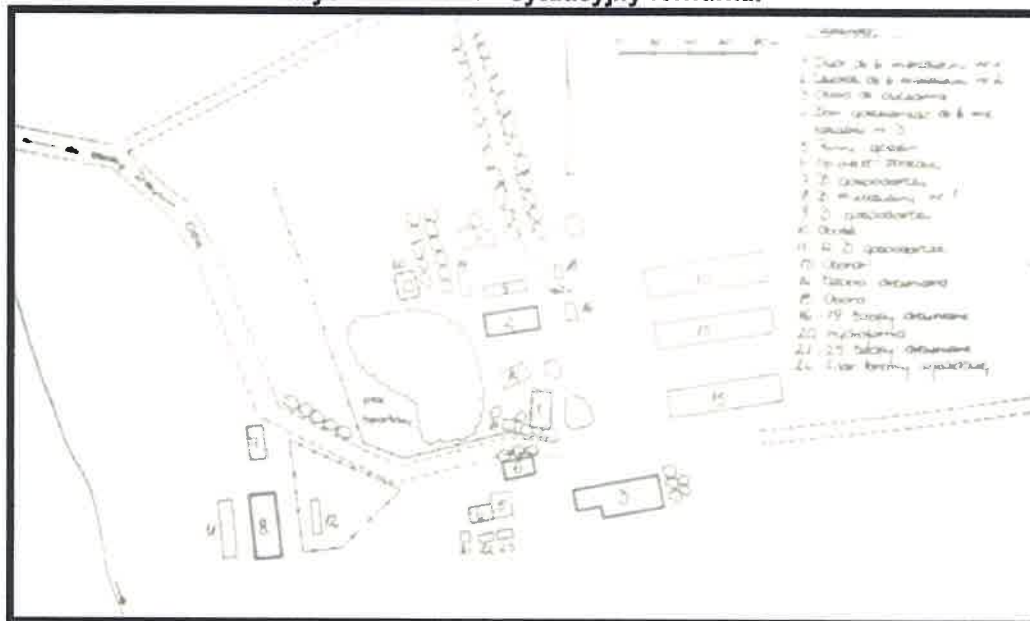
Zespół pałacowy założony został w połowie XIX w. na obszarze obejmującym powierzchnię ok. 3,4 ha. Pierwotnie był to park krajobrazowy, założenia na bazie drzewostanu rodzimego. Obecnie układ kompozycyjny parku jest całkowicie nieczytelny. Zachowały się grupy starych okazów kasztanów, lipy drobnolistnej, brzozy, klonów, buków, grabów, wiązów i jesionów. W centralnej części parku znajduje się duży staw, obok którego biegnie ścieżka, łącząca się z drogą do Gródka. Park jest nieogrodzony. Zachował się tylko fragment muru z cegły ceramicznej w jego południowo-zachodnim narożniku.

Dla żadnego z budynków w obrębie folwarku nie założono karty szczegółowej ze względu na ich znaczną przebudowę lub małą wartość architektoniczną.

Zespół dworsko – parkowy Rówienica

Wieś Rówienica położna jest na południowym skraju Borów Tucholskich. Do folwarku prowadzi brukowana droga dojazdowa, odbiegająca od szosy prowadzącej z Drzycimia do Osia. Równica położna jest w odległości 2 km na północny-wschód od Drzycimia, 10 km na południe od Osia i 2,5 km na zachód od rzeki Wdy.

Rysunek 19. Plan sytuacyjny folwarku.

Źródło: Materiały WKZ w Toruniu

Folwark leży na terenie urozmaiconym, pagórkowatym, na prawym brzegu stromego wąwozu, na dnie, którego płynie niewielki strumień wpadający do Wdy. Stanowi on zachodnią granicę założenia. Z pozostałych stron folwark otoczony jest polami. Założenie folwarczne składa się z zespołu dworsko-parkowego, podwórza gospodarczego i kolonii mieszkaniowej.

Dwór wzniesiony został w 1910 r. na południowo-wschodnim krańcu parku krajobrazowego. Jest to budynek bezstylowy, parterowy, częściowo podpiwniczony, kryty dachem dwuspadowym, 2 - traktowy z sienią na przestrzał.

Za ogrodową (zachodnią) elewacją dworu zachował się fragment parku krajobrazowego, który obecnie zajmuje powierzchnię 0,8 ha. Pierwotnie park był większy i obejmował powierzchnię około 3 ha. Północna część parku została wykarczowana i obecnie na tym terenie znajdują się uprawy rolne. Z tej części parku zachował się tylko fragment alei lipowej i grupa kasztanów.

Zespół dworsko – parkowy w Sierosławku

Wieś Sierosławek leży na południowym skraju Borów Tucholskich. Do folwarku prowadzą trzy drogi dojazdowe – od strony zachodniej z miejscowości Sierosław i od strony południowej droga z Drzycim oraz droga biegnąca od szosy Drzycim - Osie w miejscowości Wery. Folwark ze wszystkich stron otoczony jest polami uprawnymi.

Założenia architektoniczne składa się z zespołu dworsko – parkowego i podwórza gospodarczego. Nie zachował się kolonia mieszkaniowa. Dwór wzniesiony został w 1916 r. na północnym krańcu parku krajobrazowego na osi wschód – zachód. Elewacją frontową (północną) zwrócony jest w kierunku podwórza gospodarczego, a elewacja tylną (południową) w kierunku parku. Jest to budynek bezstylowy, podpiwniczony, 5 – kondygnacyjny, kryty płaskim dachem 2 spadowym.

Za dworem w kierunku południowym, na obszarze o powierzchni 3 ha rozciąga się park przydworski założony w 2 poł. XIX w. na bazie drzewostanu rodzimego. Pierwotnie był to park o charakterze krajobrazowym, ze swobodnie skomponowanymi grupami drzew i krzewów oraz nieregularnie układem alejek i ścieżek. W parku znajdują się dwa zanieczyszczone, porośnięte roślinnością wodną stawy.

Po północnej stronie zespołu dworsko-parkowego usytuowane było podwórze gospodarcze, obejmujące pierwotnie powierzchnię 2 ha.

Zespół dworsko – parkowy Wery

Założenie folwarczne ma kształt prostokąta położonego na osi płn. zachodniej i pd. – wschodniej. Jego Granicę wschodnią stanowi szosa Drzycim – Osie, granicę południową – droga prowadząca do wsi Sirośławek, a od strony północnej folwark graniczy z polami uprawnymi.

Założenie architektoniczne składa się z zespołu dworsko-parkowego, położonego po jego północno – zachodniej stronie podwórza gospodarczego z budynkami inwentarskimi, gospodarczymi i gorzelnią oraz kolonii mieszkaniowej usytuowanej po południowej stronie parku.

Dwór został wzniesiony w 1910 r. w płn-wschodniej części parku, na osi wschód-zachód., w miejscu obniżonym w stosunku do podwórza gospodarczego i pozostałej części parku. Jest to budynek bezstylowy, podpiwniczony, parterowy, 7- osiowy z sienią w osi budynku, 2-traktowy, kryty dachem dwuspadowym.

Park dworski założony został w 2 poł. XIX w. (wskazuje na to wiek starodrzewu) na terenie pagórkowatym, obejmującym powierzchnię ok. 3,5 ha. Pierwotnie był to park krajobrazowy z nieregularnym układem ścieżek i alejek oraz ze swobodnie skomponowanymi grupami drzew. Obecnie układ kompozycyjny parku jest niemożliwy do odtworzenia. Czytelny został jedynie fragment układu komunikacyjnego (alejka kończąca się podjazdem przed frontową elewacją dworu).

Rysunek 20. Plan sytuacyjny folwarku

Źródło: Materiały WKZ w Toruniu.

4.2.3. Obiekty sakralne

Kościóły i kaplice oraz cmentarze wszystkich wyznań, czynne i zamknięte – jako obiekty o szczególnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, a ponadto kościoły – jako dominanty archeologiczne, cmentarze jako miejsca pamięci i pomniki historii, podlegają bezwzględnej ochronie.

Wykaz cmentarzy znajdujących się na terenie gminy Drzycim, ujętych w gminnej ewidencji zabytków:

1. BIECHOWO- cmentarz ewangelicki
2. BIECHÓWKO- cmentarz ewangelicki
3. DRZYCIM- cmentarz katolicki
4. DÓLSK- cmentarz katolicki
5. DÓLSK- cmentarz ewangelicki
6. GACKI- cmentarz ewangelicki
7. GRÓDEK- cmentarz katolicki
8. GRÓDEK- pojedyncza mogiła żołnierza polskiego (obecnie miejsce pamięci- przeniesiona w 2011 r.)
9. GRÓDEK- cmentarz ewangelicki
10. GRÓDEK- cmentarz ewangelicki
11. GUDAJEWO (DRZYCIM)- cmentarz ewangelicki

12. JASTRZĘBIE- cmentarz pomordowanych Polaków w 1939 r.
13. JASTRZĘBIE- cmentarz ewangelicki
14. LUBOCHEŃ- cmentarz ewangelicki
15. MAŁY DÓLSK- cmentarz ewangelicki
16. SIEROŚŁAWEK- cmentarz ewangelicki
17. SIEROŚŁAW- cmentarz katolicki
18. SIEROŚŁAW- cmentarz ewangelicki
19. WERY- cmentarz ewangelicki
20. WERY- cmentarz choleryczny
21. WERY- cmentarz ewangelicki właścicieli majątku Ellertów
22. KALISKA- cmentarz ewangelicki.

4.2.4. Nieruchome zabytki archeologiczne

Nieruchomy zabytek archeologiczny to ślady materialnej działalności ludzkiej w przeszłości. Terminem tym określa się zwarty, oddzielony od innych, podobnych wycinek przestrzeni w obrębie którego występują źródła archeologiczne wraz z otaczającym je kontekstem. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz nieruchomości zabytków archeologicznych gminy Drzycim.

Tabela 14. Wykaz stanowisk archeologicznych w gminie Drzycim.

Lp.	Miejscowość	Nr w obrębie miejsc.	AZP	Nr na arkuszu AZP	Kultura/chronologia
1	Biechowo	1	31-41	2	NOW
2	Biechowo	2	31-41	3	PSR/NOW
3	Biechowo	3	31-41	4	KL
4	Biechowo	4	31-41	5	KL
5	Biechówko	1	30-41	38	EK, Ha-La
6	Biechówko	2	30-41	39	NOW
7	Biechówko	3	30-41	40	Ha-La
8	Biechówko	4	30-41	41	Ha-La
9	Biechówko	5	30-41	42	EK, PSR
10	Biechówko	6	30-41	43	EK
11	Biechówko	7	30-41	44	PSR
12	Biechówko	8	30-41	45	PSR
13	Biechówko	9	30-41	46	OR, PSR
14	Biechówko	10	30-41	47	PSR
15	Biechówko	11	30-41	48	OR, PSR

16	Biechówko	12	30-41	49	PSR
17	Biechówko	13	30-41	50	PSR
18	Biechówko	14	30-41	51	EK, PSR
19	Biechówko	15	30-41	52	EK, NOW
20	Biechówko	16	30-41	53	Ha-La, NOW
21	Biechówko	17	30-41	54	EK, NOW
22	Biechówko	18	30-41	55	EK, PSR, NOW
23	Biechówko	19	30-41	56	NOW
24	Biechówko	20	30-41	57	EK, PSR
25	Biechówko	21	30-41	58	EK
26	Biechówko	22	30-41	59	EK
27	Biechówko	23	30-41	60	EK, Ha-La
28	Biechówko	24	30-41	61	EK
29	Biechówko	25	30-41	62	Ha-La
30	Biechówko	26	30-41	63	EK
31	Biechówko	27	30-41	64	NOW
32	Biechówko	28	30-41	65	NOW
33	Biechówko	29	30-41	66	Ha-La, PSR
34	Biechówko	30	30-41	67	PRADZIEJE
35	Biechówko	31	30-41	68	NOW
36	Biechówko	32	30-41	69	PSR
37	Biechówko	33	30-41	70	PSR
38	Biechówko	34	30-41	71	EK, WSR, NOW
39	Biechówko	35	30-41	87	NOW
40	Dąbrówka	1	30-40	51	NOW
41	Dąbrówka	2	30-40	52	PSR, NOW
42	Dąbrówka	3	30-40	53	NOW
43	Dąbrówka	4	30-40	54	PSR/NOW, NOW
44	Dąbrówka	5	30-40	55	NOW
45	Dąbrówka	6	30-40	56	NOW
46	Dąbrówka	7	30-40	57	NOW
47	Dąbrówka	8	30-40	58	NOW
48	Dąbrówka	9	30-40	59	NOW
49	Dąbrówka	10	30-40	60	PSR, NOW
50	Dąbrówka	11	30-40	61	NOW
51	Dąbrówka	12	30-40	62	NOW
52	Dąbrówka	13	30-40	63	PSR, NOW
53	Dąbrówka	14	30-40	64	NOW
54	Dąbrówka	15	30-40	65	PSR, NOW
55	Dąbrówka	16	30-40	66	WSR, PSR, NOW
56	Dąbrówka	17	30-40	67	PSR, NOW, NOW

57	Dólsk	1	30-41	72	EK, Ha-La
58	Dólsk	2	30-41	73	EK, NOW
59	Dólsk	3	30-41	74	EK
60	Dólsk	4	30-41	75	EK
61	Dólsk	5	30-41	76	NOW
62	Dólsk	6	30-41	77	NOW
63	Dólsk	7	30-41	78	PSR
64	Dólsk	8	30-41	79	EK
65	Dólsk	9	30-41	80	NOW
66	Dólsk	10	30-41	81	NOW
67	Dólsk	11	30-41	82	Ha-La
68	Dólsk	12	30-41	83	EK, PSR
69	Dólsk	13	30-41	84	Ha-La
70	Dólsk	14	30-41	85	EK, PSR
71	Dólsk	15	30-41	86	PSR
72	Drzycim	1	29-41	56	OR
73	Drzycim	2	29-41	57	EK
74	Drzycim	3	29-41	58	WSR, PSR/NOW
75	Drzycim	4	29-41	59	PSR/NOW
76	Drzycim	5	29-41	60	OR, PSR/NOW
77	Drzycim	6	29-41	61	OR
78	Drzycim	7	29-41	62	EK, OR, PSR/NOW
79	Drzycim	8	29-41	63	Ha-La, OR, PSR/NOW
80	Drzycim	9	29-41	64	Ha-La, OR
81	Drzycim	10	29-41	65	Ha-La, OR, PSR/NOW
82	Drzycim	11	29-41	66	OR, PSR/NOW
83	Drzycim	12	29-41	67	OR, PSR/NOW
84	Drzycim	13	29-41	68	PSR/NOW
85	Drzycim	14	29-41	69	Ha-La, OR, PSR/NOW
86	Drzycim	15	29-41	70	PSR/NOW
87	Drzycim	16	29-41	71	PSR/NOW
88	Drzycim	17	29-41	72	PSR/NOW
89	Drzycim	18	29-41	73	PSR/NOW
90	Drzycim	19	29-41	74	PSR/NOW
91	Drzycim	20	29-41	75	PSR/NOW
92	Drzycim	21	29-41	76	EK
93	Drzycim	22	29-41	77	OR, PSR/NOW
94	Drzycim	23	29-41	78	WSR
95	Drzycim	24	29-41	79	PSR/NOW
96	Drzycim	25	29-41	80	PSR/NOW
97	Drzycim	26	29-41	81	Ha-La, PSR/NOW

98	Drzycim	27	29-41	82	Ha-La
99	Drzycim	28	29-41	83	OR
100	Drzycim	29	29-41	84	Ha-La
101	Drzycim	30	29-41	85	Ha-La, OR, PSR/NOW
102	Drzycim	31	29-41	86	OR, PSR/NOW
103	Drzycim	32	29-41	87	PSR/NOW
104	Drzycim	33	29-41	88	PSR/NOW
105	Drzycim	34	29-41	89	Ha-La
106	Drzycim	35	29-41	90	EK, OR, PSR/ NOW
107	Drzycim	36	29-41	91	PRADZIEJE ?
108	Drzycim	37	29-41	92	OR, PSR/NOW
109	Drzycim	38	29-41	93	OR, PSR/NOW
110	Drzycim	39	29-41	94	WSR, PSR/NOW
111	Drzycim	40	29-41	95	OR, PSR/NOW
112	Drzycim	41	29-41	96	OR
113	Drzycim	42	29-41	97	Ha-La
114	Drzycim	43	29-41	98	Ha-La, OR
115	Drzycim	44	29-41	99	Ha-La
116	Drzycim	45	29-40	76	KL, NOW
117	Drzycim	46	29-40	73	NOW
118	Drzycim	47	29-40	74	NOW
119	Drzycim	48	29-40	75	NOW
120	Drzycim	49	29-40	77	NOW
121	Drzycim	50	29-40	78	EK, PSR, NOW
122	Drzycim	51	29-40	79	KLP, OR, PSR, NOW
123	Drzycim	52	29-40	80	KLP, OR, NOW
124	Drzycim	53	29-40	81	NOW
125	Drzycim	54	29-40	82	OR, WSR, PSR, NOW
126	Drzycim	55	29-40	83	OR
127	Drzycim	56	29-40	84	PSR, NOW
128	Drzycim	57	29-40	85	NOW
129	Drzycim	58	29-40	86	NOW
130	Drzycim	59	29-40	87	NOW
131	Drzycim	60	29-40	88	NOW
132	Drzycim	61	29-40	89	NOW
133	Drzycim	62	29-40	90	NOW
134	Drzycim	63	29-40	91	NOW
135	Drzycim	64	29-40	92	KLP, PSR, NOW
136	Drzycim	65	29-40	93	NOW
137	Drzycim	66	29-40	94	NOW
138	Drzycim	67	29-40	95	KLP

139	Drzycim	68	29-40	96	NOW
140	Drzycim	69	29-40	97	KL, NOW
141	Drzycim	70	29-40	98	EK,OR
142	Drzycim	71	29-40	99	KPL, KLP
143	Drzycim	72	29-40	100	NOW
144	Drzycim	73	29-40	101	NOW
145	Drzycim	74	29-40	102	NOW
146	Drzycim	75	29-40	103	NOW
147	Drzycim Gudajewo	76	30-40	48	NOW
148	Drzycim Gudajewo	77	30-40	49	NOW
149	Gacki	1	29-41	100	OR, PSR/NOW
150	Gacki	2	29-41	101	EK, OR
151	Gacki	3	29-41	102	OR, WSR
152	Gacki	4	30-41	1	Ha-La, NOW
153	Gacki	5	30-41	2	Ha-La
154	Gacki	6	30-41	3	EK
155	Gacki	7	30-41	4	NOW
156	Gacki	8	30-41	5	EK, PSR
157	Gacki	9	30-41	6	PSR
158	Gacki	10	30-41	7	Ha-La
159	Gacki	11	30-41	8	Ha-La, NOW
160	Gacki	12	30-41	9	PSR
161	Gacki	13	30-41	10	NOW
162	Gacki	14	30-41	11	EK, PSR
163	Gacki	15	30-41	12	NOW
164	Gacki	16	30-41	13	NOW
165	Gacki	17	30-41	14	PSR, NOW
166	Gacki	18	30-41	15	EK, PSR, NOW
167	Gacki	19	30-41	16	EK, Ha-La
168	Gacki	20	30-41	17	PSR
169	Gacki	21	30-41	18	PSR
170	Gacki	22	30-41	19	Ha-La, PSR
171	Gacki	23	30-41	20	NOW
172	Gacki	24	30-41	21	PSR
173	Gacki	25	30-41	22	EK
174	Gacki	26	30-41	23	Ha-La, OR
175	Gacki	27	30-41	24	Ha-La
176	Gacki	28	30-41	25	Ha-La, NOW
177	Gacki	29	30-41	26	Ha-La, NOW
178	Gacki	30	30-40	50	NOW
179	Gródek	1	29-41	122	PSR/NOW

180	Gródek	2	29-41	123	PSR/NOW
181	Gródek	3	29-41	107	EK, Ha-La
182	Gródek	4	29-41	108	PRADZIEJE, PSR/NOW
183	Gródek	5	29-41	109	EK, Ha-La
184	Gródek	6	29-41	110	EK, Ha-La, PSR/NOW
185	Gródek	7	29-41	111	PSR/NOW, PSR/NOW
186	Gródek	8	29-41	112	OR, PSR/NOW
187	Gródek	9	29-41	113	Ha-La
188	Gródek	10	29-41	114	Ha-La
189	Gródek	11	29-41	115	Ha-La
190	Gródek	12	29-41	116	Ha-La, OR, PSR/NOW
191	Gródek	13	29-41	117	Ha-La
192	Gródek	14	29-41	118	PRADZIEJE
193	Gródek	15	29-41	119	Ha-La
194	Gródek	16	29-41	120	Ha-La
195	Gródek	17	29-41	121	PSR/NOW
196	Gródek	18	29-41	103	OR, PSR/NOW
197	Gródek	19	29-41	104	OR
198	Gródek	20	29-41	105	OR
199	Gródek	21	29-41	106	OR
200	Gródek	22	29-41	124	EK
201	Gródek	23	29-41	125	OR
202	Gródek	24	30-41	27	OR
203	Gródek	25	30-41	28	OR
204	Gródek	26	30-41	29	Ha-La
205	Gródek	27	30-41	30	Ha-La, psr
206	Gródek	28	30-41	31	Ha-La
207	Gródek	29	30-41	32	Ha-La
208	Gródek	30	30-41	33	PSR
209	Gródek	31	30-41	34	NOW
210	Gródek	32	30-41	35	Ha-La, NOW
211	Gródek	33	30-41	36	Ha-La, NOW
212	Gródek	34	30-41	37	EK, Ha-La
213	Krakówek	1	30-40	42	NOW
214	Krakówek	2	30-40	43	NOW
215	Krakówek	3	30-40	44	PSR, NOW
216	Krakówek	4	30-40	45	NOW
217	Krakówek	5	30-40	46	NOW
218	Krakówek	6	30-40	47	NOW
219	Mały Dółsk	1	31-41	6	PSR
220	Mały Dółsk	2	31-41	7	KL

221	Mały Dólsk	3	31-41	8	KL
222	Mały Dólsk	4	31-41	9	KL
223	Mały Dólsk	5	31-41	10	OLAT
224	Mały Dólsk	6	31-41	11	KL
225	Mały Dólsk	7	31-41	12	k.oksywska
226	Mały Dólsk	8	31-41	13	EK, KL
227	Sierosław	1	29-41	1	EK
228	Sierosław	2	29-41	2	Ha-La
229	Sierosław	3	29-41	3	PSR/NOW
230	Sierosław	4	29-41	4	EK
231	Sierosław	5	29-41	5	EK
232	Sierosław	6	28-40	36	OR
233	Sierosław	7	28-40	37	OR
234	Sierosław	8	28-40	38	OR
235	Sierosław	9	28-40	39	OR, WSR
236	Sierosław	10	28-40	40	NOW
237	Sierosław	11	28-40	41	NE, OR
238	Sierosław	12	28-40	42	OR
239	Sierosław	13	28-40	43	OR
240	Sierosław	14	28-40	44	OR
241	Sierosław	15	28-40	45	KAK, OR
242	Sierosław	16	28-40	46	Ha-La, NOW
243	Sierosław	17	28-40	47	PSR
244	Sierosław	18	28-40	48	NOW
245	Sierosław	19	28-40	59	PSR
246	Sierosław	20	28-40	50	NOW
247	Sierosław	21	28-40	51	NOW
248	Sierosław	22	28-40	52	NOW
249	Sierosław	23	28-40	53	PSR, NOW
250	Sierosław	24	28-40	54	PSR
251	Sierosław	25	28-40	55	PSR, NOW
252	Sierosław	26	29-40	52	NOW
253	Sierosław	27	29-40	53	NOW
254	Sierosław	28	29-40	54	NOW
255	Sierosław	29	29-40	55	WSR, NOW
256	Sierosław	30	29-40	56	PSR, NOW
257	Sierosław	31	29-40	57	PSR, NOW
258	Sierosław	32	29-40	58	NOW
259	Sierosław	33	29-40	59	NOW
260	Sierosław	34	29-40	60	NOW
261	Sierosław	35	29-40	61	NOW

262	Sierosław	36	29-40	62	PSR, NOW
263	Sierosław	37	29-40	63	WSR, NOW
264	Sierosław	38	29-40	65	NOW
265	Sierosław	39	29-40	66	NOW
266	Sierosław	40	29-40	64	NOW
267	Sierosław	41	29-40	69	NOW
268	Sierosław	42	29-40	68	NOW
269	Sierosław	43	29-40	67	NOW
270	Sierosław	44	29-40	70	NOW
271	Sierosław	45	29-40	71	NOW
272	Sierosław	46	29-40	72	NOW
273	Wery	6	29-41	1	Ha-La
274	Wery	7	29-41	2	Ha-La
275	Wery	8	29-41	3	Ha-La, PSR/NOW
276	Wery	9	29-41	4	Ha-La, PSR/NOW
277	Wery	10	29-41	5	Ha-La
278	Wery	11	29-41	16	PRADZIEJE ?, PSR/NOW
279	Wery	12	29-41	7	PSR/NOW
280	Wery	13	29-41	8	PSR/NOW
281	Wery	14	29-41	9	EK
282	Wery	15	29-41	10	Ha-La
283	Wery	16	29-41	11	PSR/NOW
284	Wery	17	29-41	12	OR
285	Wery	18	29-41	13	EK
286	Wery	19	29-41	14	OR
287	Wery	20	29-41	15	EK, Ha-La, WSR
288	Wery	21	29-41	16	Ha-La, PSR/NOW
289	Wery	22	29-41	17	Ha-La
290	Wery	23	29-41	18	PSR/NOW
291	Wery	24	29-41	19	Ha-La
292	Wery	25	29-41	20	Ha-La, PSR/NOW
293	Wery	26	29-41	21	Ha-La
294	Wery	27	29-41	22	OR
295	Wery	28	29-41	23	Ha-La
296	Wery	29	29-41	24	Ha-La, PSR/NOW
297	Wery	30	29-41	25	Ha-La, PSR/NOW
298	Wery	31	29-41	26	PSR/NOW
299	Wery	32	29-41	27	PSR/NOW
300	Wery	33	29-41	28	OR, PSR/NOW
301	Wery	34	29-41	29	EK, Ha-La, PSR/NOW
302	Wery	35	29-41	30	PSR/NOW

303	Wery	36	29-41	31	PSR/NOW
304	Wery	37	29-41	32	Ha-La
305	Wery	38	29-41	33	OR, PSR/NOW
306	Wery	39	29-41	34	PSR/NOW
307	Wery	40	29-41	35	PSR/NOW
308	Wery	41	29-41	36	PSR/NOW
309	Wery	42	29-41	37	Ha-La
310	Wery	43	29-41	38	Ha-La
311	Wery	44	29-41	39	Ha-La
312	Wery	45	29-41	40	Ha-La
313	Wery	46	29-41	41	Ha-La
314	Wery	47	29-41	42	EK, Ha-La
315	Wery	48	29-41	43	EK, OR
316	Wery	49	29-41	44	PSR/NOW
317	Wery	50	29-41	45	OR
318	Wery	51	28-41	45	EK, Ha-La, OR
319	Wery	52	28-41	46	EK
320	Wery	53	28-41	47	Ha-La, OR
321	Wery	54	28-41	48	Ha-La
322	Wery	55	28-41	49	Ha-La, PSR
323	Wery	56	28-41	50	Ha-La
324	Wery	57	28-41	51	Ha-La
325	Wery	58	28-41	52	EK, PSR
326	Wery	59	28-41	53	Ha-La
327	Wery	60	28-41	54	OR, PSR
328	Wery	61	28-41	55	PSR, NOW
329	Wery	62	28-41	56	Ha-La
330	Wery	63	28-41	57	Ha-La, NOW
331	Wery	64	28-41	58	EK, Ha-La, PSR, NOW
332	Wery	65	28-41	59	Ha-La, PSR
333	Wery	66	28-41	60	OR, PSR

Źródło: Materiały WKZ w Toruniu.

Wykaz skrótów w powyższej tabeli: A – archiwum, k. – kultura, EK – epoka kamienia, MEZ – mezolit, NE – neolit, KPL – kultura pucharów lejkowatych (neolit), KAK – kultura amfor kulistych (neolit), Ha-La – okres halsztacki-okres lateński, KL – kultura łużycka, OLAT – okres lateński, OR – okres rzymski, WSR – wczesne średniowiecze, PSR – późne średniowiecze, NOW – czasy nowożytne.

4.3.Charakterystyka układów przestrzennych wsi

Na terenie gminy Drzycim wyróżnia się następujące historyczne układy przestrzenne wsi:

- wielodrożnica – duża wieś o zwartej lub luźnej rozproszonej zabudowie powstała wzdłuż kilku ciągów komunikacyjnych, ale o nieregularnym kształcie;
- ulicówka – wieś o zabudowie zwartej lub rozciągniętej wzdłuż jednej ulicy (drogi).

Do wyżej wymienionych rodzajów historycznych układów przestrzennych wsi zaliczono:

- wielodrożnica – Sierosław, Wery, Jastrzębie, Drzycim, Gródek, Krakówek, Gacki, Dąbrówka, Biechówko, Dólsk;
- ulicówka – Biechówko, Biechowo, Dólsk i Mały Dólsk.

4.4. Zagrożenia dla środowiska kulturowego

Do degradacji, uszkodzenia lub zniszczenia obiektów zabytkowych może doprowadzić szereg przyczyn, pochodzenia wewnętrznego, zewnętrznego i wywołanych sytuacją ogólną w określonym czasie.

W zakresie przyczyn wewnętrznych, związanych z działalnością człowieka, najważniejsze są:

- brak opieki konserwatorskiej;
- brak użytkownika;
- wadliwa gospodarka (np. w przypadku parków dworskich niewłaściwe lokalizowanie i zakładanie boisk sportowych, parkingów, ujęć głębinowych wody itp.);
- nadmierna intensywność użytkowania;
- wady realizacyjne (niepoprawnie przeprowadzone prace konserwatorskie lub budowlane, np. polegające na zmianie wyglądu elewacji budynków – poprzez zmianę kształtu otworów okiennych i drzwiowych, wprowadzenie termoizolacji z jednoczesnym zniszczeniem oryginalnego detalu architektonicznego);
- niewłaściwa eksploatacja (np. użytkowanie niezgodne z pierwotnym przeznaczeniem obiektu);
- zmiany warunków wodno-gruntowych, jak i zanieczyszczenie wód i gleb.

Przyczyny zniszczeń lub uszkodzeń, określane jako zewnętrzne mają szerszy, często trudny do określenia zasięg oddziaływania, przez co są również trudniejsze do usunięcia. Do najważniejszych należą:

- działalność gospodarcza;
- infrastruktura komunalna, jak np. wprowadzanie ruchu tranzytowego samochodów przez obszary historycznych miejscowości itp.;

- zagospodarowanie przestrzenne, z dopuszczeniem np. inwestycji wielkoobszarowych i obiektów wielkogabarytowych, degradujących ekspozycję obiektów historycznych lub zakłócających łączność widokową i kompozycyjną pomiędzy obiektami zabytkowymi;
- skażenia atmosferyczne i zanieczyszczenia wód oraz zachwianie gospodarki wodnej.

Do przyczyn ogólnych, które powodują uszkodzenie lub zniszczenie obiektów zabytkowych należą:

- działanie czasu;
- klęski losowe, jak np. wichury trąby powietrzne, powodzie itp.;
- zmiany kierunków artystycznych;
- warunki atmosferyczne;
- działanie biologiczne;
- rozwój teorii konserwatorskich, poprzez stosowanie technologii konserwatorskich, które w dłuższej perspektywie czasowej są szkodliwe dla zabytku itd.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Zgodnie z art. 38a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z 2019 r. poz. 60, 235) dla obszaru województwa sporządza się, nie rzadziej niż raz na 20 lat, audyt krajobrazowy. Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości.

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 lutego 2017 r. przystąpił do sporządzenia projektu audytu krajobrazowego dla województwa kujawsko-pomorskiego. Jednostką odpowiedzialną za wykonanie projektu audytu krajobrazowego jest Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku. Według stanu na 2018 r. nie opracowano audytu krajobrazowego.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

6.1. Potencjał demograficzny

Pod względem liczby ludności, Gmina Drzycim należy do najmniejszych gmin województwa kujawsko-pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 11 sołectw, a każde z nich zamieszkują średnio 462 osoby. Centralną miejscowością Gminy Drzycim jest wieś Drzycim, w której można zaobserwować największą koncentrację ludności oraz najważniejszych instytucji i placówek obsługi mieszkańców (w tym służby zdrowia, placówek oświatowych, kulturalnych, finansowych, wyznaniowych i handlowo-usługowych).

Tabela 16 przedstawia zestawienie głównych wskaźników demograficznych dla gminy Drzycim w latach 2005-2014. Z analizy poniższych danych wynika, że gęstość zaludnienia gminy Drzycim na przestrzeni badanych lat nie uległa zbyt istotnym zmianom. Podobne wnioski płyną z analizy liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn. Najniższy wskaźnik liczby małżeństw przypadających na 1000 osób mieszkających w gminie Drzycim, wystąpił w roku 2013 i był na poziomie 3,6. Wskaźnik liczby zgonów przypadających na 1000 badanych osób, w latach 2005-2014, wynosił od 6,7 do 10,25. Wskaźnik przyrostu naturalnego w latach 2005-2014 nie utrzymywał się na równomiernym poziomie, w roku 2012 był on ujemny.

Tabela 15. Zestawienie głównych wskaźników demograficznych dla gminy Drzycim w latach 2008 - 2017

Rok	jednostka	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ludność na 1 km2 (gęstość zaludnienia)	osoba	46	46	47	47	47	46	46	46	46	46
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	99	99	98	97	97	96	96	97	97	96
małżeństwa na 1000 osób	para	6,1	6,1	5,0	7,1	4,9	3,6	6,0	5,6	7,4	bd
urodzenia żywe na 1000 osób	osoba	13,80	12,01	11,91	12,46	9,66	10,85	14,14	13,39	10,59	bd
zgony na 1000 osób	osoba	6,70	11,02	9,93	9,10	10,25	8,09	8,57	10,40	9,19	bd
przyrost naturalny na 1000 osób	osoba	7,09	0,98	1,99	3,36	-0,59	2,76	5,58	3,00	1,40	bd

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na dzień 31.XII.2008-31.XII.2017.

Tabela 16. Liczba ludności gminy Drzycim w latach 2008 - 2017

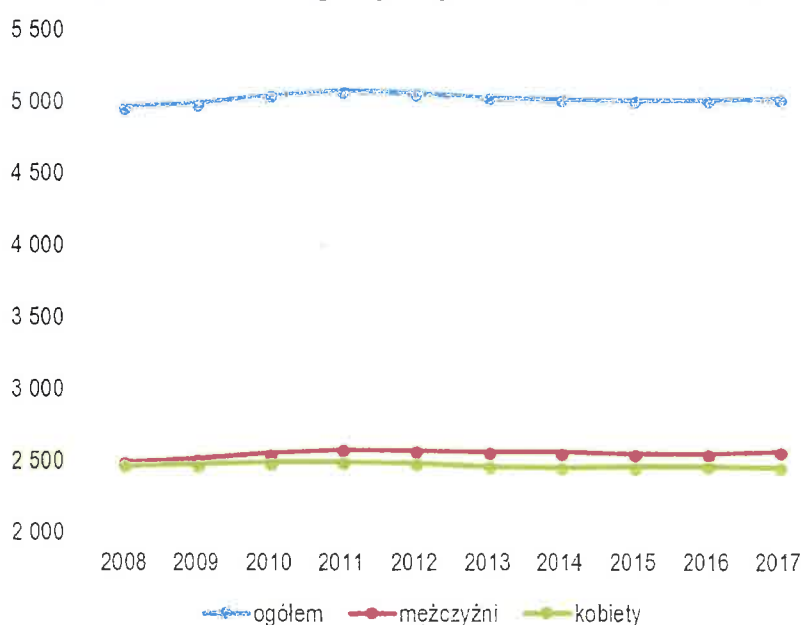
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ogółem	4 967	4 991	5 047	5 076	5 061	5 032	5 015	5 011	5 011	5 021
kobiety	2 471	2 477	2 492	2 496	2 488	2 465	2 454	2 461	2 463	2 457
mężczyźni	2 496	2 514	2 555	2 580	2 573	2 567	2 561	2 550	2 548	2 564

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na dzień 31.XII.2008-31.XII.2017.

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2017 teren gminy Drzycim zamieszkiwało 5 021 osób, w tym 2 457 kobiet i 2 564 mężczyzn.

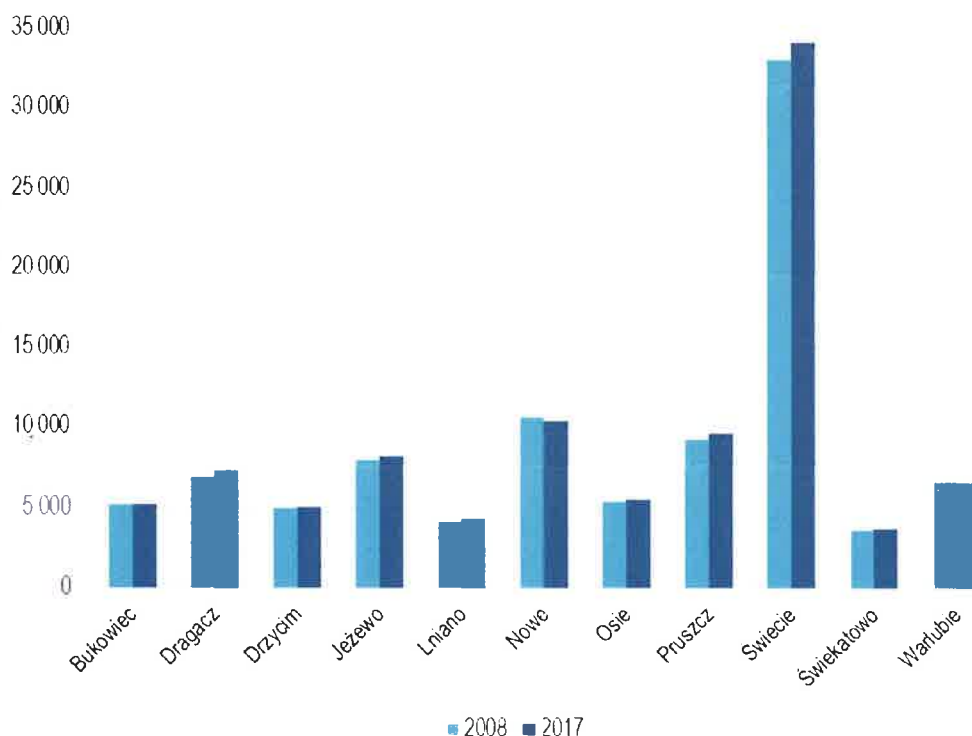
Poniższy wykres obrazuje zmiany w liczbie ludności gminy Drzycim w latach 2008-2017. Na lata 2006-2008 przypada wzrost liczby mieszkańców gminy.

Wykres 8. Ludność gminy Drzycim w latach 2008 – 2017.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na dzień 31.XII.2008-31.XII.2017.

Wykres 9. Ludność według faktycznego miejsca zamieszkania w gminach powiatu świeckiego w 2008 i 2017 r.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na dzień 31.VI.2008-31.VI.2017.

Analizując liczbę ludności w gminach powiatu świeckiego, należy stwierdzić, że gmina Drzycim zajmuje ósme miejsce. Największy wzrost liczby ludności w gminach wiejskich powiatu świeckiego zanotowano w Świeciu – wzrost o 1066 osób. W gminie miejsko-wiejskiej Nowe oraz w gminie wiejskiej Warlubie zanotowano spadek, odpowiednio o 211 i 76 osób.

W poniższej tabeli przedstawiono ruch naturalny wg płci w latach 2007 – 2016 na terenie gminy Drzycim.

Tabela 17. Ruch naturalny wg płci w latach 2007-2016 w gminie Drzycim.

ROK		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Urodzenia żywe											
ogółem	osoba	53	70	61	60	63	49	55	71	67	53
kobiety	osoba	28	35	26	27	23	26	27	39	34	26
mężczyźni	osoba	25	35	35	33	40	23	28	32	33	27
Zgony ogółem											
ogółem	osoba	46	34	56	50	46	52	41	43	52	46
kobiety	osoba	17	17	25	29	21	22	24	20	24	21

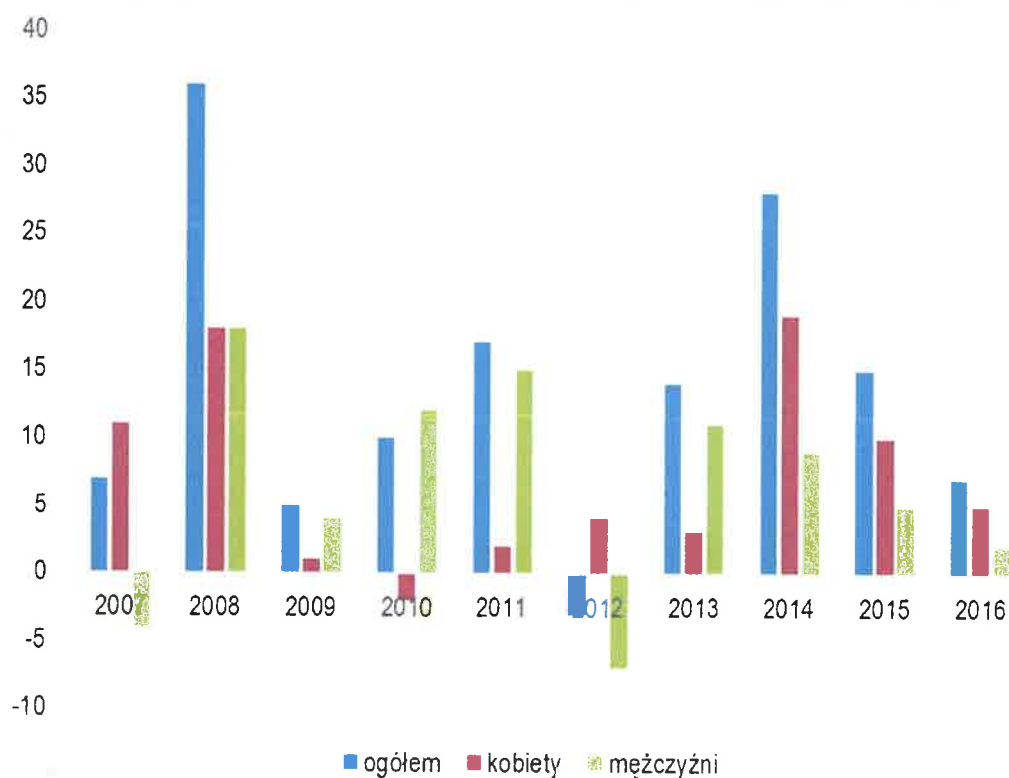

mężczyźni	osoba	29	17	31	21	25	30	17	23	28	25
Przyrost naturalny											
ogółem	osoba	7	36	5	10	17	-3	14	28	15	7
kobiety	osoba	11	18	1	-2	2	4	3	19	10	5
mężczyźni	osoba	-4	18	4	12	15	-7	11	9	5	2

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na dzień 31.XII.2007 – 31.XII.2016 r.

W roku 2008 i 2014 zanotowano w gminie Drzycim najwyższy wskaźnik przyrostu naturalnego. W roku 2012 przyrost naturalny był ujemny. Najwyższa liczba urodzeń żywych wystąpiła w 2014 roku, wynosząc ogółem 71 osób. W 2008 roku zanotowano najniższą liczbę zgonów.

Wykres 10. Przyrost naturalny w gminie Drzycim w latach 2007 – 2016.

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS. Stan na dzień 31.XII.2007 – 31.XII.2016 r.

Kolejną cechą aktualnych stosunków ludności w gminie Drzycim jest przewaga osób z grupy wiekowej 25 – 29, ale również 30 – 34 i 35 – 39. Fakt ten może mieć duże znaczenie z punktu widzenia potencjalnych możliwości rozwoju terenów gminy.